GEORGES SIMENON

MONSIEUR HIRE JEGYESSÉGE

bűnregény

A fordítás alapjául szolgáló eredeti kiadás:
Georges Simenon: Les Fiançailles de M. Hire © Presses de la Çité
Fordította CSÁKÓ GÁBOR

ISBN 963 86669 4 9
Copyright © 1933 Georges Simenon Limited, a Chorion Company..
Hungárián translation © 2006 Csákó Gábor
Magyar kiadás © 2006 KönyvFakasztó Kiadó, Budapest
Könyvfakasztó Kiadó 2006

1.

A házmesternő megköszörülte a torkát, majd bekopogott, és tekintetét a kezében tartott „La Belle Jardinière” katalógus címlapjára szegezve a következő szavakat artikulálta:

- Levele jött, Monsieur Hire!

Azzal szorosabbra húzta a kendőt a vállán. A sötétbarna ajtó mögött mozgás támadt. Léptek zaja hallatszott, hol jobbról, hol balról, puha textília halk súrlódása, fajansz kongása. A házmesternő vizesszürke szeme követte a láthatatlan neszeket a deszkán keresztül. A zajok végül közeledtek. Kulcs fordult, keskeny fénysáv tört elő, virágmintás tapéta, mosdó márványlapja jelent meg. Férfikéz nyúlt felé, de a házmesternő nem látta, vagy rosszul látta, mindenesetre nem figyelt rá, mert kutató tekintetét egy másik tárgy vonta magára: véres törülköző, melynek sötétvörös foltja élesen vált el a hideg márványtól.

Az ajtócsapódástól megtántorodott kissé. Újra fordult a kulcs, és a házmesternő elindult lefelé a negyedikről, vissza a földszintre, időnként megállva, töprengve. Sovány volt. Ruhái úgy lógtak rajta, akár egy madárijesztő lécvázán, orra nedves volt, szemhéja vörös, keze hidegtől repedezett.

A házmesterlakás üvegezett ajtaja mögött kislány állt flanell kombinéban, előtte szék, a széken lavórban víz. Bátyja, aki már felöltözött, éppen azzal szórakozott, hogy lefröcskölje. Mellettük, az asztalon még ott hevertek a reggeli maradványai.

Ajtónyitás hallatszott. A fiú megfordult, a kislány könnyben úszó szemmel nézett fel.

- Na várjatok csak!

Egy pofon a fiúnak, aztán ki az ajtón.

- Mozgás az iskolába! Te meg, ha nem hagyod abba a sírást...

A házmesternő megrázta a lánykát, aztán ráadta a ruháját, miközben úgy rángatta a karjait, mint valami bábu zsinórjait. A szappanos vízzel teli lavórt a szekrénybe tette, az ajtó felé indult, de aztán visszajött.

- Befejezted végre a bőgést?

Töprengett. Habozott. Homlokát ráncolta, apró szemében aggodalom tükröződött. Gépiesen biccentett a lakás előtt elhaladó második emeleti bérlőnek, majd hirtelen magára terített még egy kendőt, a kályha csapját takarékra állította, és elsietett a kapu felé.

Fagyott. A Villejuifet keresztbe szelő fontainebleau-i úton a jegesedés miatt csak lépésben haladtak az autók, hűtőikből pára gomolygott elő. Száz méterre onnan, balra a kereszteződés, két sarkán egy- egy presszó, középen rendőr: két forgalmas, Párizsba vezető külvárosi út, villamosokkal, buszokkal, autókkal. Jobbra viszont már két háznyira, az utolsó autójavító műhely után nyílt terep következett: dérlepte, fehér fák, mezők.

A házmesternő reszketett a hidegben. Megint elbizonytalanodott. Tétován intett az utca sarkán álló férfinak, de az nem vette észre, mire odaszaladt, és megérintette a karját.

- Jöjjön egy percre!

Ügyet sem vetve rá, bement a házba, karjánál fogva felhúzta lányát ültéből, és egy félreeső székre nyomta, hogy ne legyen útban.

- Tessék csak! Jobb, ha nem marad kinn, még meglátja magát.

A házmesternő kifulladt, de az is lehet, hogy csak a felindultság látszott rajta. Még egy pillantást vetett a folyosóra, majd a harminc év körüli férfira nézett, aki nem vette le a kalapját.

- Tegnap még nem voltam benne biztos, de az előbb láttam valamit, és a fejemet tenném rá, hogy Monsieur Hire az.

- Az melyik?

- Alacsony, kicsit kövér, ondolált bajusza van, és mindig fekete aktatáskát hord a hóna alatt.

- Mivel foglalkozik?

- Nem tudni. Reggel elmegy, este hazajön. Felvittem neki egy katalógust, és ahogy nyílt az ajtó, láttam benn egy törülközőt, tiszta vér volt...

A felügyelő és kollégái már két hete minden napjukat - néha az éjszakáikat is - a környéken töltötték, figyeltek mindenkit, és kezdték már úgy-ahogy ismerni az embereket látásból.

- Es az aktatáskán kívül... — kezdte a férfi.

A házmesternőn látszott, hogy szenved.

- Már mindjárt az első nap, vasárnap, emlékszik, őrá gondoltam. Akkor találták meg a nőt azon az üres telken. A kollégája kikérdezett engem is, ahogy a többi házmestert. És hát, Monsieur Hire nem ment el aznap. Nem is evett ezek szerint, hiszen vasárnap mindig a henteshez szokott lemenni a Gambetta utcába. Délután sem ment el sehová. Vigyázzon!..

A lépcsőházban lépések hallatszottak. Az üvegajtón túl, a folyosón sötét volt, de annyit ki lehetett venni, hogy egy alacsonyabb férfi halad el előtte, bal hóna alatt aktatáskával. A házmesternő és a felügyelő előrehajolt, mindketten összehúzták a szemöldöküket, majd a rendőr felpattant, kiszaladt, egészen az utca kékeszöld fényéig, aztán lassan visszajött.

- Hatalmas ragtapasz van az arcán.
- Igen, láttam.

A házmesternő merev tekintete valahová nagyon messze nézett, inkább befelé, mint kifelé.

- Akkor mégsem ő lesz az - mondta még a férfi, és menni készült.

De egy remegő kéz a karjába kapaszkodott. A házmesternő egyre jobban szenvedett, talán az erőlködéstől, hogy visszaemlékezzék.

- Várjon! Biztos akarok lenni benne... Főleg a kéztörlőt néztem, de azért...

Arckifejezése olyanná vált, mint a transzba esett médiumé. Hangja lelassult, halkabb lett. A kislány lecsusszant a székről, ahol ült.

- Megesküdnék rá, hogy amikor átadtam neki a katalógust, még nem volt megsebesülve. Nem néztem az arcát, de azért láttam, és azt hiszem, feltűnt volna, ha...

A házmesternő továbbra is elkeseredetten kutatott az agyában. A felügyelő a homlokát ráncolta.

- Ahá... szóval esetleg észrevette, hogy maga a törülközőt nézi, és azt találta ki, hogy...

Ott, a házmesterlakásban, a barna viaszosvászonnal borított asztal mellett most már mindketten úgy érezték, hogy csakis így lehetett. Kétszáz méterre sem voltak attól az üres telektől, ahol két héttel azelőtt, vasárnap reggel, megtalálták egy nő holttestét - annyira megcsonkítva, hogy nem lehetett azonosítani.

- Hány órakor jön haza?
- Hét után tíz perccel.

Az útkereszteződéstől jobbra, a villamos-végállomás mellett kordék sorakoztak. Monsieur Hire kezét-lábát dobálva átfurakodott a háziasszonyok között, látómezejében sorra vonult el egy hentes pultja, aztán zöldségek következtek, majd ismét húsok, végül egy kordé, tele karfiollal. A kalauz a sípjába fújt, és Monsieur Hire szaladni kezdett. Úgy futott, mint aki nincs hozzászokva, ugyanakkor nőiesen, oldalra dobálva a lábait, és futtában ezt hajtogatta:

- Pssszt!... Pssszt!

A kalauz még éppen időben tessékelte be. Az első kocsi mellett egy másik nyomozó ácsorgott, az utasokat fürkészte, csípőjéhez ütÖgetve a karjait, hogy ne fázzék annyira. Amint meglátta a tapaszt Monsieur Hire arcán, szeme összeszűkült, majd tágra nyílt, egy pillantást vetett a messzeségbe vesző, nyílegyenes útra, és végül éppen akkor ugrott fel az alsó lépcsőre, amikor a villamos meglódult.

A halott körmei alatt vért, sőt kötőszövet-maradványokat találtak, és mivel más nyom nem akadt, amin el tudtak volna indulni, beírták a jelentésbe: „Különös figyelemmel kísérni azokat a férfiakat, akiknek karmolásból eredő seb van az arcán.”

Monsieur Hire a leghátsó ülésen ült, ahogyan minden nap, és táskáját a térdére fektetve újságot olvasott. Szintén mindennapi szokásának megfelelően előre kikészítette a jegyét, amit

aztán a kezében szorongatott, és úgy nyújtotta át, hogy fel se nézett.

Nem egyszerűen kövér volt, hanem hájas. Termete nem haladta meg egy teljesen átlagos férfiét, de úgy tűnt, mintha nem lenne se csontja, se húsa, csak egy puha, lágy anyag, annyira puha és lágy, hogy ettől a mozdulatai valahogy gyanússá váltak.

Elénkpiros ajka kirítt kerek arcából, vékony, sütővassal ondolált bajuszát mintha tussal festették volna, két orcáján jobbról-balról szabályos kerek baba-pír.

Nem nézett körül. Fogalma sem volt, hogy egy nyomozó szemmel tartja. A porté d'Italie-nál leszállt, mintha valami ösztön súgta volna neki, hogy célhoz ért, és újra belevetette magát a tolongásba, magabiztosan szökdécselve, vállát rángatva. Lement a metróba, és a peronon újra olvasni kezdte az újságját. Olvasva lépett be a kocsiba, amikor az megállt, és olvasott végig az úton is, egy sarokban állva. A République-nél átszállt egy másik vonalra, és végül a Voltaire állomáson bukkant fel a felszínre.

A felügyelő követte. Nem túl lelkesen - de hát itt sem volt rosszabb, mint a villejuifi kereszteződésben.

Monsieur Hire elindult a Saint-Maur utcán, aztán balra fordult, végül eltűnt egy hordókkal telerakott udvar mélyén.

Régi udvar volt, régi házzal. A zománcozott táblácskák egy hordókereskedőt, egy asztalost és egy nyomdát hirdettek. Fűrész és nyomdagép hangja hallatszott. A felügyelő nem talált házmestert, és egy percig tanácstalanul ácsorgott a járdán. Végül a kövezeten tükröződő halvány, vöröses fény tűnt fel neki. A talajjal egy szintben lévő, rácsos ablakok mögött világosság gyúlt. Megpillantotta Monsieur Hire-t is, aki épp levette felöltőjét, sálját, betette egy szekrénybe, és a festetlen faasztalhoz lépett.

Nem pince volt, de nem is igazán földszint. Az udvar lejtett, emiatt a szoba, ahol Monsieur Hire tettvett, az udvar szintje alá került egy méterrel. Volt benne valami mulatságos, mert a járda szintje hastájékon félbevágta a benti alakot. A plafonról lógó csupasz villanykörte gyér, sárgás fénybe burkolt mindent. A benti zajokból semmi sem hallatszott ki.

Monsieur Hire a legnagyobb nyugalommal dolgozott. Sorra bontotta fel a borítékokat az előtte tornyosuló halomból, gondosan, egy papírvágó kés segítségével. Nem olvasta el őket. Magukat a leveleket egyszerűen félretette a jobb oldalra, míg a postai csekkeket, melyeket minden egyes borítékban ott talált a levél mellett, balra gyűjtötte. Nem dohányzott. Két alkalommal fölkelt, hogy fát rakjon a kis kályhába.

A felügyelő körbejárta az udvart, hátha megtalálja a házmestert, de a szedő a nyomdából közölte vele, hogy itt olyan nincs. Amikor visszaért az utcára, Monsieur Hire a rácsos ablak mögött - jobban mondva, közvetlenül előtte - kis csomagokat készített. Precíz mozdulatokkal dolgozott; igaz, a csomagok teljesen egyformák voltak.

Maga elé vett egy puhafából készült skatulyát, majd egy nyomtatott cédulát, hozzátett hat képeslapot - hat különböző kupacból -, végül egy mozdulattal csomagolópapírba göngyölte az egészet, és átkötözte piros spárgával, melyet a feje magasságában függő gombolyagból vágott le.

A rendőr betért a sarki kocsmába, megivott két rumot. Amikor visszaért, már vagy húsz csomag sorakozott az asztalon. Délire már hatvan is megvolt.

Akkor Monsieur Hire komótosan felöltözött, majd megjelent az utcán, kiment a boulevard Voltaire- re, ahol a törzsvendég otthonosságával, újságját olvasva megebédelt egy étteremben.

Két órától újra csomagokat gyártott. Fél négykor nekilátott, hogy kis vignettákra címeket írjon, négy óra tájban pedig elkezdte felragasztgatni őket.

Végül aztán az összes kis csomagból egy nagyot készített. Pontban öt órakor lépett be a postára, és beállt az „Ajánlott küldemények" előtti sorba.

Az alkalmazott rá se tette a mérlegre. Megszokta már. Monsieur Hire fizetett és kiment, immár csak a táskájával a hóna alatt. A nyomozó unottan követte. A hidegre való tekintettel reggel óta kilenc-tíz rumot is megivott már.

De Monsieur Hire ezzel még nem fejezte be. Ugyanolyan gépiesen, mint ahogy eddig is tette a dolgát, felszállt egy buszra, a *Matin* szerkesztőségi épületénél leszállt, az apróhirdetések felvételével foglalkozó alkalmazottnak egy papírlapot és harminc frankot nyomott a kezébe. Az ügyintéző fel se nézett, nyilván nem először járt nála.

Az utcák néptelenebbek voltak, mint máskor. Az emberek a parázzsal megrakott melegedők köré gyűltek. A járda fehérlett a fagytól. Monsieur Hire csak ment, teste ide-oda imbolygott. Ügyet sem vetett a nőkre, akik közvetlen mellette, a ruháját súrolva haladtak el. A rue de Richelieu-re ért, bement a *Journal* szerkesztőségébe, és az apróhirdetések felvételére szolgáló kisablakon beadott egy papírlapot és harminc frankot.

A felügyelőnek elfogyott a türelme. Megkockáztatva, hogy szem elől veszti emberét, mihelyt az ellépett a kisablaktól, odasietett, és felmutatta igazolványát.

- Adja ide azt a hirdetést!

Az alkalmazott szó nélkül átnyújtotta a lapot. A gyöngybetűkkel írt szöveg a következő volt:

Napi 80-100 fixánk kiegészítő jövedelem, könnyű munkával. Érdeklődni levélben: Hire, 61, rue Saint-Maur; Paris.

A két férfi útja a Bourse metróállomás lejárata előtt kapcsolódott össze újra, ahová egymás után mentek be. Kicsit később egymás nyomában értek a felszínre ismét a porté d'Italie-n. Monsieur Hire egy esti lapot olvasott. A felügyelő mogorván nézte.

A villamoson egymás mellett ültek. Hét óra öt perc volt, amikor Monsieur Hire leszállt a villejuifi végállomáson, elindult a háza felé, majd a világ legártatlanabb módján belépett a kapun.

A felügyelő mögötte érkezett, belökte a házmesterlakás üvegezett ajtaját, és rámordult a kollégájára, aki egy csésze forró kávét szürcsölgetett.

- Hát te? Mit keresel itt?
- És te?

A fiú a leckéjét írta az asztal sarkánál. A lámpa ritkás fényt árasztott. A postás az imént tett le egy halom nyomtatványt a viaszosvászon abroszra, a kék, zománcozott kávéskanna mellé.

- Monsieur Hire.
- Te is?

A házmesternő egyikről a másikra nézett, arca nyúzott volt.

- O az, ugye úgy gondolják? Istenem!...

Es látszott rajta, hogy mindjárt elsírja magát. Már sírt is. Csak az idegességtől volt, de sovány keze remegett.

- Félek... Ne hagyjanak itt egyedül... Már két hete se éjjelem, se nappalom...

A fiú rásandított a füzet fölött. A kislány a földön ült.

- Egy kávét? - kínálta a nyomozó, aki előbb érkezett.

És töltött a kollégájának.

- Miért álltál rá?
- A seb... Meg hát a melója... Tudod, az a fajta, aki napi nem tudom, mennyit ígér könnyű munkáért, aztán ötven vagy hatvan frankért küld egy víz- festék-készletet, ami húszat ér, meg hat kifesteni való képeslapot...

A házmesternő csalódott volt a hallottaktól. Az első nyomozó termetével betöltötte az egész helyiséget.

- Mondják, hogy van ott egy véres kéztörlő. Azt kéne megtudni, tényleg megsérült-e.

Tanácstalanok voltak. Egyikük töltött még a kávéból.

- Én már nem merek összetalálkozni vele a lépcsőházban - mondta feldúltan zihálva a házmesternő. - Mindig is féltem tőle. De mások is, mindenki!
- Nem jár el otthonról?
- Csak vasárnaponként. Azt hiszem, olyankor moziba megy.

- Nem is jár hozzá senki?
- Senki.
- Ki takarítja a lakását?
- Ő maga. Én még egyszer sem tudtam bemenni hozzá. Tévedésből kaphatott ma reggel egy katalógust, mert azelőtt sohasem kapott, és gondoltam, most itt az alkalom. Bekiabáltam az ajtón keresztül, hogy levele van...

A két férfi zavartan nézett össze.

- Tegyenek már valamit, tartóztassák le, vagy mit tudom én!... De képtelen vagyok tovább élni azzal a tudattal, hogy... Mikor elmegy az ajtóm előtt, mindig megsimogatja a kislányom fejét, és én, én ilyenkor félek, mintha...

Kitört belőle a zokogás, de nem tudta megtörülni a szemét, mert éppen fát rakott a tűzre. Behallatszott az elhaladó autók zúgása és a villamosok csengetése a távolból. A kályhából jó meleg áradt, de a lábuk majd megfagyott.

- És ha fölmennénk hozzá valami ürüggyel?

Kényelmetlenül feszengtek.

- Valahogyan le kéne inkább csalni. Asszonyom, menjen föl, és mondja meg neki, hogy valaki beszélni szeretne vele.
- Én? Soha! Nem, nem, soha!...

A nő reszketett, és halkan sírdogált.

- Még férjem sincs, aki megvédjen. Éjjel itt minden kihalt, csak az autók húznak el, azok is vagy százzal.

Egy mozdulattal felrántotta a földről a kislányt.

- Ülj föl a székre!
- Biztos benne, hogy reggel még nem volt rajta seb?
- Nem tudom. Azt hiszem. De megesküdnék rá. Ez jár az fejemben egész nap, már fáj tőle a...
- Na, öregem, felmegyünk?

Fölösleges volt. Valaki jött lefelé a lépcsőn. A ház- mestemő hallgatózott, az ajtóhoz sietett, és kinyitotta.

- Monsieur Hire!

A házmesternő a nyitott ajtó mögül remegve sandított a két rendőrre, mintha azt mondaná: - Most magukon a sor!

- Bocsánat!...

Monsieur Hire félénken megállt egy pillanatra az ajtóban, aztán tett két lépést előre, arcán meglepetés és zavar látszott.

- Óhajtanak valamit?

A házmesternőt nem látta az ajtótól. A két nyomozó egymást lökdöste a könyökével. A kislány, mihelyt meglátta Monsieur Hire-t, bömbölni kezdett.

- Hívtak?...
- Csak ha már erre járt... Az unokanővérem mondja, hogy ön megsérült, és...

A korábban érkezett nyomozó lendült akcióba. Fejét leszegte, sápadt volt, beszéd közben többször nyelnie kellett.

- Én ápoló vagyok, és...

Befejezésként durván, ügyetlenül megragadta a tapasz sarkát, és letépte. A szűk konyhában egymás hegyén-hátán volt mindenki. A kislány most még hangosabban bömbölt.

Monsieur Hire az arcához emelte kezét, és amikor elvette, csöpögött róla a vér. Már a gallérjára, a vállára is rácsöppent. Frissen, pirosán buggyant elő, és a nyomástól a seb széle lassan szétnyílt.

- Mit...

A házmesterné úgy megszorította a saját ujjait, hogy majdnem eltörtek.

A nyomozó kétségbeesett a friss - egyértelműen borotvától származó - seb láttán.

- Elnézést... Én csak...

A csapot kereste, egy ruhát - valamit, amivel felitathatná a vért. Monsieur Hire barna szeme tágra meredt. Egyikükről a másikra nézett, és ő sem igen tudta, mit kezdjen a vérrel, amely már a cementpadlóra csöpögött.

A fiú még mindig ott ült a füzete előtt, kezében a tollal. A kislány a földre hemperedett.

- Oö... ügyetlen voltam... ha megengedi, mindjárt ellátom...

Monsieur Hire arcát eltorzította a vér, mely végigcsorgott az állán, mintha fel lenne hasadva a szája. Nagyon meg volt illetődve. Arca piros, kerek rózsái eltűntek.

- Köszönöm...

Úgy tűnt, még ő akar elnézést kérni, mint aki akaratán kívül beszennyezi a lakást, ahová vendégségbe hívták. Nekiment az ajtófélfának.

- Maradjon... Mindjárt...

A felügyelő talált egy konyharuhát, és odanyújtotta.

- Köszönöm... köszönöm... bocsánat...

És már bele is olvadt a lépcsőház hideg félhomályába, hallatszott, amint megindul fölfelé, nehézkesen, tétován, szinte látni lehetett, ahogy a vércseppek a kőre hullanak.

- Elhallgatsz végre? - kiáltott föl hirtelen a házmesternő, és pofon vágta a kislányt.

Haja zilált volt, tekintete a semmibe vesző. Megrázta a fiút.

- Te meg mit ülsz itt, mint a kuka!

A nyomozók nem tudták, hová legyenek kínjukban.

- Nyugodjon meg! Holnaptól a főfelügyelő...
- Csak nem gondolják, hogy egyedül töltöm itt az éjszakát? Csak nem gondolják?

Erezni lehetett, hogy az idegösszeomlás szélén áll, csak másodpercek kérdése. Hirtelen hátrahőkölt, mert véletlenül beletenyerelt egy vércseppbe, mely az asztalra csöppent.

- Itt maradunk... Vagyis hát, egyikünk...

A házmesternő még nem tudta, lecsillapodjon-e. Nézte őket, ők pedig igyekeztek határozottnak látszani.

- Menj, írd meg a jelentést!

A víz már negyedórája forrt, az ablakok fehérek voltak a párától.

- De aztán vissza gyere!

A házmesternő levette a teafőzőt, a piszkavassal belekotort az izzó széndarabokba.

- Két hete nem alszom - mondta végül. - Nem vagyok bolond, maguk is láthatták...

2.

Amikor a vérzés nagy nehezen elállt, Monsieur Hirenek óvatosan kellett lépkednie, fejét egyenesen tartva, nehogy újra szétnyíljék a seb. Bajusza hegyéről egy vízzel kevert csöppecske rózsaszín akvarell- pöttyként folyt szét az arcán minden irányba.

Először is kiöntötte a lavórból a vizet, majd egy ronggyal kitörölgette. Tekintete ezután a hideg vaskályhára esett. Attól eltekintve, hogy a fejét mereven hordozta, mint valami idegen tárgyat, ugyanaz volt, aki a villamoson, a metróban vagy a rue Saint- Maur-i pincehelyiségben: nyugodt és kimért mozdulatai rendezettek voltak, mint egy ceremónia egymást követő rítusai.

Kabátja zsebéből újságot vett elő, összegyűrte és a kályhába dobta. A kandalló fekete márványlapján egy köteg gyújtósnak való apró fa hevert; ezeket rászórta a papírra. Csend volt és hideg. A piszkavas vagy a szenesvödör koccanásán kívül más zaj nem hallatszott. Fejét továbbra is egyenesen tartva, merev nyakkal letérdelt, a rács alá csúsztatta az égő gyufát. Nem látta, amit csinál, csak tapogatózott. A harmadik gyufával végre sikerült meggyújtania a papírt, és a kályha résein át füst tört elő.

Hidegebb volt a lakásban, mint odakinn. Arra az időre, amíg a tűz nem kezd el meleget adni, Monsieur Hire visszavette a kabátját - egy hosszú, fekete gyapjúkabátot, bársonygallérral -, kinyitotta a szekrényt, amelyet konyhának használt, meggyújtotta a gázrezsót, vizet töltött egy lábosba. Keze minden keresés nélkül rátalált a tárgyakra. Öblös csészét tett az asztalra, kést, tányért, aztán gondolkozott egy másodpercig, végül a tányért visszatette. Nyilván eszébe jutott, hogy a házmesterlakásban lezajlott incidens miatt nem tudott bevásárolni.

Kenyér és vaj még volt. Egy kekszes dobozból őrölt kávét rakott a csészéjébe, aztán összeszaladt a szemöldöke: a kályhára nézett, mely nem füstölt és nem is duruzsolt már. A fa elégett, de a szén nem kapott lángra. A kandallón lévő gyújtós elfogyott. Szemöldökét ráncolva forró vizet öntött a kávéra, és melengetni kezdte rajta a kezét.

Aszóba jobb oldalán ágy, mosdó és éjjeliszekrény állt, balra a szekrény a rezsóval, és egy asztal, rajta viaszosvászon.

Monsieur Hire leült az asztalhoz, vajas kenyeret evett, kortyolt hozzá a kávéból, nyugodtan, maga elé nézve. Amikor végzett, egy pillanatig még a helyén maradt, mint aki belekövült az időbe, a térbe. Zajok szűrődtek be, eleinte halk, felismerhetetlen neszek, nyikorgás, léptek zaja, koppanások, és hamarosan az egész szoba titokzatos hangokkal telt meg.

A szomszédban tányérok csörrentek egymáshoz, valakik beszélgettek. Furcsa módon a tányércsörgés teljesen tisztán hallatszott, mintha csak itt, a lakásban ettek volna, míg a beszédhangok tompa, folyamatos morgássá olvadtak össze.

Az alsó lakásban egy kisfiú hegedült, mint minden este: mindig ugyanazokat a gyakorlatokat játszotta. Néha egy dörmögő hang utasította, hogy kezdje újra.

És ott volt az út, az a porszívóra emlékeztető zúgás, ahogy egy autó közeledett a távolból, aztán a ház előtt felbődült, és már el is nyelte a látóhatár a másik oldalon. Csak a teherautók dübörögtek robusztusán, hogy az embernek elállt a lélegzete is, és az egész ház remegett belé.

De mindez odakint, a falakon túl zajlott. Bent, a szobában egységes, tömör, egyöntetű csend honolt, és Monsieur Hire az üres csésze előtt nyilván arra várt, hogy a forró kávé okozta jóleső érzés véget érjen. Akkor felkelt, begombolta felöltőjét, és egy sálat csavart a nyaka köré. Elmosta a csészét, amiből a kávét itta, egy ruhával, ami szögre akasztva lógott, eltörülgette, majd visszatette a konyhaszekrénybe. A morzsákat az asztalról egy darab kartonpapírra gyűjtötte, mely zsírosságából ítélve már régóta szolgálhatott erre a célra, és a kályhába szórta. Aztán odament az ágyához, és felhajtotta a takarót.

Mi volt még hátra? Beállítani az ébresztőórát, mely fél kilencet mutatott, és amelynek fehér

foltja szinte világított a kandallón.

Ez minden? Lehúzta a cipőjét - továbbra is mozdulatlan nyakkal, bal arcát felfelé tartva -, leült az ágy szélére, és kipucolta.

Ennyi. A kisfiú megint rázendített a hegedűn, a vonó két húrhoz is hozzáért egyszerre. A szomszédban a férfi minden bizonnyal fennhangon olvasta az újságot, monoton hangja olyan volt, mint a csapból zubogó vízé.

Monsieur Hire a kényelmetlenebb ágyról átült a fotelbe, a kialudt kályhával és az ébresztőórával szembe, aztán már csak azért mozdult meg, hogy a zsebébe süllyessze a karfán jegessé vált kezét.

Nyolc óra negyven... Kilenc óra... Kilenc óra öt perc... Nem hunyta be a szemét. Nem nézett semmire. Ügy ült ott, mint egy vonaton, amely nem visz sehová. Nem is lélegzett. Némi meleg termelődött a felöltője alatt, és ezt nagy gonddal őrizte, miközben lábujjai elgémberedtek a hidegtől a papucsban.

Kilenc óra húsz... huszonöt... huszonhat...

Időnként váratlanul becsapódott egy ajtó. Emberek mentek le a lépcsőn olyan robajjal, mintha minden egyes lépcsőfokon megbotlottak volna. Lassan kivehetővé vált a kereszteződésben álló rendőr sípjának a hangja.

Kilenc óra huszonhét... Monsieur Hire felkelt, lekapcsolta a villanyt, a sötétben visszaült a fotelbe, ahonnan most már csak az óra gyengén foszforeszkáló mutatóit látta.

Csak tíz órakor kezdett türelmetlenkedni, ami abban nyilvánult meg, hogy az ujjait mozgatta a zsebében. A szomszédok már aludtak, de valahonnan kisgyerek sírása hallatszott, az anyja pedig igyekezett elaltatni: - La... la... la... la...

Monsieur Hire fölkelt és az ablakhoz lépett, melynek túloldalán sötétség uralkodott. Kicsivel később kigyúlt egy fény, alig három méterre tőle: kivilágosodott egy ablak, egy szoba, ahol az utolsó részletig mindent látni lehetett.

Odaát a nő berúgta az ajtót, ami minden bizonnyal hatalmas robajjal járt, de a zaj nem hatolt keresztül az udvaron. Siethetett, vagy rosszkedve lehetett, mert egy határozott mozdulattal felrántotta a takarót, és alátett egy ágymelegítőt, melyet a hóna alatt hozott.

Monsieur Hire nem mozdult. Nála sötét volt. Ott állt, arccal a hideg ablak előtt, és csak a szeme járt ide-oda, követve a nő mozgását.

Amikor visszahajtotta a takarót, első mozdulatával kibontotta vörös haját, mely nem volt hosszú, de dúsan, selymesen omlott a vállára. Kéjesen nyújtózva végigdörzsölte tarkóját és füleit.

Faragott toalett-asztalkán tükör állt vele szemben, abban nézte magát, ahogy kezdte felfelé húzni fekete ruhája alját, hogy a fején keresztül levegye. Mikor már kombinéban volt, leült az ágya szélére, és nekilátott, hogy lefejtse a harisnyáját.

Még Monsieur Hire szobájából is látszott, hogy libabőrös, és mikor már csak egy kis bugyi volt rajta, hosszan dörzsölgette hidegtől összehúzódott mellbimbóit, hogy felmelegítse őket.

Fiatal volt és erőteljes. Hosszú, fehér hálóinget szedett elő, és mielőtt a bugyiját levette volna, belebújt. Megint megnézte magát a tükörben, majd cigarettát vett ki az éjjeliszekrény fiókjából.

Az ablakra nem nézett. Egyáltalán nem nézett arra. Már az ágyban feküdt, könyökével támasztva a fejét, és mielőtt hozzáfogott volna a regényhez, melyet maga elé tett, lassú mozdulatokkal rágyújtott.

Az ablak felé fordulva feküdt, és egyben Monsieur Hire felé, aki mögött a vekker hasztalanul kattogta a másodperceket, hasztalanul körözött derengő mutatóival.

Az ágytakaró vörös volt. A nő kissé ferdén tartotta a fejét, ettől erőteljesebben rajzolódott ki telt ajka, homloka alacsonyabbnak tűnt, a vörös hajtömeg még súlyosabbnak, nyaka kissé vastagabbnak: az egész nő erőtől duzzadónak, vérbőnek látszott.

Keze a hálóing alatt gépiesen tovább masszírozta a mellbimbóit, melyeknek körvonala

minduntalan előtűnt, amikor a cigarettát kivette a szájából.

A vekker halk kattanása a tíz órát jelezte, majd egy másik a tizenegyet. Csend volt már, leszámítva a csecsemő sírását, akit talán elfelejtettek megetetni, és néha egy-egy autó motorjának bőgését, ahogy gyorsított az országúton.

A nő időnként lapozott egyet, lefújta a takaróról az odaesett hamupöttyöket, és újabb cigarettára gyújtott.

Monsieur Hire nem mozdult, legfeljebb azért, hogy időről időre levakarja az ablakra rakódott és odafagyott leheletet.

Az udvar fölötti láthatatlan égbolt lassan elcsöndesedett.

Éjfél után negyedórával a nő a végére ért a regénynek, és kilépett az ágyból, hogy eloltsa a lámpát.

Ezen az éjjelen a házmesternő háromszor is fölkelt, mindannyiszor félrehajtotta a függönyt, hogy megnézze: a felügyelő még mindig ott járkál-e a fagytól kifehéredett járdán.

A deres ablakok mintha mattüvegből lettek volna. Monsieur Hire elkékült kezéből kétszer is kiesett a kefe, míg a felöltőjét tisztogatta. Aztán féltérdre ereszkedett, hogy megkösse bakancsa meglazult fűzőjét, körbetekintett a szobán, becsukta a szekrény nyitva maradt ajtaját.

Nem maradt más dolga, mint magához venni táskáját, fejére tenni kalapját, és zsebében a lakáskulccsal elindult lefelé. A lépcső nyikorgott, mivel új, silány anyagokból épült ház volt. Vidámnak sem lehetett éppen nevezni: acélszürke és komor barna árnyalatok uralták a falakat. A lépcső anyagául szolgáló fenyődeszka sehogy se akart beérni. Középen koszosodott, elfeketült, míg a szélein, ahol nem jártak, sápadtfehér maradt.

Az ajtók előtt tejesüvegek sorakoztak. A lépcsőház zajokkal volt tele. A falak mögött mindenütt tettek- vettek, és néha egy-egy nagyobb robaj óriások küzdelmét sejtette. Pedig csak a lakók öltözködtek.

Csípősebb légáramok jelezték a földszint közeledtét. Monsieur Hire leért az utolsó lépcsőfokokon is, balra fordult, és egy pillanatra, alig észrevehetően megtorpant.

A vörös hajú lány ott állt a házmesterlakás ajtófél- fájának támaszkodva. Orcái most még pirosabbak voltak, hiszen hat óta kint volt, és talán a köténye fehérsége okozta kontraszt miatt is. Hat üres tejesüveg volt nála, csatjaikat ujjára akasztva tartotta őket.

Fejét félig elfordította, és mikor meghallotta, hogy közeledik valaki, teljesen elfordult, és tovább beszélgetett a házmesternővel, aki bent volt a lakásban.

Monsieur Hire nem nézett oda. Amikor három méterrel távolabb járt, mély csend lett mögötte, és a házmesternő izgatottan az ajtóhoz sietett.

Monsieur Hire kilépett az utcára. A hidegben az élet felgyorsult, a fehér még fehérebb, a szürke még szürkébb, a fekete feketébb lett. Megvette újságját a kioszknál, és belevetette magát az árusok kordéi körül sűrűsödő tömegbe.

- Bocsánat...

Nem is mondta ki igazán. Valójában nem hallhatta senki, még ő maga se. De az ajka megszokásból mozgott, ahányszor csak átvágott két nő között, meglökött valakit, vagy nekiment egy kocsi rúdjának.

- Bocsánat...

A villamos éppen bent állt, és Monsieur Hire megszaporázta lépteit, kidüllesztett mellel, táskáját oldalához szorítva, de végül már futott, ahogyan az utolsó tíz méteren mindig.

- Bocsánat...

Nem nézte az embereket külön-külön. Nem látott senkit. Közéjük vegyült. Préselte magát előre a hol sűrűbb, hol ritkásabb nyüzsgésben, és ahol szabadabb út nyílt, gyorsított.

A villamoson, szokásos helyén ülve, táskájával a térdén nekilátott, hogy kihajtogassa újságját. Tekintete végigszaladt az utasokon, anélkül, hogy bárkin is megállapodott volna, de szemöldöke hirtelen összeszaladt, fészkelődni kezdett, mint aki nem jól ül, kényelmetlenül

érzi magát, aztán ügyetlenül kinyitotta a lapot.

Az élmény olyan erősen összekapcsolódott benne egy másikkal, a tapasz letépésével, előző este a házmesterlakásban, hogy kezét futólag a bal arcához emelte: a kocsi másik végében, vele szemben ülő férfi a házmesternő egyik tegnapi vendége volt!

Ennek ellenére végig a porté d'Italie-ig olvasott. Ott, mint mindig, csatlakozott a metróba tartó áradathoz, az állomás peronján pedig ismét az újságba mélyedt.

Az eleinte halk morajlás dübörgéssé erősödött, a szerelvény befutott. Megállt előtte egy kocsi, az ajtók nagy csattanással kivágódtak. A szembejövők meg-meglökték.

- Bocsánat...

Előrelépett, aztán hátra egyet, újságját végig maga előtt tartva. A peronon állt. Az ajtók becsukódtak, a vagonok továbbgördültek. És az egyik ablakban, mely a szeme előtt suhant el, egy férfi hiába feszegette az ajtót, hogy kiugorjék.

A férfi a villamosról, a házmesterlakásból, a tapaszos!

Újságja fölött Monsieur Hire végignézte, amint a vonatot elnyeli a sötétség, majd megfordult, fölment az utcára, átvágott a téren, és bement egy kávéházba, ahol leült egy asztalhoz az ablak mellett, és forró csokoládét rendelt. Lába remegett, mintha hosszan futott volna. Köszönetképpen halványan rámosolygott a pincérre, aki eléje tette az italt.

Délben még mindig ott ült, a melegben, nézte az emberek tucatjait, százait, ezreit, akik éppen arra jártak, futottak, megálltak, utolérték egymást, elmentek egymás mellett, kiabáltak, sugdolóztak, miközben a pult mögött a pincérek mintha szándékosan csörrentették volna egymáshoz a csészealjakat.

3.

Öt órakor Monsieur Hire már a negyedik helyre tért be anélkül, hogy elhagyta volna az avenue d'Italie-t. Az első kávézóból egy fix áras étterembe ment át, három házzal arrébb. Később tétován megállt egy mozi előtt, de végül a következő utca sarkán lévő bárban ütött tanyát.

Összesen nem tett meg többet kétszáz méternél. Most egy nagy, zajos étteremben ült le, a piacé d'Italie-n, éppen abban a pillanatban, amikor a pódiumra zenészek érkeztek.

- Egy café créme-et!

Kabátja reggel óta rajta volt. Nem helyezkedett el kényelmesen, a pad legszélén gubbasztott, mint aki csak néhány percre jött, és így, ebben a helyzetben töltött el órákat anélkül, hogy a türelmetlenség vagy elégedetlenség legapróbb jelét mutatta volna. Pedig nyilván lázasan törte a fejét, megállás nélkül. Mogyorószín szeme néha a tér egy pontjára szegeződött, homlokán remegések futottak át, ajka észrevehetetlenül mozgott, ujjai megfeszültek a zsebében vagy az asztal márványlapján.

Annyit gondolkodott reggel óta, hogy már üresen forgott az agya. Állandó járkálás, zajok, beszélgetés-foszlányok vették körül. Az asztalán egy félbehajtott újság feküdt, elolvasta a fejjel lefelé álló betűket: *A Villejuif-ügy*.

Megérkezett a pincér a kávéval. Monsieur Hire rámosolygott, és mielőtt hagyta volna, hogy szeme visszakalandozzék az újságcikkre, megitta a kávé felét. Azután fölkelt, és kiment a mosdóba pusztán azért, hogy közben, mintegy szórakozottan, lapozhasson egyet. Egyben kicserélte a tapaszt az arcán, és megigazította a bajuszát.

Visszaérve a helyére öt percig várt, mielőtt újra megkockáztatta, hogy az újságra pillantson, mely egy hosszú cikket közölt.

... két hete.. .a nyomozás nehézkesen... nagy előrelépés. .. sikerült azonosítani az áldozatot... valószínűleg egy bizonyos Léonide Pacha, közismertebb nevén Lulu, aki örömlányként kereste a kenyerét... szadizmusból elkövetett bűntény gyanúja... nem zárható ki továbbra sem... de eltűnt az áldozat táskája.. .a tanúvallomások egybevetése alapján kétezer frank lehetett benne a bűntény pillanatában...

…a nyomozás új irányt vett... végső szakaszába jutott. .. az ügy érdekében nem közöl további információkat...

A zenekar rázendített a Kék Duna-keringőre. Monsieur Hire a csészéjéért nyúlt, de közben leverte az újságot. A szomszéd asztalnál ülő nő lehajolt, hogy felvegye. - Bocsánat... bocsánat - mondta ő, és visszatette a lapot az asztalra, a cikket lefelé fordítva.

- Egyedül van?

Nem nézett a nőre, de látta, hogy ott ül a pádon, előtte egy korsó sör. Hogy ne tűnjék fel, épp csak egy kicsit fordult Monsieur Hire felé, és egy kis fekete lakktáskát emelt az arca elé, hogy felfrissítse arcán a púdert.

- Talán jobb lenne elmenni innen valahová - tette még hozzá, mindvégig ránézve a tükör fölött.

Monsieur Hire megkocogtatta az asztal lapját egy pénzérmével, hogy jelezzen a pincérnek.

- Mennyi lesz?
- Egy ötven. A kisasszony sörét is hozzászámoljam?

Monsieur Hire letett egy ötfrankost a márványlapra, és kiment. Odakint a lámpák vakító fényei keresztezték egymást, függőleges és vízszintes vonalakkal szabdalták a teret. A járdák, a villamosok, a buszok tömve voltak emberekkel. Monsieur Hire a porté d'Italie felé indult, hóna alatt a táskájával, szökdécselve, átfurakodva a járókelők között anélkül, hogy egy pillanatra is megállt volna. Nem is látott mást, mint a lámpák sorát, az utcára kirakott áruk kavalkádját és az ellenkező irányba haladó fejek homályos körvonalát.

Elhagyta a porté d'Italie-t, majd a vámházat. Lehelete kis szürke felhőben gomolygott előtte. A fények egyre ritkultak, és amikor jobbra befordult, már csak néhány gázlámpa hunyorgott. Egyenletes ritmusban haladt tovább, lépteinek zaja visszhangzott a kihalt utcán. A következő sarkon balra fordult, egy építés alatt álló utcába, melyen még csak néhány ház állt: magasak, újak, közöttük üres telkek. A még kövezetlen járdát szalmával bepólyált, csenevész fácskák szegélyezték.

Egy kerítés mellett néhány férfi őgyelgett, egymástól elkülönülten, főleg arabok, és folyamatosan egy irányba néztek, egy fénypont felé, mely téglalap alakban megvilágította a járdát. Ez volt az egyetlen fény az utcában, ami valahogy meseszerűvé tette a helyet. Egy nagy, egészen különös házból jött, melyet a földszinttől a tetőig mázas kőlapok fedtek, akár a húsboltokat. Fehér volt, a hold fénye csillogott rajta. Az embernek az volt az érzése, hogy valami rózsaszín és ehető dolgot rejt a belseje. Minden ablakból erős fény szűrődött ki a spaletták résein át.

Monsieur Hire pedig csak ment, letért a járdáról anélkül, hogy lelassított volna, fölment a küszöb előtti három lépcsőfokon, és ahogy a lábtörlőre lépett, vidám csengőszó hangzott fel.

Csak ekkor állt meg, kissé kifulladva, bajuszán apró dér-morzsák olvadoztak. A második ajtó halk kattanással önműködően kitárult, és ő belépett a fénybe, egy valóságos fényárba, mely annyira erős, annyira sűrű, annyira sugárzó volt, hogy hihetetlennek tűnt.

A falak fehérek voltak, ugyanaz a sima és káprázató fehérség mindenütt. A levegőt illatos pára tette súlyossá. Egy ezüstös hajú nő fekete szaténruhában, arcán derűs jóindulattal homlokát ráncolta egy pillanatig, aztán elmosolyodott.

- Gisèle, ugye?

Bólintott. Nem volt szükség további szavakra. A nő ujja megnyomott egy csengőt, a hang betöltötte a teret. Egészen fiatal lány lépett be fekete harisnyában, remegő lábbal, szélesre tárva az ajtót.

- Vezesd a 16-osba!

Üdvözlésképpen rámosolygott Monsieur Hire-re. Aztán máris újabb csengetések hallatszottak. Monsieur Hire követte a szobalányt a számozott ajtókkal szegélyezett folyosón. A pára egyre áthatol- hatatlanabb lett. A 7-es szoba nyitott ajtaja mögött forró vízzel teli kád látszott, a felszálló gőz apró cseppekkel borította be a tükröket és a falakat.

A 12-es ajtaja hirtelen kivágódott, kiszaladt egy nő kék blúzban, kezét a melleihez szorítva, melyek ide-oda táncoltak, ahogy futott. A 14-es ajtaján belülről kopogott valaki, és a kis szobalány odakiáltott: - Máris! Egy perc...

A csempézett padlón érződött, hogy nemrég mosták fel szappanos vízzel. Tiszta volt és illatos. A cselédlány frissen keményített köténytviselt.

- Hozom, ami kell.

Monsieur Hire bement, leült egy keskeny nád- pamlagra a fürdőkáddal szemben, melynek mindkét csapját megnyitotta a szobalány, mielőtt távozott volna. A víz fülsiketítő zúgással ömlött a kádba, ahol egy drágakő halványzöld színét vette fel.

Több szobában is folyt a víz, talán tízben, talán húszban is egyszerre.

- Gisèle mindjárt jön. Fürödjön meg addig!

A szobalány becsukta az ajtót, de előbb két fehér törülközőt, egy kis, rózsaillatú szappant és egy egészen pici üveg kölnivizet tett az asztalkára.

- Máris! - kiáltott valakinek, aki a folyosó másik végéből hívta.

A szomszéd szobában egy női hang ezt mondta: - Régen voltál már itt!

Meleg volt, egészen rendkívüli meleg, behatolt az ember pórusaiba, a testébe, az agyába, a feje azonnal zúgni kezdett tőle, füle kivörösödött, torkában alig észrevehető szorongás.

Monsieur Hire továbbra is mozdulatlanul ült, aktatáskája a térdén, nézte az egyre emelkedő vizet a kádban, és amikor kopogtak az ajtón, felugrott.

- Kész van?

Arc jelent meg, nagyon sötét haj, meztelen vállak.

- Jó, visszajövök öt perc múlva.

Monsieur Hire csak ekkor kezdett el lassan vetkőzni. Két falra is tettek tükröt, így három-négyszeresen is látta fokozatosan előtűnő testét: egészen fehér volt, kövérkés, olyan sima és lágy vonalú, mint egy női test. De lesütötte a szemét, sietve belépett a vízbe, és egy sóhajtással belemerült.

Odakint szüntelen járkálás, futkosás, csengetés hallatszott, a folyosó egyik végéből a másikba női neveket kiabáltak. Víz zúgása, szappan és kölnivíz illata, pára töltött be mindent, mint egy gőzfürdőben. A tükrök egyik pillanatról a másikra elhomályosultak. Néha egy-egy, nem tudni, honnan érkező páragomoly ködbe burkolt mindent, és az ember egy felhő belsejében érezhette magát. Az egész egy nagymosásra emlékeztetett: megvolt benne ugyanaz a hétköznapi kedélyesség.

És mégis, mindezen lárma és robaj mögött egészen halványan, szégyenlősen, fojtottan suttogások, sóhajok, és különös, nagyon nedves csókok hallatszottak.

Monsieur Hire tetőtől talpig beszappanozva állt a kádban, amikor valaki egy mozdulattal kitárta az ajtót. Egy nő lépett be, és odavetette: - A, te vagy az? Szia!

Még jóformán be sem csukódott az ajtó, a nő már kibújt a köpenyéből. Ott állt meztelenül, és meztelensége ebben a fürdő-környezetben még hangsúlyosabb volt, mint egyébként lett volna.

O is kövér volt, rózsaszínű, gőzzel, szappannal és kölnivel telítődve a többszöri fürdés után. Egészség, életerő sugárzott belőle. Hüvelykujjának egy mozdulatával megnyitotta a zuhanyt, és Monsieur Hire testén végigcsurgott a szappanos lé, szürke habot terítve a kád vizére.

- Gyere!

Nyitott fürdőköpenyt tartott eléje. Dörzsölni kezdte. Mellei minden mozdulatnál ugráltak, és súrolták a férfi lapockáját.

- Verekedtél?

A sebhelyre célzott. Közben tovább dörzsölte, aztán megtörülte a saját mellét is, mert vizes lett.

- Borotválkoztam, és... - mondta Hire alázatosan.

A dörzsöléstől és a hőségtől sötétvörös lett. Lába remegett, és a nő most a díványra feküdt, a hátára, térdét felhúzva.

- Gyere!

Monsieur Hire már majdnem engedelmeskedett, de mintha hirtelen elszállt volna a kedve, leült a dívány szélére.

_ Nem, azt most nem...

_ Ahogy akarod.

A nő felült, és elhelyezkedett mellette. Ujjait végighúzta a férfi kövérkés mellén. Közben maga elé nézett, és megkérdezte: - Itt hagyod nekem a kölnit?

A férfi valami elmosódott „igen”-félét motyogott, fejét lehajtotta, és rácsúsztatta a nő mellére. Szemét lehunyta. Szája sarkának legmélyén egy egészen halvány mosoly és árnyalatnyi szenvedés jelent meg.

- Így?

A nő elmozdult egy kicsit, mert a fej nyomta a mellét, Monsieur Hire feje pedig követte a mozdulatot, akár egy csecsemőé. Végül a nő fölkelt, és ő keservesen felült, szemét eltakarva.

- Öltözz fel gyorsan!

A nő a feneke köré csavarta köpenyét, mint valami ágyékkötőt, és így hagyta el a szobát, pucér mellekkel, élénk rózsaszín hegyüket előreszegezve. Monsieur Hire lassú mozdulatokkal fölvette gatyáját, nadrágját. Már kopogtak az ajtón.

- Kezdhetem?

A szobalány volt, rongyokkal, vödörrel, súrolókefével. Mialatt ő öltözködött, a lány kimosta a kádat, feltörülte a kövezetet, kicserélte a lepedőt a díványon.

- Meg van elégedve?

Nem szólt semmit, aprópénzt kotort elő, és aktatáskájával a hóna alatt megtette az iménti utat az ellenkező irányba.

Kint az utcán fázni kezdett, betegesen, mert a bőrét átitatta a nedvesség. A kerítés mellett még mindig ácsorgott egy-két alak - talán nem mernek bemenni? Vagy erkölcscsőszök lennének?

Az utolsó gyéren világított utcában, alig ötven méterre az üzletektől egy pár támaszkodott a kapunak, szorosan összefonódva, arcuk egyetlen világosabb folttá folyt össze, az ember szinte érezte csókjuk ízét. A lány fehér köténytviselt, hentesnél vagy tejboltban lehetett cseléd. Nyolc óra volt. Monsieur Hire ismét a piacé d'Italie-ra ért, és már éppen a várakozó villamos felé indult volna, de meggondolta magát. Tangóharmonika szólt valamelyik bárban. Három fiatalember jött szembe, gomblyukaikban egy-egy piros virág, egyikük meglökte.

Keresett egy éttermet, megvacsorázott egymagában, csupa édes, lágy ízű ételt választva. De alig evett valamit. Fél tízkor megint az utcán volt, és egy kis szálloda előtt, egy mellékutcában megállt.

A gondolatok egymást követték az agyában, és a sok töprengéstől már zavaros volt a tekintete. Néha ijedten megugrott, amikor hirtelen egy járókelő bukkant fel a közelében, vagy egy autó dudált, vagy egy nő hozzáért, ahogy elhaladt mellette.

Visszatért az avenue d'Italie-ra. Az üzletek nagy része már bezárt, de ugyanolyan világos volt, és az utca végén, a tér fölött látszottak az égen egy falovacskás körhinta fényei, amint forogtak körbe-körbe.

Egy alkalommal, amikor egy járókelő meglökte, kiejtette hóna alól a táskáját, és le kellett hajolnia érte. Fáradt sóhajjal egyenesedett föl, és ekkor, mintegy vezényszóra, megindult a villamos felé. Látta, hogy a helyét már elfoglalták, így a peronon maradt.

Negyed tizenegykor szállt le a villejuifi végállomáson. A kereszteződésben egy lélek sem járt, csak a két bárban ült néhány ember. Az autók megállás nélkül húztak el a fénylő úttesten.

A kapu zárva volt. Csengetett. A házmesternő működésbe hozta a kapunyitó szerkezetet, és felkapcsolta a világítást. Elhaladt a házmesterlakás előtt, és bár nem nézett be egyenesen, észrevette, hogy odabent ül egy férfi - de az is lehet, hogy kettő - a tűzhely előtt, lovaglóülésben egy széken. Tudta, ez az az ember, aki letépte a tapaszt, és aki követte ma reggel.

Monsieur Hire lassan, ólmosan vonszolta föl magát a lépcsőn. Még csak a harmadiknál járt, mikor a világítás kialudt, de ezt már megszokta. Minden további nélkül beletalált a zárba a kulccsal, belépett, megcsapta a szoba hideg levegője. Amikor az ajtót becsukva felkapcsolta a villanyt, arcára aggodalom ült ki, homloka ráncokba szaladt, tekintete keresett valamit maga körül.

Monsieur Hire nem dohányzott, a szobában mégis fagyott dohányfüst érződött.

Azonnal odalépett az egyik fiókhoz, ahhoz, amelyikben a szennyes ruhái voltak, aztán lassan visszatolta, aktatáskáját az ágyra dobta, kalapját felakasztotta a fogasra.

Az összevérezett törülköző eltűnt.

Monsieur Hire a lámpát eloltva az ablakhoz állt, kabátban, zsebre dugott kézzel. A cselédlány a tejboltból már korábban lefeküdt, de még nem aludt. Egy újabb regényt olvasott, meztelen karjai a takarón, szájában cigaretta.

A ház már elcsendesedett, csak egy kávédaráló zúgása hallatszott, éppen Monsieur Hire fölött. Valaki beteg lehet, különben nem főz az ember ilyenkor kávét.

A cselédlány nem mosta le arcáról a sminket éjszakára. Sőt, mintha kifejezetten bepúderezte volna magát, ajkára leheletnyi rúzst tett volna. Időnként felnézett a könyvből, tekintete a betűkről a takarón át az áttetsző muszlinnal elfüggönyözött ablakra vándorolt.

Mit nézett? A sötét falat az udvar másik oldalán? Fejével olyasféle mozdulatot tett, mint amikor az ember hív valakit. De nem csak azért, mert elgémberedett a nyaka?

Monsieur Hire nem mozdult. Tisztán látta, ahogy a lány telt ajka mosolyra nyílik. De kire

mosolyog? És miért? Most lejjebb tolta magán a paplant, melleit kidüllesztve nyújtózkodott, vékony fehér hálóinge rájuk feszült. Még mindig mosolygott, mosolya kéjes gyönyört sugárzott.

Talán, mert a teste kellemes melegben volt az ágyban? Esetleg a könyv egyik szereplőjére mosolygott?

Most felhúzta térdét a paplan alatt, és Monsieur Hire homloka még erősebben nyomódott a fagyos ablaküvegnek.

Öt hívja! Semmi kétség! Újra int a fejével! Félreérthetetlenül az ablak felé mosolyog!

Monsieur Hire továbbra sem mozdult, a lány pedig fölkelt, egy pillanatra elővillant rózsaszín combja. Amikor már az ágy mellett állt, háttal a fénynek, egész alakja láthatóvá vált az áttetsző blúz alatt.

Int neki, hogy jöjjön! Az ajtóra mutat!

Kinyitotta rajta a zárat, aztán visszafeküdt, kéjes, csábító mozdulatokkal, és megint nyújtózott egyet, ezúttal kezébe véve melleit.

Monsieur Hire hátrahúzódott. Látta most is, de messzebbről. Beleütközött az asztalba. Továbbra is sötétben kotorászni kezdett egy fiókban valami fehér után. Talált is egy zsebkendőt.

A cselédlány már nem nézett az ablak felé. Nyilván azt gondolta, hogy ő elindult lefelé, és haját igazgatta egy zsebtükörben, rúzst kent az ajkaira.

Monsieur Hire nesztelenül mozgott. Egy matrac nyikorgott a feje fölött, valaki panaszos hangon beszélt. A partvis nyelével az ablakhoz nyomta a zsebkendőt, oda, ahol az imént az arca volt, aztán kinyitotta az ajtót, hallgatózott.

Posztópapucsa ellenére meg-megreccsent a lépcső. Az egyik ajtó mögül hang szólt ki:

- Te vagy az?

Válasz nélkül továbbment. Egy háromgyerekes család lakott itt. A házmesterlakásban már nem égett a villany. Monsieur Hire elhaladt előtte, és a zörgős kukákat épp hogy csak elkerülve kiért az udvarra.

Hossza három, szélessége két méter lehetett, és a földszinttől a tetejéig sorakozó ablakok közül mindössze háromban égett fény, köztük azokéban, a leg- fölső szinten, akik a kávét főzték. Az övé pontosan alattuk volt. A perspektíva miatt torzítva látta, teljesen sötét volt. A sötét ablakon megkereste a zsebkendő világos foltját: kísértetiesen hatott, de látszott - csakúgy, mint az arca, minden este.

A szemben lévő ajtó, a B lépcsőházé, vezetett a cselédlányhoz. Monsieur Hire tétovázva nézte egy darabig, végül elsietett arra, amerről jött, a saját lépcsőháza irányába. Nehezen vette a levegőt.

Ez a kevés idő is elég volt ahhoz, hogy valami megváltozzék a földszinti folyosón. Világos volt: valaki felkapcsolta a folyosóvilágítást. Pedig senki sem csöngetett. Lépéseket sem lehetett hallani.

Monsieur Hire lábujjhegyen, előre dőlt felsőtesttel haladt előre. Elért a házmesterlakáshoz, és ott megtorpant.

Az üvegablakok mögött, a félhomályban egy férfi állt, pipázott, és nyugodtan nézte őt. Nem volt rajta semmi tragikus, sem fenyegető, sem ironikus. Semmi különös nem látszott rajta! Úgy pipázott, mintha teljesen természetes lenne, hogy az ember ebben az időpontban pipázgat, a házmesterlakás ablakában, a sötétben, éppen csak a folyosóról beverődő fényektől megvilágítva.

Meglepetésnek a legkisebb jele sem mutatkozott rajta Monsieur Hire láttán, aki kikerekedett szemmel bámulta. A férfi most hirtelen megmozdult. De csak a karját emelte föl, hogy kivegye szájából a pipát, és sűrű füstgomolyagot fújjon maga elé, mely az üvegen összetorlódva eltűntette egy pillanatra arcát, mintha csak kiradírozták volna.

Monsieur Hire kinyújtotta kezét a csengő felé, visszaejtette, majd - kiszakítva magát a

mozdulatlanságból - nekilódult a lépcsőnek, és a negyedikig fogta a korlátot.

Szobájába érve leült, de látta a szemközti ablakot és a cselédlányt, aki újra ráfordította a zárat az ajtón, dühödt mozdulattal kibontotta a haját, cigijét szétnyomta a mosdókagyló oldalán, végül az ablak felé fordulva kiöltötte a nyelvét, és lecsavarta a villanyt.

4.

Monsieur Hire a rádió hangjaiból tudta meg nyolc óra előtt öt perccel, hogy vasárnap van, minthogy minden vasárnap reggel ott zenélt, szónokolt, sípolt a ház egy zugában - hogy pontosan hol, azt nem lehetett meghatározni. Az ablakból látta, hogy a cselédlány nem rakta rendbe a szobáját, ami szintén a vasárnapra utalt. Egy óra tájban fog beesni, tessék- ássék beágyaz majd, és lázas tempóban átöltözik.

A lakásban még mindig nem volt tűzifa. A kannában lévő víz tetejét vékony jégréteg borította. Monsieur Hire elindult lefelé, keménygallér nélkül, papucsban.

Odakint mintha hidegebb lett volna, mint előző nap, de talán csak azért, mert kevesebben jártak az utcán. A nagy út szinte teljesen kihalt volt. A villamoson látszott, hogy negyedóránál előbb nem indul el. A sápadt, éles levegőn az emberek főleg az új temetőbe tartottak, előredőlve, kezükben virággal.

A házmesterlakás előtt elhaladva Monsieur Hire csak a kislányt látta, egy szál fehér bugyiban mosakodott. A kapuból viszont azonnal feltűnt neki a közlekedési rendőrrel beszélgető, fázósan toporgó felügyelő. Az is észrevette őt, de meg se rezdült, és Monsieur Hire betért balra, a fűszereshez.

Hálóinge fölé vett kabátja és felhajtott gallérja ellenére jólöltözöttnek, majdhogynem ünnepinek tűnt. Méltóságteljesen és türelmesen várakozott a sorára, majd elmondta, mit szeretne.

- Egy tucat... Fél kiló... Mennyi lesz?

Régóta ismerték már, mégis kissé zavartan és furcsálkodva néztek rá. Gyújtóst vett, sajtot, vajat és főtt zöldséget. A hentesnél egy szelet hideg sültet és csemegeuborkát. Keze tele volt kis fehér csomagokkal, hasát kidüllesztve vitte őket, nehogy leejtsen valamit.

A kereszteződés közepéről, az egyenruhás rendőr mellől a felügyelő oda-vissza követte tekintetével, olyasféleképpen, ahogyan a tanító tartja szemmel az iskolaudvaron a nebulókat, miközben az iskolaigazgatóval beszélget.

Alig kétszáz méterre onnan emberek ácsorogtak egy kerítés előtt, melyről harsány pirossal és sárgával egy cipőpasztareklám virított. Ez a szemközti utca volt, melynek elején ugyanúgy házak álltak, ahogy a többi utcában, de valamivel odébb már csak építkezések és üres telkek váltakoztak.

Ha az ember éjjel járt arra, mindig volt ott egy nő, aki belekarolt, és az elhagyatott építkezések felé invitálta, oda, ahol két héttel azelőtt vasárnap egyikük megcsonkított holttestét megtalálták.

Még most is akadtak, akik - vasárnap lévén - eljöttek megnézni azt a bizonyos helyet, meg a barnás foltokat, melyek még mindig látszottak egy kövön.

Csomagjait szorongatva Monsieur Hire abban a pillanatban ért a tejbolt elé, mikor a cselédlány kifelé tartott néhány tejesüveggel. A lány megállt a bejáratban, mosolygott, Monsieur Hire pedig besietett a kapualjba, ahol a házmesternőbe ütközött, ő pedig rögtön megfordult, és ijedtében ugrott egyet.

Monsieur Hire egyre jobban sietett, az első lépcsőfokban megbotlott, elejtett egy csomagot, nem is tudta, melyiket. Nem állt meg fölvenni, csak szorosabban odafogta a többit a mellkasához, és amikor kifulladva felért a negyedikre, már inkább futott, mint ment.

Nem állt meg. Igyekezett nem nézni a tükörbe. Először is letérdelt, és meggyújtotta a tüzet, melynek élénk duruzsolása nemsokára betöltötte a szobát. Azután levetette a kabátját, csípője köré csavart egy konyharuhát kötény gyanánt, és hozzáfogott, hogy kitakarítsa a lakást.

A ház zajokkal volt tele, emberi hangokkal, sokkal többel, mint hétköznap, meg víz zúgásával, és gyerekek jajgatásával, akiket éppen elfenekeltek. A rádió megállás nélkül szólt, talán az ötödiken, a munkáscsaládnál, talán a harmadikon; nem lehetett tudni, mert a hang

egyöntetűen szétáradt mindenfelé.

Fél tizenegykor Monsieur Hire körbenézett a tiszta szobában: az ágy bevetve, a kályha forró, a lesúrolt gázrezsón forr a víz.

Megborotválkozott, felöltözött, kivéve a keménygallért és a nyakkendőt; azokat csak az utolsó pillanatban fogja felvenni.

És kész. Nem volt más dolga, mint kényelembe helyezni magát, és gondolataiba merülni. Néha benézett a szemközti ablakon, ahol szappanos vizet látott a mosdótálban. Belelapozott az újságba, és már tudta is, mit fog csinálni délután a cselédlány. Nagy futballmeccs lesz ugyanis. Fél kettőkor a vasárnapi külön busz második megállójában fog várakozni, és nem sokkal később a barátja is odaér majd.

Ha a meccs nem lenne érdekes, bemennek Párizsba, a Splendid Cinémába. Mindig így volt: vagy ez, vagy amaz.

Mentőautó elnyújtott szirénája hallatszott. Ez minden vasárnap előfordult. Ugyanabban a pillanatban a kisfiú hegedűje belevegyült a rádió hangjába.

Monsieur Hire felhúzta a vekkert, újra kipucolta korábban már fényesre suvickolt bakancsát, kipakolta az asztalra az ennivalót, és hozzálátott az ebédhez. Ezzel el is telt egy óra. Szájába vett egy falatot, hosszasan rágott, miközben az ablakot bámulta maga előtt, és olyan távolra révedt, hogy öt perc is eltelt, mire eszébe jutott újabb falatot tenni a szájába. Mialatt a kávét készítette, fölötte a csecsemő véget nem érő hiszti rohammal küszködött, nyögdécselését végül minden bizonnyal az anyja melle hallgattatta el.

Még csak dél volt. És negyed egykor az asztal már le volt szedve, a viaszosvászon abrosz tiszta vízzel lemosva, a megmaradt étel elrakva a szekrénybe.

A cselédlány egykor hazaért, de nappal csak homályosan lehetett látni, ahogyan cipőit, kötényét és szoknyáját keresztüldobja a szobán, majd blúzban és nadrágban odaül a tükör elé.

Monsieur Hire nem ment közelebb az ablakhoz. Csak messziről nézte, miközben fölvette nyakkendőjét és gombos cipőjét. Tudta, hogy amikor a lány elkészül, hallani fogja a zajt, ahogy kinyitja az ablakot, hogy kiszellőztessen.

De ezt meg se várta. Kiment a házból. A házmesterlakás előtt olyan gyorsan haladt el, hogy a házmesternőnek szinte oda kellett ugrania, hogy megnézze, ki az. Az utcán még mindig látni lehetett temetőbe igyekvő embereket. Sőt, egyre többen jöttek Párizsból, ki a szabadba.

De a befelé jövő áramlat még erősebbnek tűnt: a Juvisyből, Corbeilből, vagy még messzebbről érkezők, akik teherautókon, külön bús zokon, kerékpáron vagy gyalogosan özönlöttek Párizs felé.

A felügyelő ott állt, a háztól talán tíz méterre, és Monsieur Hire egészen közel ment el mellette, tagjait dobálva, szökdécselve, előredöntött törzzsel, ahogy szokott. Nem szándékosan csinálta, az alkatából adódott. Kövér teste magától szökdécselt kurta, de fürge lábain.

Száz méteres tömeg állt a villamosok melletti kordonok közt. Monsieur Hire átvágott az úttesten, közben kétszer is meg kellett állnia az autók miatt, a rendőr pedig meglökte: - Gyerünk! Siessünk!

Monsieur Hire nehezen vette a levegőt. Feszült volt. Szándékosan nem lépett fel a túloldalon a járdára. A zajokra figyelt. Közben úgy harminc lépésre tőle fölfedezte a felügyelőt.

Végre motorzúgás hallatszott, de a juvisyi hétvégi járat annyira megtelt már, hogy kihagyta a megállót.

Monsieur Hire foga összeszorult. Oldalra nézett, meglátta a busz orrát, és minden erejét összeszedve futásnak eredt. Jobb kezével az ajtó melletti kapaszkodót kereste, és el is kapta, miközben két kéz is nyúlt feléje, hogy felhúzza a lépcsőre.

Nem tudott elnyomni egy mosolyt, mely meghatóvá, ugyanakkor nevetségessé tette. A kalauz a kocsi belsejében nem vette őt észre. A peronon eddig is zsúfoltan álltak az emberek,

és bár most összébb húzódtak, szemükben néma megbotránkozás tükröződött. A felügyelő a kereszteződésben toporgott, alig látszott ki a tömegből.

Egy nő, akinek egy könyök a bordáit nyomta, valamit mormogott, és Monsieur Hire már dadogta is: - Mindjárt leszállók...

A busz a következő megállót is kihagyta. Monsieur Hire lelépett a legalsó lépcsőre, menetirányba fordult, és elengedte a kapaszkodót. A peronon utazó tizenkét utas kíváncsian bámulta, ahogy az üres úton egymagában, a lendülettől meglódulva még vagy tíz apró lépést tesz meg, mire lefékez.

Negyed kettő volt. Megszaporázta lépteit. Nem a főúton ment, hanem egy párhuzamos utcában, aztán visszafordult a kereszteződés felé, de nem merészkedett odáig.

Egy utcasarkon a falhoz lapult és várt, sötéten és súlyosan, mint egy nyomozó, aki éppen megfigyel valakit.

Elsőnek a cselédlány érkezett meg, zöld kabátjába burkolózva, felhajtott gallérral, fagytól kipirult arccal. Szinte mindjárt utána szürke kalapos, fiatal férfi közeledett, és a lány lábujjhegyre emelkedve puszit nyomott az arcára, miközben a karjába kapaszkodott.

Beszélgettek, de nem lehetett hallani, mit mondanak. Befutott a Colombe felé tartó busz, és Monsieur Hire-nek feltűnt, hogy a lány felszállás előtt hátrafordul, mintha keresne valakit.

O is felszállt. A busz tele volt, de még mindenki fölfért. A karokat, lábakat nem lehetett mozdítani. A fejek nagyjából egyvonalban hullámoztak a huppanókat követve, míg lejjebb a testek homogén tömege töltötte ki a teret.

A pár két méterre állt Monsieur Hire-től. Tekintetük néha összeért, ahogyan az összes többi utasé, kifejezéstelenül, üresen, közömbösen. A busz zötyögött a macskaköveken, s elérte a piacé d'Italie-t, ahol újabb utasok szálltak fel.

A férfi sovány volt, beteges kinézetű. Valahányszor Monsieur Hire-re nézett, szemében némi gúny csillant, mégis ő volt az, aki elsőnek elkapta a tekintetét, mert Monsieur Hire nagyon hosszan tudott bámulni valakire, akaratlanul, minden érdeklődés nélkül, csak úgy, ahogyan az ember egy falat néz, vagy az eget.

Ilyenkor a fiatalember oldalba bökte barátnőjét, fülébe suttogott néhány szót, miközben úgy tett, mintha nevetne, és Monsieur Hire egy kicsit elvörösödött.

De ez csak ritkán fordult elő. Túl sokan álltak közöttük. A kalauz könyökével utat tört a tömegben, kérte a pénzt.

Üres utcákon, tereken gördültek át, ahol csak néhány didergő alak lézengett, és a fagytól csúszóssá vált a poros járda.

Aztán hirtelen emberek tömege, zsivaj, kiáltozás, zene mindenfelől, és egy erő magával rántotta Monsieur Hire-t, és kilökte a buszból. Csak nagy nehezen tudott lefékezni, hogy körülnézzen, vajon a pár ott van-e a közelben.

Tíz, de talán húsz pénztár is működött. A tömegből különböző színű jegyeket tartottak az orra elé, és a fülébe kiabáltak: - Tribünjegyek!... Huszonöt frank!...

Arcára gyerekes kétségbeesés ült ki, amikor szem elől veszítette a párost. Megpördült maga körül, mint a búgócsiga, és a szája is kinyílt örömében, amikor valamivel távolabb megpillantotta a cselédlány zöld kalapját.

- Bocsánat!... Bocsánat!...

Kis híján egyszerre értek a pénztárablak elé, és Monsieur Hire vett egy tízfrankos jegyet. A lány két narancssárgát kért, melyeket a barátja fölényes arccal fizetett ki, és az emberek jöttek-mentek, mindenfélét kiabáltak, miközben odabentről, a palánkon túlról kihallatszott a tribünön állók türelmeden dobogása.

A napfény halványan, sárgán csordogált, a kapukon belül azonban már a deres pálya felől érkező szél emelgette a kalapok karimáit, és feszítette meg az arcbőrt.

A férfi nyitott kabátja zsebébe süllyesztette kezét, a cselédlány pedig úgy csimpaszkodott a karjába, mint egy kisgyerek, aki fél, hogy elvész. Most oldalt fordultak, és becsusszantak a

sűrűn egymás mögött álló, alacsony padok közé. Monsieur Hire, puhakalapjában és bársonygalléros, fekete kabátjában, követte őket.

- Bocsánat!... Bocsánat!...

A nézők többsége ellenzős sapkát viselt, és szinte mind majszolt valamit: mogyorót, narancsot vagy forró gesztenyét. Két, egymástól távolabb ülő ember beszélgetett, Monsieur Hire bocsánatkérő mosollyal haladt el közöttük.

- Bocsánat!...

Talált egy helyet éppen a pár mögötti sorban, és mivel a padoknak nem volt támlájuk, térde a cselédlány fenekéhez ért.

Mindenki ütemesen dobogott a lábával, miközben egy kürt hangja hasztalan birkózott a metsző széllel.

Végül apró emberek jelentek meg a hatalmas pályán, egyesek sárga-kékbe, mások piros-zöldbe öltözve. Egy darabig mintha tanakodtak volna a pálya közepén, majd sípszó hallatszott, és a közönség egy emberként üvöltött fel.

Monsieur Hire összehúzott vállakkal ült, hogy a hideg minél kisebb felületen érje, és közben nagyon ügyelt, hogy egy milliméterre se mozdítsa a térdét, mivel a cselédlány szabályosan nekitámaszkodott, mint valami háttámlának, sevróbőr-kesztyűs kezével továbbra is kísérője alkarjába kapaszkodva.

A rikító színekbe öltözött emberkék futkostak a pályán, olykor a sípszó megállította őket, és Monsieur Hire a szeme előtt harminc centire lévő, finom, aranyló pihékkel borított tarkót nézte. A nő nem fordult hátra, de minden bizonnyal érezte a bőrére szegeződő tekintetet, mert időről időre jobbnak látta - afféle figyelem-elterelésként - megkérdezni, ha sípszó hallatszott:

- Most mi történt?

Nyilván követte a játékot, de nem értette. Barátja megvonta a vállát. A lelátó rezgeti, mint a dob, remegett, hullámzott, még olyankor is, amikor több ezer ember ugrott fel egyszerre ordítva.

Monsieur Hire ülve maradt. A félidő végén úgy pislogott a lecsendesülő és újra enni kezdő tömegre, mint akit hirtelen felébresztettek. A nő is evett egy félig fagyott narancsot, héját a körmeivel tépve le. A fanyar lé szertefröccsent. Kis, hegyes fogai a gyümölcs húsába haraptak, hegyes nyelve belemélyedt, az illat több méterről érezhető volt.

- Jó savanyú... - mondta a cselédlány elégedetten. - Most adj egy cigit!

Csücsörítve tartotta szájában a cigarettát, mint mindenki, aki csak a festői élvezet kedvéért szívja, nem pedig a dohány íze miatt. Az illatok keveredtek. Egyszerre volt csípős és jellegtelen, és az egész mintha a vörös nő nyakából áradt volna, amely kerek volt és egyenes, akár egy oszlop.

- Ki nyert?

A férfi egy sportlapot olvasott, ügyet sem vetve az apró kézre, mely még mindig a karján pihent. Vége volt a félidőnek. A játékosok betódultak a pályára. A síp hangjára verekedések csitultak el vagy éppen robbantak ki.

Késő este lett. A nézők fázósan topogtak. A szürke égből néhány hópihe szállt alá, egyikük a lelátó tetejét kikerülve a zöld kalapon telepedett meg, és elolvadt rajta.

A kijáratnál nagy volt a tülekedés. Monsieur Hire el is veszítette volna a párost, ha a férfi nem fut össze néhány barátjával.

Az egyik kapu mellett álltak meg, a kissé hátrébb húzódó cselédlánnyal egyikük sem törődött.

Látta, amint Monsieur Hire áthalad a kijáraton. Hosszan, és a szokottnál súlyosabb tekintettel követte. A társaság nagy hangon beszélgetett. A férfi most a nő felé fordulva néhány szót mondott neki, zsebéből egy ötfrankost vett elő, a kezébe nyomta, és homlokon csókolta.

Aztán a férfiak bepréselődtek egy taxiba, és a város felé vették az irányt. A nő lassan lépegetett, mint aki nem tudja, mit kezdjen egyedül. Monsieur Hire nem mozdult, várta, hogy eltávolodjék egy kicsit. A nő nem a villamos felé tartott, és nem is a busz felé. Ugyanarra indult el, amerre a taxi az előbb, lassan, hátra se nézve. Tudta, hogy Monsieur Hire követi. Hallotta a lépéseit, a jellegzetes szökdécselést, a finom cipőtalpakat, melyek épp csak érintették a járdát.

Éjszaka volt. Az üzletek rolói lehúzva, csak a kávéházak ontották a fényt. A családok vasárnapi hangulatban tértek haza, elöl a gyerekek, utánuk a szülők.

Monsieur Hire eleinte tíz méterről követte a lányt. Később öt méterre csökkent köztük a távolság. Aztán Monsieur Hire nekilódult, de három lépés után megállt, és megint lemaradt néhány lépéssel.

Vagy negyedórát mehettek így. A lány időnként oldalt fordította a fejét, ami ahhoz kevés volt, hogy tisztán lássa Monsieur Hire-t, de ahhoz elég, hogy megbizonyosodjék róla: még mindig követi.

Végül betért egy kis bárba, melynek patkókkal díszített pultjánál alig egy méternyi szabad hely maradt.

- Egy diabolót!

A bárpultra könyökölve figyelte, amint Monsieur Hire elhelyezkedik vele szemben, és szégyenkezve motyogja: - Egy diabolót!

Kicsit hátrébb két férfi bámulta őket, és csak akkor kezdtek el újra beszélgetni, amikor a tulaj visszaült melléjük, folytatni a megkezdett kockapartit.

A cselédlány aprót válogatott a retiküljéből. Arca fénylett, szeme csillogott a friss levegőtől, kissé nyitott ajka mintha vérzett volna.

- Mennyi lesz?

Csalódott volt. Kerülte Monsieur Hire pillantását.

- Tizennégy sou.

Monsieur Hire a pultra tett egy frankot, és a visszajárót meg sem várva ugyanabban a pillanatban lépett ki az ajtón, mint a lány, aztán kicsit elfordulva hagyta, hogy előremenjen.

A lány arra várt, hogy Monsieur Hire megszólítsa. Mosolygott, készült nyújtani a kezét, ajkai már szinte formálták: - Jó napot...

De Monsieur Hire nem szólt semmit. A lány folytatta útját, telt csípőjén - melyet még jobban ringatott, mint eddig - minden lépésnél megfeszült a szoknya.

Ahogy közeledtek a városhoz, mind több volt a - fény, és több az ember is. A lány csak ment, kissé fáradtan, de egyenletes léptekkel, rendíthetetlenül. Az egyik téren villamosra szállt anélkül, hogy hátrapillantott volna ellenőrizni, ott van-e még a másik. Talán nem érdekelte?

Monsieur Hire ott ült, három üléssel mellette. A villamos nyüzsgő belvárosi utcákon haladt át, mindenfelé bárok, bóvliárusok standjai, egymást derekuknál átölelve sétáló párok. Monsieur Hire sápadt volt, minden bizonnyal a fáradtságtól. Arca olykor hirtelen elszürkült, szeme karikássá vált, és ilyenkor kieresztett. Veszített babaszerűségéből, kevésbé tűnt kövérnek, kevésbé volt furcsa. Szeme kifejezéstelivé vált, és mint egy kutyáé - melyhez színében az övé hasonlított esdeklően csillogott.

A cselédlány vele szemben ült. Tovább játszotta szerepét. Úgy tett, mintha észre sem venné őt, mintha semmi sem zavarná, igyekezett közömbösnek tűnni. Kétszer is bepúderezte arcát, szájára még egy kis rúzst tett. Úgyszintén kétszer lejjebb húzta a ruháját, mintha azon kapná Monsieur Hire-t, hogy a térdét nézi.

A környék egyszer csak ismerőssé vált. Ha az ember nem is nézett a kirakatokra, fölismerhette a piacé d'Italie neonreklámjait, a kávéházakat a sugárúton, a városkaput.

- Végállomás! Kiszállás!

A nő szállt le elsőnek, és egy pillanatra megállt a járda szélén. A Villejuif felé menő

villamosok ott álltak, húsz méterre tőle. Az út végig sötét és néptelen volt.

O mégis gyalog vágott neki. Előzőleg gesztenyét vásárolt húsz sou-ért, és mentében azt eszegette, meg-megállva, ha nehezebben jött le a héja egy-egy szemnek. Ötszáz métert tett meg így, amikor egyszercsak megrázkódott, mint aki elvesztett valamit. Hátrafordult, és csak az üres járdát látta maga mögött.

Monsieur Hire már nem volt ott. Az út másik oldalán most villamos húzott el, és az egyik ablaknál ő ült a vöröses fényben.

A következő megálló még ötszáz méternyire volt. Amikor a lány odaért, még nem jött villamos, hát még egy megállót gyalogolt, és így tovább, megállóról megállóra, végül megérkezett Villejuifbe. A kereszteződésben vett még egy adag gesztenyét. Kimerült volt. Sarka égett, a talpa is fájt a cipő ívétől. Az idő ellenére annyira melege lett, hogy egészen a tarkójára tolta a zöld kalapot, és így lépett be a házba, kezében a gesztenyés zacskóval.

Megszokásból belesett a házmesterlakásba. Látta, hogy a házmesterné, orrán szemüveggel, az asztalra könyököl, és az újságot olvassa. Szemben vele a felügyelő a kezét melengette a kályha fölött. Belépett.

- Ne zavartassák magukat... Nem kérnek gesztenyét? ...

Sziszegve beszélt, mert a szájában lévő forró gesztenye égette a nyelvét. A felügyelő kivett kettőt. Látszott rajta, hogy ő is fáradt és kedvetlen.

- Arról persze fogalma sincs, hová mehetett Monsieur Hire?
- Én? Honnan tudnám?
- Minden vasárnap a kedvesével jár szórakozni - segített a házmesternő. - Na, jó volt a meccs?

A felügyelő gondterhelten nézte a kályhát.

- Direkt csinálta!
- Mit?
- Hogy menet közben fölugrott a buszra. Én azt hittem, villamossal fog menni, mint mindig. Úgyhogy nyilván dolga volt valahol, és nem akarta, hogy kövessék.
- Nagyon szeretné tudni?
- A fenébe is, hogyne szeretném!
- Beköszönhetek hozzá.

A házmesternő fölkapta a fejét. A szemüveg megváltoztatta arcát, öregítette, ugyanakkor némi távolságtartást kölcsönzött neki.

- Megbolondultál?

A lány felnevetett, szájában látszottak a gesztenye darabjai.

- Tuti, hogy kiszedek belőle mindent! - vetette oda, már az ajtóból.

Es elszaladt a B lépcsőház felé, fel, a lakásába. Látta, hogy a szemközti ablakban világos van, Monsieur Hire pedig éppen forró vizet önt a kis kávéfőzőbe. A lány nem gyújtott lámpát. Tapogatózva a toalett-asztalkájához ment, megkereste a kölnisüveget, tett egy kicsit a ruhájára meg a hajára. Továbbra is sötétben megfésülködött, és megigazította műselyem harisnyáját, melyet gumi tartott a térde fölött.

Monsieur Hire megterített: csésze, tányér, egy tálkán vaj, egy darab kenyér és sonka.

Az ajtóban még tétovázott a lány, visszanézett az ágyára, a szemben fénylő ablakra. Nem kellett elmennie a házmesterlakás előtt. Az udvaron megcsapta a hideg, mert a jövés-menésben kiizzadt. Ez a lépcsőház ugyanolyan volt, mint az övé, csak az ajtókat festették sötétbarnára, míg az övében sötétkékek voltak az ajtók.

Várnia kellett, mert egy egész család kapaszkodott fölfelé, elől a gyerekek, az anya csomagokkal, szuszogva.

Végre ott állt az ajtó előtt, mintha a sajátja előtt lenne, csak éppen a túloldalon. Ujjával még eligazított néhány vörös hajszálat a homlokán, meghúzta egyik harisnyáját, mely megereszkedett kissé, és bekopogott.

Csésze koccant a csészealjhoz, hirtelen hátralökött szék zaja hallatszott. Csendes léptek

közeledtek az ajtóhoz, és a cseléd elmosolyodott. Lesütötte a szemét. A kulcslyukon át egy másodpercig még világosság szűrődött ki, majd valami eltakarta a fényforrást.

Egy szem jelent meg, és a lány mosolygott, hátrált egy lépést, hogy látható legyen, és büszkén ki- düllesztette hatalmas melleit.

5.

Monsieur Hire nem mozdult. A lány látta a szemét, igyekezett mosolyogni, körülnézett, hogy egyedül van-e a lépcsőházban, és bizonytalanul megszólalt: - Én vagyok az...

A szem eltűnt, és valami homály takarta most el a kulcslyukat, valószínűleg a férfi fölegyenesedett alakja, de csend volt, semmi mozgás. A lány egyik lábáról a másikra állt türelmetlenségében, és mikor újra fény tört át a résen, ő hajolt oda.

Monsieur Hire már három méterrel távolabb az asztalnak támaszkodott, és az ajtót bámulta. Arca egy beteg fájdalmas arca volt, akit bármelyik pillanatban elérhet a rosszullét, és visszatartja a lélegzetét. O is látta a cselédlány szemét?

A lány nem maradhatott tovább, mert valaki jött lefelé a lépcsőn. A házmesterlakás elé érve csak arra volt ideje, hogy mosolyt erőltessen az arcára, de vastag ajka erős érzelmekről árulkodott.

- Te vagy az, Alice?

A házmesternő háttal állt neki, a lányát vetkőz- tette. A kályha mellett ülő rendőr, térdei közt kávédarálóval, kérdőn nézett rá: - No, találkozott vele?

A lány az asztal szélére telepedett, megvonta a vállát. Harisnyája összegöngyölt széle fölött kilátszott a combja.

- Lefogadom, hogy őrült - mondta.

Mire a házmesternő, anélkül, hogy hátrafordult volna, szájában biztosítótűvel:

- Őrült, de tudja, mit csinál!... Te meg eridj aludni! - tette még hozzá, és a lakás belseje felé taszította a kislányt.

Fáradt volt. Kivette a felügyelő kezéből a kávédarálót.

- Köszönöm, nagyon kedves.

Már megszokták egymást. A rendőr, aki már két hete figyelte a környéket, afféle menedékként használta a házmesterlakást. Itt mindig akadt egy kis forró kávé a tűzhely sarkán. O pedig hozott néha- nap egy üveg bort vagy süteményt.

Alice idegesen lóbálta egyik lábát, és rosszkedvűen nézte a padlót.

- A főnöknőm hazajött?
- Egy órával ezelőtt, a conílansi sógornőjével.

A házmesternő leült, és folytatta korábban megkezdett beszélgetését a felügyelővel. Visszatette szemüvegét, és ettől újra megfontolt benyomást keltett.

- Érti, megesküdnék rá, de hogy határozottan azt merném állítani, hogy nem tévedek... Akkor, szombat este ugyanabban az időben jött haza, mint szokott. Kizárólag a hónap első hétfőjén jár haza későn. Nem láttam, hogy elment volna, de éjjel mégis ki kellett nyitnom neki a kaput.
- Hogy kiengedje?
- Nem, éppen hogy beengedjem!

Ahogy így okoskodott, éberebbé vált. Alice még mindig kalimpált a lábával, és a felügyelő szeme automatikusan követte a mozgást. Meleg volt. A kávé lassan csepegett a szűrőn. A vasárnap este érződött mindenen, a fáradtság, amely nem munkából ered, bágyadt tunyaság, a szokásosnál lassabban vánszorgó percek.

A cselédlány éhes volt, és fájt a lába a szűk cipőben. Lakók haladtak el a házmesterlakás előtt, majd lomhán nekivágtak a lépcsőnek. Egy nő benyitott.

- Az anyósom nem járt itt?
- De igen, háromkor. Azt mondta, majd a temetőben találkoznak, ő is kimegy.

Alice a felügyelőre nézett, szájában meg nem gyújtott cigarettával, és ezt kérdezte: - Nem tartóztatják le?

A házmesternő apró szeme rászegeződött.

- Hogy te milyen álnok kígyó vagy! - mondta.

Nem viccnek szánta. Megbotránkozott a cseléd telt idomain, meztelen karján, gödröcskés állán.

- Még nem lehet tudni - sóhajtotta a felügyelő, és odanyújtott egy égő gyufát. - Valami bizonyíték kellene.

A házmesternő homloka ráncokba szaladt, mintha ezek a szavak kizárólag neki szóltak volna, mintha az ő dolga volna előteremteni a szóban forgó bizonyítékot.

- Ha hagyják futni, folytatni fogja. Ez látszik. Én hozzá sem tudnék érni, a világ minden kincséért sem. Ide figyeljen, én a ruháihoz sem merek hozzányúlni, amiket szerdánként lehoz, hogy odaadjam a mosónőnek.

A felügyelő a szenesvödörbe pöckölte a csikket. O is kimerült volt, kimerítette a semmittevés, a várakozás, a házmesterlakás konyhája és a villejuifi kereszteződés közötti napi ingázás.

- Akkor vigye föl neki ezt - mondta, és zsebéből egy borítékot húzott elő.
- Mi az?
- Beidézés a parancsnokságra, szerdára. Ettől talán elszánja magát, hogy lépjen valamit.
- Én menjek oda?

Félt, de ahogy a levél a kezébe került, harciassá vált.

- Megyek!

Alice leszállt az asztalról, és az ajtó felé indult. A rendőr kérlelően nézett rá, az éppen kilépő házmesternő felé bökött, remegő kezét is kinyújtva. Szeretett volna kettesben maradni a lánnyal, de ő úgy tett, mintha nem értené. Sietős léptekkel átvágott az udvaron, mert hidegebb volt, mint eddig bármikor, és odafönn az ég foltja ezüstös-szürkén derengett, bár éjszaka volt.

A sötét szobában Alice az ágyára térdelt, hogy jobban lásson. Nem hallotta ugyan a házmesternő kopogtatását a szemközti lakás ajtaján, de kitalálta abból, ahogyan Monsieur Hire összerezzent. Nagy téglalapokat szabott ki éppen ollóval az asztalon kiterített szürke papírból. Keménygallérját és cipőjét már levette.

Kezében ollóval az ajtó felé fordult, hátrált egy kicsit. Aztán lábujjhegyen az ajtóhoz osont, a zárhoz hajolt, és szemét a kulcslyukra tapasztotta.

A fordulóban álló házmesternő türelmetlen lehetett, talán mondott is valamit. Monsieur Hire ugyanis felegyenesedett, begombolta zakóját, és kinyitotta az ajtót, épp csak néhány centire, hogy kinyújtsa a kezét, de őt ne lehessen látni. A harmadikról hegedűszó hallatszott, és valahol bekapcsolták a rádiót, miután hazaértek.

Monsieur Hire becsukta az ajtót, a levelet nézte, forgatta anélkül, hogy kinyitotta volna, majd a gázrezsó alatti szekrényből kést vett elő, és lassan felvágta a borítékot, majd széthajtogatta a lapot.

Meg se rezzent. Vonásain a legkisebb változás sem látszott. Épp csak leült az asztal mellé, és a szürke papírokra meredt, amelyeket az előbb vágott ki. Nem hallotta sem az autókat az utcán, sem a hegedűt, sem a rádiót. Valamiféle zsongás járta át az agyát, egy közelebbről meghatározhatatlan duruzsolás, amely talán a kályhából jött, de az is lehet, hogy a tulajdon vérének a lüktetése volt.

Alice eközben lábujjhegyen kiosont a szobájából. Monsieur Hire hirtelen felkapta a fejét, és a szemközti szobát kezdte figyelni, ahol most világos lett. Soha még ennyire tisztán és élesen nem látta. A lány visszajött, nagy csattanással bevágta az ajtót, és egyenesen az ágyára vetette magát úgy, ahogy volt, ruhástul, behajlított karjába rejtve fejét.

Monsieur Hire mozdulatlanul figyelte. A lány hason feküdt. Egész teste rázkódott, és ettől a feneke erotikusán mozgott föl-alá. De főleg a válla rángott görcsösen, miközben lábával dühödten rugdosta a rózsaszín paplant.

Sírt. Fájdalmasan zokogott. Monsieur Hire, akit - mint afféle illetlenség - zavart a dolog,

felvette az egyik szürke papírdarabot az asztalról, és négy rajzszög segítségével a három ablaktábla egyikére feszítette. A másik kettőn keresztül még mindig látta a nőt. Lassan dolgozott. Szája kissé szétnyílt, mintha magában beszélt volna.

Alice most erőt vett magán, feldobta magát, mint egy hal, átfordult, aztán felpattant, és őrjöngve letépte magáról a selyemblúzt, csak a mellein feszülő fehér kombiné maradt rajta.

Haja szanaszét állt. Járkálni kezdett. Az ágytól a toalett-asztalkához ment, felkapott egy fésűt, és nagy ívben behajította a szobába. Kétszer is átnézett a szemközti ablak felé.

Monsieur Hire éppen a második papírt rakta fel: a négy rajzszög közül kettőt már beszúrt. Alice lázasan kutatott valami után a retiküljében, mint aki retteg, hogy akár csak egy másodpercet is elveszít, végül egy ceruzát rántott ki belőle, és jókora darabot letépett az egyik polc csipkés szélű papírborításából.

Monsieur Hire visszahátrált az asztalig, ahonnan már semmit nem látott, de szinte azonnal előre is lépett egy kicsit, és fejét lehajtva kikémlelt a harmadik, még szabadon maradt ablakon.

A lány közben végzett az írással, az ágyán térdelt, ablakához nyomta a papírt, és aggódva leste a szemközti ablakot.

Látta, hogy a férfi próbál elrejtőzni. Csettintett az ujjával, mint egy türelmetlen kisdiák.

Az eszébe sem jutott, hogy Monsieur Hire nem tudja elolvasni az írást, hiszen a fény hátulról világítja meg a papírlapot, és így elölről nem látni mást, csak egy sötét téglalapot.

Egyre idegesebb lett, ujjával kocogtatta az ablakot. Monsieur Hire bizalmatlanul előrébb lépett, pár másodpercig mozdulatlanul figyelt. Aztán a kezével nemet intett, a szürke papírlappal a lámpájához hátrált, és odatartotta mellé.

A lány nem értette. Ujjával az üzenetre mutatott, mire Monsieur Hire kurta és bizonytalan mozdulattal a lámpa felé bökött. És minthogy közben a lány a szemét dörzsölte szabad kezével, ő odament az ablakhoz, szürke papírlapját ugyanúgy odanyomta, mint a másik oldalon a cselédlány, aztán hátrált vele, és a lámpa mellé emelte.

A lány most megértette. Leugrott az ágyról, két kézzel feltartotta a papírdarabot.

Monsieur Hire-nek verejtékcseppek ültek a homlokán, de leginkább a felső ajka fölött, a bajusza alján. Vastag, barna szemöldökét ráncolva olvasta: *Feltétlenül beszélnem kell Önnel.*

A lány még mindig magasba tartotta a papírt, a mozdulattól a mellei feljebb húzódtak, még erősebbnek hatottak, és előtűntek hónaljának vörös szőrszálai.

Monsieur Hire hátrálni kezdett, ő pedig újra az ablakhoz rohant, és esdekelve bólogatott:

- Igen... igen... igen...

A férfi már szinte teljesen eltűnt a lány szeme elől, szobája túlsó felére ért, amikor visszajött, kicsit megint hátrált, végül komoly arccal a szemközti szobára mutatott.

- Nem - intett a lány a fejével.

Monsieur Hire szobája felé bökött, és meg sem várta a választ. Kiugrott az ágyból, felkapta a blúzát, és az ajtó felé menet belebújt. De még visszatért, hogy belepillantson a tükörbe. Arcát megtörülte egy kéztörlővel, bepúderozta, ajkát csücsörítve megvizsgálta, nem mosódott-e el rajta a rúzs.

Monsieur Hire egy pillanatra megdermedt az izgalomtól. Villámgyorsan feltűzte az utolsó szürke papírlapot két rajzszöggel, odarohant a mosdótálhoz, kiöntötte belőle a vizet, a szekrényajtót becsukta, az ágyhoz ugrott, és simára húzta rajta a takarót. A lépcsőház felől még semmi sem hallatszott. A tükör elé állt, hajában kétszer végighúzta a fésűt, megnyomkodta a tapaszt az arcán, megigazította bajuszát, hogy felfelé álljon. Készült fölvenni keménygallérját és felöltőjét, amikor valaki megállt az ajtó előtt.

Annyira hevesen lélegzett, hogy még erős bajuszszálai is belerezegtek. Nem nézett sehová. A világ összes fájdalma benne volt abban, ahogy kiszólt: - Szabad!

Egészen közelről érezte most a cselédlány illatát, ugyanazt az illatot, melyet a Bois-Colombes-i lelátón szinte csak sejthetett a széllel felé szálló illatfoszlányokból. Forró illat

volt, amelyben keveredett a rizspor matt jellegtelensége, egy csipetnyi parfüm, de főképp a lány saját illata, a testéé, a nyálkahártyájának, izzadságának szaga.

O is szaporábban vette a levegőt. Szimatolt, szeme körbejárta a szobát, végül Monsieur Hire-en állapodott meg, aki az ajtó mellett állt, miután az imént becsukta.

Már nem tudta, mit mondjon. Először mosolyogni próbált, és arra gondolt, talán kezet kellene nyújtania, de lehetetlen kezet nyújtani valakinek, aki ennyire mozdulatlan és ennyire távol áll.

- Meleg van itt!

Az ablakra nézett, melyet most a szürke papírlapok teljesen eltakartak. Odament, felhajtotta az egyiket, és meglátta a szobáját, de főleg az ágyát nézte, mely szinte karnyújtásnyira volt tőle. Visszafordult, és tekintete most először találkozott a Monsieur Hire-ével. Elvörösödött, Monsieur Hire pedig elkapta a fejét.

Az imént csak tettette a sírást, most viszont valódi könnyek gyűltek a szemébe, szempillája sűrűn verdesett. A férfi nem sietett a segítségére, hagyta, hogy egyedül viaskodjék magával a szoba közepén, ahol a legkisebb zaj is jobban visszhangzott, mint bárhol másutt. Mi több, odament a kályhához, és kezébe vette a piszkavasat.

Nem kellett tovább várni. Alice sírva fakadt, és mivel az ágy volt a legközelebb, előbb leült rá, majd átlósan végigfeküdt rajta, arcát a párnába préselve.

- Úgy szégyellem magamat - dadogta. - Ha tudná!...

Monsieur Hire, kezében a piszkavassal, kissé előrehajolva figyelte, és a piros foltocskák utolsó nyomai is eltűntek az arcáról. A lány zokogott. Arcát nem lehetett látni. A rohamok között tovább beszélt, szaggatottan.

- Látta, ugye? Iszonyú! Én nem tudtam semmiről. Alomvilágban éltem.

Két ujja közt látta, hogy Monsieur Hire leteszi a piszkavasat, és tétován fölegyenesedik. Úszott a verítékben, hóna alatt az izzadságtól átázott a selyem.

- Mindent látni! És én, aki minden este levetkőztem...

Most még keservesebben zokogott. Felemelte a sírástól kivörösödött arcát, szája eltorzult, ahogy beszélni próbált.

- Engem az nem érdekel! Nézhet, amikor akar. De ez a szörnyűség...

Lassan, annyira lassan, hogy lehetetlen volt megfigyelni a változást, Monsieur Hire viaszarca megelevenedett, emberivé vált, aggodalom, szánalom jelent meg rajta.

- Jöjjön ide, mellém! Talán könnyebb lesz úgy...

De a férfi csak állt az ágy mellett mozdulatlanul, mint egy kirakatbaba. Nem volt ideje elkapni a kezét, a lány megragadta.

- Mit gondolt? Maga tudja a legjobban, hogy először volt itt, ugye?

Nem volt zsebkendője, a takaróba törülte az arcát. Telt, súlyos testéből forróság áradt. Ott feküdt Monsieur Hire szobájában, az ágyában, mintha egy kicsapongó életet élő pár lennének. Monsieur Hire a plafont nézte. Biztos volt benne, hogy az egész ház hallja a hangjukat, figyeli életük lüktetését. Valaki egyenletes léptekkel, kitartóan járkált fel és alá, talán gyerekkel a karján, hogy elaltassa.

- Üljön ide mellém!

Monsieur Hire-nek ez korai volt. Még ellenállt, igyekezett kiszakítani magát ennek az elnyúló, majd újra összehúzódó, a zokogás görcsében kiteljesedő testnek a szorításából.

A lány most valamivel nyugodtabb lett, de szaggatottan beszélt: - Csak a barátom, vasárnaponként eljárunk...

Monsieur Hire jól tudta, hiszen követte őket mindig, focimeccsre vagy biciklis versenypályára, szép időben, vagy a piacé d'Italie-ra moziba, ha esett. Látta, ahogy találkoznak, mindig fél kettőkor, mindig ugyanabban a buszmegállóban. Alice a barátja karjába kapaszkodott. Később, amikor sötét lett, be-betértek egy- egy kapualjba, és arcuk - két sápadt folt - eggyé olvadt.

- Most már utálom őt! - kiáltotta a lány.

Monsieur Híre a mosdótálat nézte, az ébresztőórát a kandallón, a kis kályhát - a tárgyakat, melyeket nap mint nap használt, és csakis ő használt -, mintha segítségül hívná őket. Fokozatosan megenyhült. Már nem tudott megállni a lejtőn, de még fenntartott magának egy gondolatot, a képességet, hogy kívülről lássa magát - és egyáltalán nem tetszett neki az a Monsieur Hire, akit így látott.

Alice is őt figyelte titokban, és tekintete most egyik pillanatról a másikra hideg, éles lett.

- Vallja be, hogy itt volt akkor!

A szürke lapokkal fedett ablak nyomasztó hangulatot árasztott. A lámpa égett a szemközti szobában, de a papírokon keresztül csak halvány fényfolt derengett át.

- Gyakran előfordul, hogy elalszom, és elfelejtem bezárni az ajtót, eloltani a lámpát...

Most, hogy már nem kérték rá, Monsieur Hire leült az ágy szélére, kezét továbbra is Alice tartotta az övében. így igaz: azon a szombaton a lány elaludt, könyve a padlóra csúszott. Monsieur Hire nem volt álmos. A hideg üveghez nyomta a homlokát.

És akkor bejött a férfi, de nem szépen öltözve, ahogy vasárnaponként szokott kinézni, hanem koszos sapkával a fején, nyakán keménygallér helyett sállal. Alice felkönyökölt, ő intett, hogy maradjon csendben, ő maga viszont beszélni kezdett hozzá halkan, rövid, száraz mondatokkal, mialatt megmosta kezét a mosdótálban, aztán lassan, aprólékosan végignézte magát tetőtől talpig, mintha valamilyen nyomokat akarna eltüntetni.

Láza volt. Darabosan mozgott. Az ágyhoz ment, és a matrac alá rejtett egy női retikült, melyet a zsebéből húzott elő. Nem lehetett hallani a szavait. Alice félt, de nem mert kiáltani, megmoccanni sem, és akkor a másik hirtelen, gúnyos mosollyal lerántotta róla a paplant, felfedve csupasz lábait, izzadságtól nyirkos combjait.

- Rettenetes volt! - mondta. - És maga végignézte! Mindent látott, mindent!

Igen! Mindent! Egy férfi kegyetlen szorítását, aki - kerül, amibe kerül - ki akarja élni magát.

Monsieur Hire a tapéta virágmintáira meredt. Arcán újra megjelentek a kerek, piros foltocskák. Alice érezte, hogy a kezében tartott kéz remeg, és olyan puha, mint egy betegé.

- Egyszercsak eszembe jutott maga - tette hozzá. - Igen, közben! De nem mertem mozdulni, nem mertem szólni sem. Csak elfordítottam a fejem, és megláttam magát. Azt mondta, ha megszólalok, megöl. Magát is megölné. Ezért járok vele továbbra is.

Hangja most kevésbé volt patetikus.

- Nem tudom, miért tette. Egy autószerelő műhelyben dolgozik. Jól keres. Talán a barátai vitték bele. Most még csak nem is mer ahhoz a kétezer frankhoz nyúlni, mert fél, hogy tudják a bankjegyek sorszámát.

Monsieur Hire úgy tett, mintha fel akarna kelni, de a lány visszatartotta. - Mondja, elhiszi nekem, ha azt mondom magának, hogy ez volt az első eset, és még csak nem is élveztem?

Egyik csípőjét a férfihez nyomta. Remegett. Egész lénye remegett, vibrált, forró volt, eleven, és a sírástól az arca megélénkült, ajka vérvörös volt, szeme nedvesen csillogott. A baba is sírt fölöttük, valaki föl-alá járkált vele, hogy elaltassa. Monsieur Hire most első ízben feledkezett meg ébresztőórája ketyegésének kíméletlen üteméről.

- Utál engem? - kérdezte a lány türelmetlenül. Félt, mert tudta, hogy egyetlen mozdulat, egyetlen szó elég, hogy megtörje a varázst.

- Jöjjön egész közel... még közelebb...

Magához húzta Monsieur Hire-t, akinek a könyöke a mellének feszült.

- Teljesen egyedül vagyok! - sírta el végre magát.

Monsieur Hire pedig nézte őt, egészen közelről, a szemöldökét ráncolva. Arcán érezte a lány leheletét. Már szinte rajta feküdt, de a lány még mindig úgy mozgott, mintha át akarná itatni a testével.

- Tudom, hogy Emilé megteszi, amit mondott!

Elkeseredett, és alig tudta leplezni türelmetlenségét, mely most dühbe váltott át.

- Nem akar segíteni rajtam?

Megragadta Monsieur Hire vállát. Már csak ezzel próbálkozhatott. Nyakát átölelte karjával, forró arcát az arcához szorította.

- Mondja... mondja...

Tényleg reszketett, de az izgalomtól. És ekkor a férfi egészen halkan a fülébe mondta: - Nagyon fájt látni.

Nem használta ki a helyzetet, a közelséget, úgy tűnt, mintha nem is érezné a lány hasát, mely az övébe préselődik, sem a lábát, mely az övére tekeredik. Behunyta a szemét. Beszippantotta a lány illatát.

- Ne mozogjon! - szinte esdekelt.

A lány most végre ellazíthatta arcvonásait, melyeken egy pillanatra unalom és fáradtság tükröződött. Amikor a férfi szemhéja újra felemelkedett, mosolyogva súgta: - Kedves a lakása.

A csupasz villanykörte nyers fénnyel permetezte be a szobát. A tárgyak körvonala élesen rajzolódott ki. A színek egymásba hasítottak. A viaszosvászon térítőtől az asztal komor, rideg téglalapja sírkőre emlékeztetett.

- Mindig egyedül van?

Monsieur Hire fel akart kelni, de a lány visszatartotta, és szorosan hozzásimult.

- Ne! Maradjon! Olyan jó így. Olyan, mintha...

És hirtelen kislányosan: - Átjöhetek néha kitakarítani?

Többet akart. Mindenképpen új kapcsolatot akart létrehozni kettejük között, de úgy tűnt, a férfi nem akarja ezt megérteni, és félt, hogy elijeszti, ha túlságosan célratörő.

- Ugye, megment?

Megérzés alapján váltogatta a viselkedését; ez a szó például jó alkalmat biztosított, hogy nedves ajkait a férfi felé közelítse. O épp csak megérintette őket. Kezével a lány fejét simogatta, és valahová máshová nézett.

- Agglegény? Özvegy?
- Igen.

Alice nem tudta, mire vonatkozott az igen, az agglegényre vagy az özvegyre. De beszélnie kellett. Ha csend lesz, helyzetük egy pillanat alatt nevetségessé válik, itt fekszenek ebben a minden intimitást nélkülöző szobában, a szürke papírral eltakart ablak mellett.

- Irodában dolgozik?
- Igen.

Annyira félt, hogy Monsieur Hire fölkel, és újra fölveszi itt-se-vagyok-arcát, hogy még szorosabban odabújt hozzá; mozdulata precíz volt, bár teljesen önkéntelennek tűnhetett.

A férfi nem szólt semmit. Ettől Alice még inkább felbátorodott. Egész teste vonaglott, úgy tűnt, megpróbálja bekebelezni a másikat, száját a férfiéra tapasztotta, a durva bajuszszálak alá.

Monsieur Hire pislogott. Óvatosan kiszabadította magát, aztán - szintén óvatosan - a lány arcához érintette a sajátját, s a két arc most a plafon felé nézett.

- Ne mozogjon!

Sóhajtva könyörgött, megszorította a lány kezét, szaggatottan lélegzett. Szája most megmozdult, és váratlanul felkelt, szeme ugyanabban a pillanatban nedves lett.

- Nem mondok el semmit - dadogta Monsieur Hire.

Zakója fennakadt hájas derekán. A kályhához ment, közben Alice az ágy szélére ült, cseppet sem aggódva zilált ruházatán.

- Végül is, semmit sem tehetnek maga ellen! És ezzel időt nyerünk.

Nyugodtan beszélt, álla az öklén, könyöke a térdén.

- Gondolom, nem zavarja, ha meggyanúsítják.

Monsieur Hire felhúzta a vekkert.

- Amikor az ügyet félreteszik, ő elköltözik a környékről, és nekünk nyugtunk lesz.

Monsieur Hire nem hallott mást a lány hangjából, mint folyamatos duruzsolást. Testileg-lelkileg egyaránt erőtlen volt. A lány nem vette észre mindjárt, folytatta, most már felállva, fel-alá járkálva a szobában. Amikor látta, hogy Monsieur Hire újra viaszossá kövül, mosolyogva odanyújtotta a kezét.

- Jó éjt! Most mennem kell!

Keze puhán feküdt a Monsieur Hire-ében.

- Azért szeret egy kicsit? - próbálkozott még egyszer a lány.

Válasz helyett Monsieur Hire kinyitotta az ajtót, és ráfordította mögötte a kulcsot.

Alice leügetett a lépcsőn, átvágott a hideg udvaron, bement a lakásába, még mindig teljesen felajzva. Azonnal meglátta a három szürke papírt az ablakon, mely most már eltakarta Monsieur Hire-t. Elégedett mosoly suhant át az arcán, aztán újra ledobta magáról blúzát és szoknyáját, nyújtózott egyet, kibújt a kombinéjából is. A tükörbe sandított. Elképzelte, ahogy Monsieur Hire a szürke papírlapok mögött rejtőzködve - akár a kulcslyuk fedezékében - egy kis résen át nézi.

Összevissza járkált a szobában, még arra is gondolt, hogy tetőtől talpig megmosdik, csakhogy minél tovább lézenghessen meztelenül a kivilágított szobában. Időről időre mégis jegessé vált a tekintete, düh szikrázott benne, és fenyegetően mormogta: - A gyagyás!

De a gyagyás nem rejtőzködött a szürke papír mögött. Az ajtónak támaszkodva állt, keze a kulcson, és a szobáját bámulta, a fekete kandallópárkányon álló fehér ébresztőórát, a háromlábú kályhát, a szekrényt, a viaszosvásznat és a kávéfőzőt, végül az ágyát, benne a szokatlan gödröt.

Keze végül elengedte a kulcsot. Karja lehanyatlott. Nagyot sóhajtott. Ennyi történt aznap este.

6.

Tisztelt Allamügyész úr, Tisztelt Allamügy ész úr, Tisztelt Államiig)/ész lír, Tisztelt All...

Monsieur Hire apró fecnikre szaggatta a rózsaszín itatóspapírt, a kályhába dobta, és egy percig elgondolkozva nézte a lángokat. Sokat dolgozott. Mint minden hétfőn, rengeteg válasz érkezett a hirdetésekre, mert a kisembereknek vasárnap jut idejük írni. És akkor még ott volt a szombati posta, amit már fel sem bontott.

Alagsori magányában százhúsz csomagot kötözött át, háromszor kellett fordulnia, hogy mindet postára adja. A munka jót tett neki. A harmadik kör alatt már szinte mosolygott, ahogy meglátta a nyomában koslató felügyelő fásult alakját egy kirakatban tükröződni. Egy másik volt, nem az, aki eddig: alacsony, szakállas, rossz fogú, egész nap felhajtott gallérral fagyoskodott a 67-es kapuval szemben.

Tisztelt Allamügy ész úr, Tisztelt Allamügy ész...

Két órája, mióta befejezte a munkát, Monsieur Hire rajzolgatott, szavakat firkált az itatósára, áthúzta, és ebben a pillanatban végképp lemondott róla, hogy kitaláljon valami ügyeset, valami rafináltat, ami eloszlathatná a villejuifi ház gyanakvását.

Nem sokkal hét óra előtt belenézett a kályhába, meggyőződött róla, hogy csendben végigég majd, lecsavarta a villany kapcsolóját, és aktatáskájával a hóna alatt kilépett a helyiségből. A mitugrász nyomozó a sarkon ácsorgott, és nem sajnálta a fáradságot, hogy úgy tegyen, mint aki vár valakire. Végig a boulevard Voltaire-en szorosan a házak mellett haladt, és épp egy járókelő mögött rejtőzködött, amikor Monsieur Hire visszafordult. Nyilván elfelejtettek szólni neki, hogy kár strapálnia magát.

Egészen biztos, hogy házas, családapa, és sohasem volt szerencséje - ez valahogyan látszott rajta. Amikor Monsieur Hire betért egy étterembe, ahol a szalvétáját névre szóló rekeszből vették elő neki, a rendőr odakint maradt, homályos alakja kétszer- háromszor végigvonult a bepárásodott ablakok előtt, akár egy fantom.

A miniatűr asztalokat papírabrosz védte, fekete-fehér ruhás nők szolgálták fel, a menüt hatalmas palatáblára írták krétával.

Ahogy az almával körített hurkáját ette, mindvégig töprengett, agya egyfolytában kereste a megoldást. Mikor felnézett és megszólalt, hangja idegenül csengett: - Vörösbort kérek!

Ez még sohasem fordult elő. Soha nem ivott mást, mint vizet vagy tejeskávét.

- Negyed litert?

Rubinszínű, csillámló folt jelent meg a fehér papírabroszon, ahogy a pincérnő visszatért. Monsieur Hire öntött egy kevés bort a poharába, és addig hígította vízzel, míg halvány rózsaszín nem lett. Ivás közben szeme a meglepetten összenéző pincérnőkre tévedt. Tovább ivott, de megtört a lendülete, és már nem esett igazán jól. Szája gúnyos mosolyra húzódott.

Amikor kijött, a nyomozó a szemközti presszóban ült, és kiflit tunkolt egy csésze kávéba. Monsieur Hire látta, ahogy a maradék fél kiflit a szájába tömi, aprót kotor elő a zsebéből, és a pultra dobja.

Egy busz haladt el közvetlenül a járda mellett. Megtehette volna, hogy fölugrik a peronra, és pácban hagyja a nyomozót. De nem tette. Hasát kieresztve lépkedett, részben, mert sokat evett, de legfőképp azért, mert tudatában volt, hogy minden egyes mozdulatának jelentősége van.

Nem ment messzire. A piacé Voltaire mellett egy nagy kávéház vagy száz méter hosszan megvilágította a járdát. Ide lépett be Monsieur Hire. Ahogy egyre beljebb haladt, hasát mindinkább kitolta, táskáját egyre magabiztosabban szorította magához, és lassanként halvány mosoly jelent meg az ajkán.

A kávéház mellett balra mozi üzemelt, ez a kávéházhoz tartozott, és a vetítés kezdetét jelző hosszú, folyamatos csengetés bezengte az egész helyiséget. Hatalmas terem volt. Az egyik

oldalon enni lehetett, a másikon - vörössel borított asztaloknál - kártyáztak, hátul pedig hat, zöld fénnyel megvilágított biliárdasztal állt, szertartásosan mozgó, ingujjra vetkőzött férfiakkal körülvéve.

Feleségek, gyerekek várták, hogy a papa partija véget érjen. Negyven pincér sürgölődött az asztalsorok között, hol itt, hol ott hallatszott a kiáltás: - Elnézést! Vigyáztam!

Az emelvényen egy zongorista, egy hegedűs és egy csellistanő a soron következő darabot hirdette ki, kartonlapokra írt számokat aggatván egy rézrúdra.

Monsieur Hire átszökdécselt a termen. Ahogy elhaladt a kasszánál, a főnök bizalmas „szervusz”- szal üdvözölte.

Továbbra is berregett a mozi csengője, a zenészek hangoltak, biliárdgolyók csattantak egymáshoz, de egy nyitott ajtó mögül másfajta hangok is érkeztek: nehéz tárgy gördülése, majd égzengésszerű robaj.

Monsieur Hire az égzengés felé tartott. Az ajtón túl nyoma sem volt a színes fények kavalkádjának.

A ritkás, szolid megvilágítás valami üzemre vagy laboratóriumra emlékeztetett. Levette kalapját és felöltőjét, táskáját egy pincérfiú kezébe nyomta, és a mosdó felé indult, hogy megigazítsa haját és kezet mosson.

Közben a rendőr is rászánta magát, hogy bemenjen a kávéházba. Leült egy félreeső helyre, úgy, ahogy volt, kabátban. Láthatóan kényelmetlenül érezte magát, és megtudakolta, hogy nyilvános vagy privát helyen van-e.

Négyzet alakú helyiség volt, üvegezett tetővel. Csak néhány asztal állt itt, és azoknál sem ült senki, csak a söröket tették rájuk.

A vendégek távolabb, a négy tekepálya körül csoportosultak. A falon tábla függött: *Bowling Voltaire Club.*

Monsieur Hire egy táncos könnyedségével lejtett oda, kinyújtott kezét sorban megszorították a jelenlévők. Igen, mindenki kezet fogott Monsieur Hire-rel, még a játékosok is megálltak egy pillanatra, akiknek hatalmas, vasperemmel ellátott golyóbis lógott az ujja végén. Mindenki ismerte Monsieur Hire-t. Mindenki szólt hozzá egy szót.

- Már vártuk.
- A négyes a száma.

Senkin sem volt zakó, és most Monsieur Hire is levette a magáét, gondosan összehajtva egy székre helyezte, és közben odalesett a nyomozóra, aki ott ült egymagában egy kis kávéházi asztalkánál.

- Mit hozhatok Önnek, Monsieur Hire? - kérdezte a pincér, aki szintén ismerte őt.
- Nos, hozzon egy köménypálinkát!

Miért is ne? Már benne volt. Míg várta, hogy rá kerüljön a sor, kissé lenézően figyelte a többiek gurításait, és a rendőr hallotta, hogy időnként a nagyteremben játszott keringő dallamát dúdolja.

- Ön következik!

Monsieur Hire a nyomozó felé fordult, elégedetten sóhajtott, és odaszólt ellenfelének: - Kezdje, kérem!

Kikereste a hatalmas golyók közül azt, amelyikkel játszani szokott, méricskélte, háromszor-négy- szer is meglóbálta, mielőtt elfoglalta volna a helyét, tisztes távolságra a pályának attól a részétől, amelyen a golyónak végig kell gördülnie, hogy a bábukhoz érjen. Ellenfelének ötöt sikerült feldöntenie.

Monsieur Hire megvárta, amíg valamennyit visszaállítják, közben enyhén előredőlt, a karját lóbálta, szemét félig behunyva a padlót ütögette jobb lábával, mint aki futáshoz készülődik. Húsz szempár szegeződött rá. Orcáin kigyúltak a piros foltok, ajka kissé szétnyílt.

Hirtelen egészen apró léptekkel nekiiramodott. Úgy tűnt, magával ragadja a golyóbis, de végül elvált a kezétől, végiggurult a deszkán, nem túl nagy sebességgel, forogva önmaga

körül. Ahogy elérte az első bábut, pörögni kezdett, mint egy búgócsiga, vagy inkább mintha gondolkodó lény lett volna. Aki látta, megesküdött volna, hogy többször is irányt váltott, csak hogy minél több bábut döntsön fel.

Egyetlen egy maradt a pályán. Monsieur Hire a szemöldökét ráncolta, törülgette izzadt tenyerét a zsebkendőjével.

A pincér meghozta a köménypálinkát, Monsieur Hire apró kortyokban iszogatni kezdte, és mire befejezte, visszaküldték a golyót. Szeme a pályát nézte, méricskélt, kalkulált, kombinált. Homlokát ráncolva futott neki, elengedte a golyót, aztán toppantott egyet a lábával, merthogy megint állva maradt egy bábu a kilencből.

- Még felizgatja magát - szólt a klub titkára, aki osztályvezető-helyettes volt egy minisztériumban.

Monsieur Hire nem válaszolt. Nem volt rá ideje. Újra megtörülte a kezét, gondosan, az ujjak között is, és egyszersmind a homlokán és a tarkóján is végighúzta a kendőt.

- Hah! - nyögte abban a pillanatban, amikor a golyót elengedte.

Oda se kellett néznie. Megtapsolták, ő pedig egyetlen szó nélkül indult a golyóért a vályú végéhez, ahová visszaküldték, aztán újra meggörnyedt, apró lépésekkel nekiszaladt.

- Kilenc!

A győzelmet hirdető robaj annál is inkább dicsőséges volt, mivel az egyik bábu eleinte mintha ellenállt volna a sorsának, sokáig imbolygott - a végsőkig fokozva a feszültséget -, míg végül az is vízszintesen állapodott meg.

- És megint kilenc!

Ötször egymás után kilenc! Monsieur Hire lihegett. Állán izzadság csörgött. Haja a halántékára tapadt.

Befejezte. Visszavette a zakóját, hogy meg ne fázzon. Mosolygott. Visszament a többiekhez.

- Játszom még?
- Mindjárt, Godard ellen.

Nem kezdett beszélgetni. Remegő kezében zsebkendőjével hanyagul járkált egyik pályától a másikig, figyelte, hogyan lódul meg a golyó, s baráti elismeréssel díjazta, ha valaki négyet vagy ötöt gurított.

A világítás, a hőmérséklet, a berendezés komor egyszerűsége, és az a hűvös méltóság, amellyel ezek a férfiak mozogtak, beszéltek, leginkább egy fegyverraktárra emlékeztetett, vagy egy lovardára. Komoly dolog volt. Nő nem volt a teremben. Az ajtón túl a biliárdjátékosok a nagy helyiség közös terében mozogtak, zene szólt, gyerekek fogócskáztak az asztalok körül. A kicsit távolabb ülő kártyásokat a feleségük bíztatta: - Miért nem ütöd meg?

És oldalt ott volt a mozi. Háromezren is lehettek a falakon belül, akik ittak, ettek, játszottak, cigarettáztak, és a zajok egymásra rakódtak, nem mosódtak egybe, nem tompultak el. Még a felszolgált italok finom koccanása is külön hallatszott, meg a kassza csörgése, miután megtekerték rajta a kart.

De hol lehet a kis hekus? A kerek asztalkák már üresen álltak, csak a felügyelő kalapja árválkodott az egyik széken.

Monsieur Hire kezét a zsebébe süllyesztve járkálni kezdett fel és alá, és amikor bepillanthatott a nyitott ajtón túlra, meglátta a nyomozóját, amint a pincérfiúval beszélget. Elmosolyodott, az órájára nézett.

- Szóval azt mondja, hogy minden hónap első hétfőjén szokott jönni?
- Igen, ez a klubnap. Van, aki bejár máskor is gyakorolni, de ő soha.

A pincér megütközött a kérdésen, és gyanakvóan fürkészte a felügyelőt.

- De hát önnek, aki a rendőrségen dolgozik, ismernie kéne, hisz ő is onnan van, méghozzá elég magas beosztásban lehet.

- A! Szóval azt mondta, a rendőrségnél van?
- Mindenki sejtette, még mielőtt mondta volna. Ügy is néz ki.
- Régóta tagja a klubnak?
- Úgy két éve. Emlékszem, mert már akkor is én szolgáltam fel a bowling mellett. Ugyanolyan félénken jött be egyik este, ahogy maga, és megkérdezte, hogy nyilvános hely-e. Oda ült le, táskáját a térdére tette. Egy café créme-et rendelt. Két órán keresztül ült ott, annyira lenyűgözte a játék, aztán amikor mindenki elment már, felállítgatta a bábukat, és megpróbálta, egyedül. Elvörösödött, amikor meglátott, aztán végül én javasoltam neki, hogy iratkozzon be, hiszen csak harminc frank egy évre...

Monsieur Hire a távolból nézte őket.

- És a rendőrséget ő említette?
- Hónapokig találgattuk, mi lehet a foglalkozása. Nem valami beszédes. Még most is, amikor a legjobb játékos itt, senkivel sem találkozik a klubon kívül. Aztán egy nap a kincstárnok megfogadta, hogy megtud róla valamit, és nekiszegezte a kérdést.
- Milyen kérdést?
- Ezt mondta neki: „Maga a rendőrségnél van vezető beosztásban, igaz?" Monsieur Hire erre elvörösödött, ami bizonyítja, hogy így van. Aztán arra gondoltunk, hogy a rendőrségi emberek gyakran hozzájutnak színházbérlethez, és kértünk tőle. Szinte minden alkalommal hoz...

Amikor a felügyelő visszatért a terembe, Monsieur Hire második partijának a vége felé járt, és minthogy ez döntötte el a havi összesített helyezést, mindenki ott állt körülötte. A díj ezúttal egy pulyka volt, melyet a kincstárnok az egyik kávéházi asztalkára helyezett, a játékosok közelébe. A biliíróasztaloktól is átjöttek néhányan, hogy láthassák a mindent eldöntő küzdelmet.

Monsieur Hire ingujjban járt-kelt, bajusza hetykén kunkorodott, ajka piroslott. Mozdulatai természetfeletti könnyedséget árasztottak. Lábait mindig oda helyezte, ahová kellett. Karja a golyóval geometriai pontosságú körívet írt le.

Az elnök felesége a férjére várva cérnakesztyűjét gombolta, közben a pulykát nézte, melynek sárga húsát kicsivel előbb meg is tapogatta.

- Kilenc!

Monsieur Hire egy gép pontosságával játszott. Nem látott senkit. Az emberek csak díszlet voltak a pálya két oldalán, freskó. Amíg a bábuk felállítását várta, megkockáztatta, hogy laza mozdulattal feldobja a golyót, aztán három ujjal elkapja, a lyukaknál fogva. Az egyik legközelebb álló néző éppen a felügyelő volt, és Monsieur Hire képzeletben talán neki produkálta magát, háromszor megforgatva a golyót a dobás előtt.

- Kilenc!

Ekkor kinyújtotta a kezét a közönség felé.

- Egy kendőt! - mondta kurtán.

Kapott egy keskeny, szürke sálat, melyet a fejére csavart, úgy, hogy ne lásson ki mögüle. Újra kinyújtotta karját, és tapogatózva megkereste a golyót.

- Nyolc!

Többen tapsolni kezdtek, ő lekapta a sálat a szeméről, bizonytalanul dünnyögve: - Kinek?

Egy dobása volt hátra, és a még szeretett volna valami különleges trükköt bemutatni, mindegy, mit -valamit. Most mindenre képes volt! Nem szökdécselt. Szökellt, ruganyosán, mint egy nagy labda.

- Még három pont, és megnyerte - jelezte a titkár.

Egy percre mozdulatlanságba dermedt, mintha elbizonytalanodott volna, aztán a pálya végéhez ment, oda, ahonnan a golyónak indulnia kellett, megfordult, és háttal a pályának, szétterpesztett lábbal megállt. Pont a felügyelőt látta maga előtt. Fejmagasságba emelte a golyót, és a két lába közt hátrahajította.

- Hét!

Mindenki egyszerre beszélt. Az emberek visszavették zakóikat, felöltőiket. Indultak. Monsieur Hire az elnök feleségéhez lépett

- Engedje meg, hogy Önnek ajándékozzam...

A pulykára mutatott.

- Egy feltétellel: ha Ön is eljön, és együtt eszik velünk.
- Bocsásson meg, ez lehetetlen. A szolgálat...

Vége volt. Már senki sem figyelt rá. Szórakozott kezek értek egymáshoz.

- Holnap eljönnek?

És a biliárdgolyók zaja újra rátelepedett mindenre. A pincérfiú leoltotta a lámpák felét - mint a cirkuszban, rögtön az utolsó produkció után: itt is ugyanaz a poros fény derengett, ugyanaz a sivárság uralkodott. Monsieur Hire viszont még nem adta ki magából mindazt az energiát, amivel fel volt töltve. Fel-alá járkált, mellőzötten, észrevétlenül, égő arccal, csillogó szemmel, és hirtelen a felügyelő előtt termett, aki a pincértől kapott visszajárót számolta.

- Na, mi van, kis barátom?

A szavak ebben a közvetlen, érzelemmel teli modorban törtek föl belőle, szeme barátian csillogott.

- Velem aztán nincs könnyű dolga, igaz?

Ajka remegett, nem annyira félelemből, mint inkább a felindultságtól. A rendőr sem lehetett sokkal nyugodtabb. Kezébe köhögött, és ezt dadogta: - Hozzám beszél?

- A felöltőmet, Jozeph! - Monsieur Hire-nek jól esett kieresztenie a hangját.

Az elnök félrevonta.

- A feleségem mondja, hogy... Biztos, hogy nem szeretné elvinni a pulykát? Örömet szerezhetne vele valakinek...
- Biztosíthatom... - mondta Monsieur Hire hűvös mosollyal.

Senki nem tudta volna megmondani, miért ért véget mindig ilyen hirtelen, ilyen összeomlás-szerű- en a klubest. Néhány vezetőségi tag álldogált már csak ott, a betöltendő posztokról folyt a szó. Csak messziről üdvözölték Monsieur Hire-t, és mihelyt hátat fordított, a könyökükkel kezdték lökdösni egymást, egészen halkan beszéltek, végül odahívták a pincért.

- Az a másik ki volt?
- Az alacsony, szakállas, a kopott felöltőben? Egy felügyelő a biztonságiaktól.

Elégedetten néztek össze.

- Na, mit mondtam!

Monsieur Hire - hóna alatt a táskájával - átvágott a nagytermen, az emberárral szemben: szünet volt a moziban, és a nézők kitódultak a kávézóba. Többször meglökték, könyökök fogták satuba. Valahogy lekerült a kalapja, majd egy méterrel odébb bukkant fel, valakinek a vállán.

Tétován megállt a járdaszélen, a neontábla narancssárga fényében. A körút kihalt volt, csak a mozinézők ácsorogtak a sötétben, cigarettát szíva és várva, hogy a csengő megszólaljon.

Valamivel odébb, szintén a járdaszélen a felügyelő topogott fázósan, felhajtott gallérral, mert apró szemű, hideg eső kezdett szemelni.

Tisztelt Allamügyész úr, Tisztelt Allamügyész úr, Tisztelt All...

Monsieur Hire-en messziről látszott a határozatlanság. Induló autó motorzaját hallotta balról, az autóban meglátta az elnököt és a feleségét. Az asszony térdén, egy darab újságpapírba tessék-lássék belecsavarva ott feküdt a pulyka.

Ahogy elhaladtak Monsieur Hire előtt, az elnök intett neki, de a felesége észre sem vette.

Öt taxi várakozott egymás mögött az úttest közepén. Monsieur Hire fölemelte a kezét, mire az egyik sofőr kiszállt, és megforgatta a kurblit. A nyomozó arca grimaszba rándult.

- Villejuifbe, a kereszteződés után egy kicsivel. Majd szólok.

A taxiban rizspor illata terjengett, és egy hervadt szegfű feküdt a hátsó ülésen. Az ablakon át Monsieur Hire még látta, hogy a szakállas felügyelő tétován áll egy pillanatig, majd megindul gyalog a metró felé.

A köménypálinka égette a gyomrát. Térde remegett, mint minden hónap első hétfőjén, amikor tekézni ment.

Aztán, mintha lassan kihűlt volna: apránként átvette az autó levegőjének hőmérsékletét. Feszültsége, izzása, lendülete elpárolgott, kabátja gallérjába süppedt, csak az orra hegye látszott ki. A sofőr - anélkül, hogy megállt vagy akár csak lassított volna kinyitotta az ajtaját, és szinte kihajolva üvöltötte:

- A porté d'Italie felé menjek?

- Amerre akar.

Az ajtó becsapódott. Az ablak lejjebb ereszkedett két centivel, és most már tényleg jeges levegő vágott be.

Tisztelt Allamiigyész úr ...

Annál az üres teleknél haladtak el, ahol a nőt meggyilkolták. A sofőr nyilván tudott róla, hiszen lelassított, hogy egy pillantást vessen a deszkapalánkra. A sarkon - mint mindig - most is állt egy lány. Közömbösen nézett a taxi után.

Nem volt könnyű fölébreszteni a házmesternőt. A földszinti lakás előtt Monsieur Hire bemondta a nevét, odabentről egy ágy nyikorgását hallotta. Lassan megmászta a négy emeletet, és mire fölért, az automata már lekapcsolta a világítást.

Ahogy nyílt az ajtó, Monsieur Hire szemöldöke ráncba szaladt. Valami szokatlant érzett. Nem volt teljesen sötét. A padlón vöröses fények táncoltak, halk duruzsolás hallatszott, meleg levegő csapta meg.

Meggyújtva a lámpát látta, hogy a kandallóban ég a tűz, a tűzhelyen a kávéfőző füstölög. Az ágya kibontva. Az asztal közepén egy pohárban három-négy szál virág - igaz, meglehetősen szomorkásak, hiszen Villejuif-ben jóformán csak temetővirágot árultak.

Monsieur Hire bezárta az ajtót, majd úgy, ahogy volt, kabátban az ablakhoz sietett, felhajtotta az egyik szürke papírt. Égett a lámpa odaát. De Alice már elaludt. A könyv a takaróra csúszott a kezéből. Szeme csukva, mellkasa ütemesen emelkedett és süllyedt, feje könyökben behajlított karján feküdt, így tisztán látszottak hóna alatt a vörös szőrszálak.

Tisztelt Allamügyész úir...

Türelmetlenségében, tehetetlenségében szinte toporzékolt.

Tisztelt Allamii...

Ideges mozdulattal hátratúrta a haját, majd vetkőzni kezdett, miközben hol a virágokra, hol az ágyra, hol a begyújtott kályhára nézett.

Visszatért az ablakhoz. Mialatt ő vetkőzött, Alice kinyújtotta a karját. Most a hátán feküdt, a paplant félig lerúgva magáról. Terjedelmes mellei átlátszottak a vékony vászoningen.

Előző este Monsieur Hire ágyán feküdt, aki most leült oda, hogy levegye zokniját, majd mezítláb a kályhához ment és kisebbre állította a szellőzőt, az áttüzesedett kávéfőzőt pedig félrehúzta.

Legvégül az ablakhoz ment, és lehajtotta a szürke papirost, miután még egyszer, utoljára átsandított a másik ablakra. Aztán a szobában kihunyt a fény. Az ágy nyikorgott. Éktelen robaj érkezett az országút felől: a lyoni gyorsposta teherautója, amely száz kilométeres óránkénti sebességgel gurította nyolc tonnányi rakományát. A csésze még azután is remegett az alátéten, mikor a zaj már elült.

Monsieur Hire lélegzete csak egy óra múlva vált szabályossá. Karja lelógott az ágyról. Kilégzéskor ajkai kissé szétnyíltak, „pfff'-hangot adtak, bajuszának alsó szálai megremegtek.

Szokás szerint aludt még, amikor a cseléd hat órakor lecsapta ébresztőóráját, és mosakodás nélkül, álmosságtól dagadt szemekkel, lepedékes szájjal felöltözött, hogy felmosson az üzletben, és kitegye a tejesüvegeket az ajtók elé.

7.

- Bátorság! - mondta magában Monsieur Hire már sokadszor.

És dadogva tört utat magának az emberek között: - Bocsánat... Bocsánat...

Ömlött az eső, így a feladat nem egyszerűen az volt, hogy átvergődjön a tömegen, hanem az is, hogy az ernyője ne akadjon össze a szemközt közlekedőkével. A villamoson aztán el kellett tartania a ruhájától, mert a selyem csurom víz lett.

- Bátorság!

A felügyelő ott ült vele szemben, nem az alacsony, szakállas, hanem az, amelyik a házmesternőnél szokott kávézni, és Monsieur Hire rezzenetlen arccal nézte. A villamos csengője berregni kezdett, és a jármű elindult Párizs felé. Monsieur Hire a borongós idő és a savanyú arcok ellenére kidüllesztette a mellét, akárcsak tegnap este, a tekézésnél, és egyenes háttal ült az ülésen. Koromfekete szeme olyan pillantásokat lövellt busa szemöldöke alól, mint amilyeneket a zabolátlan gyerekekre szokás vetni, hogy megszeppenjenek. A kalauz közeledtére lassú, ünnepélyes mozdulatokkal húzta le kesztyűjét, kereste elő a tárcáját, és vette ki belőle jegytömbjét.

- Bátorság!

A porte d'Italie-n metró helyett elegánsan buszra szállt, annak is az első osztályára, míg a nyomozó a peronon maradt. Ahogy közeledett úti céljához, egyre izgatottabb, mámorosabb lett. A place du Châtelet-n szinte kitört a buszból, és futni kezdett az Orfèvres rakparton.

- Bátorság!

Csak a Bűnügyi Rendőrség hatalmas, poros lépcsőjén bontotta szét a lapot, melyen a másnapra szóló idézés állt, és olvasta el a felügyelő nevét.

- Merre találom Godet felügyelőt, legyen szíves? - szólt egy másodperc múlva a hivatalszolgához.

Villámló tekintetet meresztett rá, nagyokat sóhajtott, ide-oda toporgott, mint egy nagyon elfoglalt ember, akit mindjárt fogadnak.

- Beidézték?
- Igen... Nem... Csak adja át neki a névjegykártyámat! ...

Eltelt egy óra. A folyosó egy percre sem szűnt meg vibrálni, emberek jöttek, megálltak, továbbmentek, benyitottak valahová, megint folytatták útjukat. A folyosó végén, az üvegezett, zöld fotelokkal berendezett váróteremben kezdetben öten várakoztak. Aztán heten, majd hatan, hárman, megint öten. A hivatalszolga időnként kijött valakiért, de ez a valaki egyszer sem Monsieur Hire volt.

- Nem feledkezett meg rólam?

Nem! A szolga jelezte, hogy nem, és egy fiatal nőhöz lépett, aki utolsónak érkezett.

- Ön óhajt Monsieur Godet-vel beszélni? Kérem, szíveskedjen követni.

Monsieur Hire azért tett néhány lépést fel-alá a teremben, komoly arccal, hóna alatt táskájával, majd a hazáért elesett rendőrök tablója alatt táborozott le. A szolga végül visszatért, állával Monsieur Hire felé bökött, és végigmasírozott a folyosón anélkül, hogy egy pillanatig is érdekelte volna, követik-e. Kinyitott egy ajtót és eltűnt. A mahagóni asztal fölé hajoló férfi iratokat látott el kézjegyével, fel sem nézett, úgy mondta: - Csukja be az ajtót! Üljön le!

Folytatta az aláírást, Monsieur Hire pedig, térdén aktatáskájával, még egyszer, utoljára kísérletet tett, hogy felfújja mellkasát.

- Mit óhajt?
- Holnapra vagyok beidézve.
- Tudom. És?

Egyfolytában írt. Egyetlen egyszer sem nézett föl, így nem is tudhatta, hogy néz ki, akivel

beszél.

- Arra gondoltam, legjobb lenne megpróbálni őszintén és törvényesen...

A felügyelő egy tizedmásodpercre rápillantott, közömbösen, alig leheletnyi csodálkozással.

- Vallomást akar tenni? - kérdezte egyszerűen, és folytatta az aláírást.

Monsieur Hire emberfeletti erőfeszítéssel, de magabiztosan beszélt tovább.

- Azért jöttem - magamtól -, hogy mint férfi a férfival beszéljek Önnel, és mint férfi a férfinak becsületszavamat adom, hogy ártatlan vagyok, és hogy sohasem láttam azt a nőt, akit meggyilkoltak. Csak az időnket vesztegetjük, Ön is és én is. Már harmadik napja követnek a nyomozói, kutatnak a fiókjaimban, és...

- Egy pillanat!

A nyomozó felnézett, szemeiben még előző elfoglaltsága tükröződött.

- Akarja, hogy ma tartsuk meg a kihallgatást?
- Éppen azt mondtam, hogy...
- Ebben az esetben, jelen van az ügyvédje?
- Minthogy ártatlan vagyok, és mindjárt el is magyarázom...

A felügyelő megnyomott egy gombot. Monsieur Hire nyitotta a száját, de intettek neki, hogy hallgasson. Nyílt az ajtó.

- Jöjjön, Lamy. Üljön ide, és írja.

Az iroda zsúfolásig volt papírokkal, és a nyomozó időnként mintegy találomra felvett egyet, figyelmesen tanulmányozta, ami cseppet sem akadályozta a beszédben.

- Mondja, Monsieur Hire, mit csinált maga a bűntény éjszakáján?
- Otthon voltam, a lakásomban, ahogy minden este. Lefeküdtem aludni, és...
- Tudja ezt bizonyítani?
- A házmesternő megmondhatja.
- Csakhogy, éppen ez az, a házmesternő azt állítja, hogy maga hét óra tízkor hazaérkezett, ahogy szokott, de utána is el kellett, hogy távozzon, mert éjszaka kinyittatta a kaput, kívülről jövet.
- Ez lehetetlen!

Még mosolygott.

- Semmi okom sem volt, hogy elmenjek otthonról. Az meg, hogy megöljek egy nőt...

Ijedten nézett a fiatalemberre, aki folyamatosan jegyzetelt.

- Eszerint senki sem tudja bizonyítani, hogy maga otthon volt?
- Hát... nem!

Most már kijött a sodrából, arca hirtelen céklavörös lett, kiabálni kezdett: - Én teljesen őszinte akarok lenni! Ezért jöttem. Nem vagyok gyilkos. Tudom, ki tette, de nem mondhatom meg. Érti a helyzetet? Mint férfi a férfinak, szerettem volna...

- Ne kuszáljuk össze a dolgokat, Monsieur Hire. Amúgy nem is Hire-nek hívják.

Újabb papírlapot vett maga elé.

- A maga neve Hirowicz.
- Hirowicz, becézve Hire. Már az apám is így szólíttatta magát.
- Aki lengyel volt, ha jól látom. Születési helye Wilna.
- Orosz. Orosz zsidó! Akkor Wilna még Oroszországhoz tartozott.

Vége volt a bátorságnak, a „férfi a férfival” beszélgetésnek. Monsieur Hire már csak a kérdésekre válaszolt, egy feleltetett kisdiák rémült alázatával.

- Nos, Monsieur Hirowicz, aki az imént még becsületszóról beszélt nekem, meg kell hogy állapítsam, hogy, először is, a maga apja, aki szabó volt a Francs-Bourgeois utcában, tönkrement. Maga ott, a Francs-Bourgeois utcában született, így van? Az édesanyja származása pedig... várjon csak...
- Örmény.

Annyira igaz volt, hogy hamisnak tűnt. Monsieur Hire-nek fájt, hogy nem képes

megmagyarázni.

- Az üzleti könyvek vizsgálata kimutatta, hogy a maga tisztelt édesapja a szabómesterségen kívül néha uzsoráskodott is.

Hogyan írhatná le a Francs-Bourgeois utcai kis üzletet, melyet a szövet és a szabászkréta illata lengett be, az egyetlen apró hátsó szobát, ahol élniük kellett, az egész nap égetett gázlámpát, és főleg a nagyszerű, méltóságos öreg Hire-t, aki lelkiismeretesen rászorította magát a zsidó vallás előírásainak betartására! Lehet, hogy nem volt francia, de akkor orosz se. A kövér örmény mama pedig, aki sárga volt, mint a citrom, csak a jiddist beszélte; soha nem is értette egészen.

Csőd?! Uzsora?! De hisz az öreg Hire egy évben egyszer sem szabott öltönyt új anyagból. Régi darabokat alakított át. Gyerekholmit varrt öreg nadrágok szárából. És előfordult, hogy fizetségül elfogadott zálogházi cédulát is.

Az utolsó években az anyja már nem tudott mozogni, annyira felpuffadt, és esténként az ifjú Hire és az apja együtt cipelték az ágyába.

- Biztosíthatom, felügyelő úr, hogy...
- Egy pillanat! Maga Franciaországot választotta, úgyhogy maga francia. Bár katonai szolgálatra alkalmatlannak minősítették szívelégtelenség miatt.

Végignézett rajta, mintha fel akarná mérni vállai szélességét, megbecsülni tüdejének kapacitását, izmainak lágyságát.

- Volt már beteg?
- Betegségnek nem lehet nevezni, de...
- Mit csinált a csőd után, miután az apja meghalt?

A felügyelő arcán unalom ült. Egyfolytában lapozgatott, olvasgatta a papírjait, miközben a válaszokat hallgatta.

- Eladó voltam egy ruhaüzletben, a Saint-Antoine utcában.
- Jobban mondva, vevőbecsalogató. Vagy vevőtoborzó. Megállította a járókelőket az utcán, hogy rávegye őket: menjenek be. Megmondaná nekem, miért hagyta ott ezt az egész tisztes fizetséggel járó állást?

Monsieur Hire elsápadt, mintha valami bűntett bevallására kényszerítenék.

- Tél volt, és fáztam, és...
- Sokan fáznak, mégis becsületesek maradnak.
- Én...
- Úgy látom, Monsieur Hire, maga elfelejti, hogy fél évet ült szemérem elleni vétség miatt.

Nem szólt semmit. Nem tudott már mit mondani. Fölösleges volt. De a szemét nem vette le a nyomozóról. Ellenkezőleg, tekintete rászegeződött, mint egy megvert kutyáé, melyben ott a kérdés: honnan van ez a gonoszság az emberekben?

- Hat évvel később, lám csak, kiadóvállalata van a Notre-Dame-de-Lorette utcában. Jobb híján ezt kell mondanunk rá... Szakterületük a többé-kevésbé romantikus-érzelgős kiskönyvek, és az úgynevezett önostorozó művek. Az egyikért büntetőbíróság és hat hónap várta. De nem ez a fontos. A vállalkozás már maga előtt is létezett. Harmincezer frankot fizetett a tulajdonjogért. Megmondaná nekem, honnan származott ez a harmincezer frank?

Monsieur Hire nem reagált, meg sem próbált válaszolni.

- Nyolc nappal korábban még a Saint-Antoine utca járdáján fagyoskodott, és épp hogy meg tudta keresni az élelemre valót. Az ügyletet készpénzzel fizette ki.
- Állt valaki mögöttem.
- Ki?
- Nem mondhatom meg Önnek. Valaki megkért, hogy vigyem a céget az ő nevében. Én csak ügyvezető voltam.
- És maga ülte le a börtönbüntetést. Tökéletes! Egyébként elengedték egy hónappal a

büntetés lejárta előtt, mert jó gyerek volt. Mihez kezdett utána?

A felügyelő újabb papírt emelt a szeme elé.

- Egy nyomorult kis törvényes csalás. A napi száz frank mellékes és a doboz festék trükkje. Megkörnyékézi a kisembereket a hirdetéseivel, és mivel valamit azért küld nekik a pénzükért, nem léphetnek fel maga ellen. Mondja, kedves Hire vagy Hirowicz, maga tényleg azért jött, hogy a becsületszavát adja nekem?
- Nem öltem. Értse meg, nem öltem. Nincs szükségem pénzre, és...
- Csak lassan! Nincs rá semmi bizonyíték, hogy a nőt a pénzéért gyilkolták meg. És hát időről időre előfordul, hogy magányos férfiak hirtelen elvesztik a fejüket, és...

Monsieur Hire felegyenesedett, falfehér volt, nem kapott levegőt.

- Üljön vissza. Még nem tartóztatom le. Csak egy kérdés: vannak barátnői? Meg tud nevezni nekem néhányat, vagy akár csak egyetlen egyet is?

Monsieur Hire megrázta a fejét.

- Érti, ugye? Maga évekig disznóságokat adott ki vén mániákusoknak. Nincs felesége, sem szeretője. Tudom, mit mond erre. Ismerem azt a házat, ahová időnként eljár. Csakhogy éppenséggel az ottani hölgyek tartják magát furcsának, nyugtalanítónak. A házban, ahol lakik, a lakók visszahívják a kislányaikat, de még a kisfiúkat is, ha túl közel játszanak magához. Szíveskedjék visszaülni, Monsieur Hire! Adok egy jó tanácsot: keressen fel egy ügyvédet. Mesélje el neki a történetét. Ő szerez majd magának egy elmeorvosi igazolást, és...

Monsieur Hire tátott szájjal ült, és hasztalan próbált tiltakozni.

- Gondolom, ma már nincs több mondandója a számomra. írja alá a jegyzőkönyvet. Átolvashatja.

A felügyelő csengetett, a besiető hivatalszolgától megkérdezte: - Vár még valaki rám?

- Nem.

Godet felügyelő elsőnek lépett ki az ajtón. A fiatal nyomozó, arcán tökéletes közönnyel, eközben egy tollat nyújtott oda Monsieur Hire-nek.

- A kalapja ott van, a széken.
- Köszönöm... Bocsánat...

Alagsori irodájában, a Saint-Maur utcában volt egy tükördarab, és Monsieur Hire most abban nézegette arcát a lámpa alatt, aggódva, hátha felfedez valami rendelleneset. De semmi! Anyjától örökölt sötétbarna, majdnem kék haját, sütővassal pedánsan kigöndörített bajuszát, erőteljes vonalú, élénk rózsaszín ajkát láthatta. Meglehetősen molett volt, de ettől még mozgékony, és a bowling-klub legjobbja.

Apjára gondolt, amint a Francs-Bourgeois utcai üzlet küszöbén ül, és kezével végigsimít hosszú, fehér szakállán. Vézna és sápadt volt, mint egy próféta, mindig lassú és nehézkes, és képes volt órákig beszélni magában, mély hangján, szabóasztalánál ülve.

Hogy ő becstelen volna? Ha ezt nem érti valaki, akkor mit fog megérteni?

Monsieur Hire erőtlennek és kiüresedettnek érezte magát, de elkészített negyvenkét csomagot, felcímkézve, a feladásukhoz való nyomtatványokkal együtt.

Amikor hét óra tízkor hazaért, a házmesternő a folyosóról sietve behúzódott a házmesterlakás előterébe, anélkül, hogy odaköszönt volna. Egy kisfiú, aki Monsieur Hire előtt szökdécselt fölfelé a lépcsőn, futásnak eredt, aztán két ököllel verni kezdte szülei lakásának ajtaját.

Monsieur Hire felkapcsolta a lámpát, beállította a vekkert, és sorban, egymás után elvégezte a megszokott mozdulatokat, ahogyan minden este. Amíg a kávévíz melegedett a tűzhelyen, megterített, összegyűjtötte az előző napról rajta maradt morzsákat, még egy ócska szöget is előkotort valahonnan, hogy két kisebb piszkot kikapirgáljon a deszkák közötti résből.

A zajok is ugyanazok voltak, mint máskor, kiegészülve az esővíz csobogásával, mely az ablak mellett húzódó ereszcsatornából érkezett. A felső szomszédban a kisgyerek megbetegedhetett, mert orvost hívtak, suttogó beszélgetés hallatszott a bejáratból, és még a

lépcsőről is, az apa ugyanis a földszintig kísérte a távozó doktort, hogy kiszedje belőle az igazat.

Monsieur Hire elmosogatott, két kését még csiszolópapírral is megtisztogatta. Tízszer is elment a mosdósarok előtt, tízszer nézte meg magát a tükörben gyanakvóan, mosolyt erőltetve arcára, hogy megfigyelhesse, majd komoran meredt a semmibe.

Végül leült. Olyan fáradtnak érezte magát, mintha egy álló napig bowlingozott volna. De nem bírt sokáig ülve maradni. A ruhásszekrényhez ment, kivett belőle egy cipődobozt, az asztalra tette, majd kiborította, ami benne volt.

Régi iratok estek ki belőle, fényképek, egy piros gumival átfogott levéltárcában pedig kincstárjegyek.

Ekkor kopogtak, és mindjárt utána női hang hallatszott: - Én vagyok az!

A lány épp hogy végzett a takarítással az üzletben, keze még vörös és nedves volt.

- Csak beugrottam jóéjszakát kívánni, ugye nem baj?

Egy kabátot dobott a vállára, hogy meg ne fázzon az udvaron, most egy székre csúsztatta.

- Ma sem hagyták békén?

Családias hangnemben, egyszerűen beszélt. Ahogy közelebb lépett az asztalhoz, meglátta a fényképeket. Fölvett egyet, a férfire nézett.

- Mi ez?
- Az osztályom az iskolában, ahová jártam.
- De hol van maga?

Ötven tanuló helyezkedett el négy sorban, zöld növényekkel körülvéve. Mind ünneplőben voltak. Némelyek kihúzták magukat, fölszegték állukat, mások épp ellenkezőleg, tunyán néztek a kamerába, mintha tele lennének bizalmatlansággal.

- Itt - mutatta Monsieur Hire az ujjával.

A lány elnevette magát.

- Ez maga?!

Alice nem állta meg, hogy össze ne vesse a képet a mostani Monsieur Hire-rel, miközben idegesen nevetett.

- Hány éves volt?
- Tizenegy.

Tizenegy éves! Hisz ez nem egy gyerek! De nem is felnőtt! A képen első pillantásra kivált a többiek közül.

Nem volt magasabb náluk, de annyira kövér, hogy már semmi gyerekszerű nem maradt rajta. Meztelen lábikrája hatalmas volt, kissé ferdén állt, térdét elnyelte a háj. Nyakára vastag toka nőtt, szemei mereven és szomorúan néztek ki az egybefolyó arcból.

Nem játszhatott a többi fiúval az udvaron, de egyáltalán, semmiféle kapcsolata nem lehetett velük, hiszen már nehézkes, szuszogós öregember volt.

- Mindenesetre jól lefogyott azóta.

Ez igaz volt. Ahogy múltak az évek, testalkata normálisabbá vált, arcán csak valami furcsa lágyság maradt, az egyöntetű kerek vonások, és a túl éles rajzú ajkak a jellegtelen arc közepén.

- Betegség volt?
- Nem. Anyámtól örököltem.

Monsieur Hire nem nézett a lányra. Nem nézett már a tükörbe sem. Kétszer is kinyújtotta kezét a fénykép után.

- Van több is?

Volt, de eldugta őket, gyorsan belecsúsztatva őket egy borítékba. Csak a levéltárcát hagyta az asztalon. Alice vörös-pihés tarkóját látta közvetlenül maga előtt, amikor hirtelen kimondta: - Gondolkoztam. Csak egy megoldás van: elutazunk együtt. Velem jön?

A lány lassan ráemelte döbbent tekintetét, csak nézte, és nem szólt egy szót se. O pedig

lepattintotta a gumiszalagot, kinyitotta a levéltárcát, és sorban kirakta az asztalra a kincstárjegyeket.

- Ez nyolcvanezer franknak felel meg. És még növelni fogom...

Olyan egyszerűen jött, olyan váratlanul, hogy ő maga is kizökkent tőle, mert ez volt élete legkivételesebb pillanata, a csúcspontja. Mert a dolgok minden ünnepélyesség és érzelem nélkül múlnak el. Alice az asztal szélére ült, két kezét a férfi vállára tette.

- Édes öregem!
- Mit mond?
- Semmit. Én mennék! Ez nem valami vidám élet itt. De...
- De?
- Van egy csomó minden!

Átment a szobán, arrébb tette az ébresztőórát.

- Először is, Emilé nem hagyna minket csak úgy elmenni. Bárhol megtalálna. Attól sem riadna vissza, hogy...
- Gondoltam rá. De tőle nem kell tartanunk.

A lány kikerekedett szemmel várta a folytatást. És Monsieur Hire, visszarakva a papírokat a tárcába, tétován magyarázni kezdte: - Mondjuk kimegyünk Svájcba, külön-külön. Mihelyt átértünk a határon, küldünk egy táviratot.

- A rendőrségnek?

Mire ő, a legnagyobb természetességgel: - Igen. Őt letartóztatják. Mi meg a per után hazatérünk, és...

Alice uralkodott magán. Dühödt tekintetét a padlóra szegezte, igyekezett visszanyerni normális légzését. Monsieur Hire két papucsát látta, a nadrágja alját. Kétszer is le kellett nyelnie a szájában összegyűlt nyálat, végül felnézett, arcán valami mosolyfélével.

- Még nem tudom - mondta a fogain szűrve.
- Ez az egyeden megoldás. Végiggondoltam. Most magának kell gondolkodnia.

Tett egy lépést Alice felé, s két kezébe fogta a lány egyik kezét. A övé meleg és nyirkos volt.

- Bízik bennem? Érzem, hogy boldoggá tudnám tenni.

A lány képtelen volt megszólalni. Keze élettelenül lógott a karjai végén, szeme tágra meredt.

- Élhetnénk valahol vidéken...

A férfi keze megindult fölfelé a meztelen karon, elérte a könyökhajlatot. Most közvetlenül Alice elé állt.

- Gondolkozzon rajta holnapig...

És hirtelen odanyomta arcát a lány vállához. Alice a tükörben látta, hogy szeme csukva van, kissé szétnyílt ajkain halvány mosoly bujkál.

- Ne mondjon mindjárt nemet!

Arcának legforróbb része, a rózsaszín folt ért Alice testéhez.

8.

Miközben vetkőzött, a megszokott mozdulatok nyomán alakja fokozatosan kibontakozott, míg csak a fehér hálóing rá nem borult. A lány igyekezett nem mutatni arcát a szürke papírok mögül leskelődő láthatatlan szempár felé. Melleit, testét nem bánta. Minden további nélkül odanyomta combját és hasát Monsieur Hire-hez, és meg se rezzent, mikor az viszonozta a gesztust ahelyett, hogy áhítatosan lehunyta volna szemét.

De arcát nem bírta volna kitenni a pillantásának, egész egyszerűen azért, mert komor és gondterhelt volt.

Miután belebújt a hálóingbe, eloltotta a lámpát, és - biztos, ami biztos - befeküdt egy percre az ágyába, míg a szemközti ablakban is ki nem aludt a fény. Homlokára a sok töprengés acélbilincset feszített. Nesztelenül felkelt, tapogatózva megkereste a cipőjét, belebújt úgy, ahogy volt, mezítláb, aztán hálóingére rávette zöld kabátját. Már a nyitott ajtóban állt, amikor meggondolta magát, visszament, és a toalett-asztalkáról magához vett egy üveget, amelyben korábban hiperoxid volt.

Az álmos házmesternő kireteszelte a kaput, és Alice-t egy hatalmas széllökés fogadta, mely tetőtől talpig beterítette esővel. A csillogó utcán egy teremtett lélek sem járt. A kereszteződés túloldalán, a megállóban, sárgás fényben úszva ott állt az utolsó villamos. Az egyik kávéház még nyitva volt.

Már éppen kilépett volna a vízzel borított járdára, amikor közvetlenül maga mellett, még a kapualjban, egy árnyat pillantott meg.

- Maga itt van? - kérdezte közömbös hangon.

A legfiatalabb felügyelő állt ott, felhajtott kabátgallérral, a sarokba húzódva.

- Nem könnyű mesterség! Én meg nem érzem jól magam, megfáztam. Úgyhogy felkeltem, hogy hozzak egy kis rumot.

És mutatta a kis flaskát.

- Akarja, hogy elmenjek én?
- És ha a pasas pont azalatt megy ki?

Alice hangja természetesen csengett. Lehajtott fejjel sietett végig a fal mellett, lába alatt pocsolyák fröccsentek szét, és messziről látni lehetett, amint betér a sarki bisztróba, melynek üvegajtaja egy csengővel volt összeköttetésben. Négy férfi kártyázott még benn, egyikükre várt a felesége.

- Adjon egy kis rumot!

És miközben a tulaj megtöltötte az ónpohárkát: - Emilé nem járt itt?

- Már egy jó órája elment.
- Egyedül?
- Egyedül - volt a válasz, meg egy kacsintás.
- Holnap kifizetem. Nincs nálam táska. Ha Emilé visszajön, mondja meg neki, hogy beszélnem kell vele.

Arca szürke volt és nyúzott, mint akinek gondjai vannak, de a hangja nyugodtan csengett, viselkedésében semmi feltűnő nem volt. Az üveggel a kezében távozott, és anélkül, hogy körülnézett volna a kihalt kereszteződésben, melyből fülrepesztő lármával éppen kikanyarodott a villamos, újra végigsuhant a falak mentén, így válla még jobban átázott, haja pedig csigásra göndörödött a nedvességtől.

A felügyelő már várta, ezúttal teljesen kiegyenesedve. Sapkája, mely az imént még a szeméig le volt húzva, most előírásszerűen állt. Alice már nyúlt a csengő felé, amikor megállította.

- Tényleg ennyire siet?

A lány engedelmesen feléje fordult, a férfi előrehajolva bekémlelt a kabát kivágásán, és

felkiáltott: - De hiszen maga ingben van!

- Persze.
- És semmi sincs alatta?

Mosolygott, kezét a fehér vászoning széléhez emelte.

- Jeges a keze.
- És így?

A lány engedett, és a nyomozó keze az ing alatt a mellére tapadt. Alice várt, kezében erősen tartva az üveget, vállával a kapunak támaszkodva, míg a férfi közelebb lépett hozzá, így kint állt az esőben, háttal az útnak, és olyan közelről beszélt hozzá, hogy érezte a lélegzetét.

- Ha belegondolok, hogy maga most hazamegy a jó meleg ágyába, én meg itt töltöm az éjszakát!

Keze még mindig markolta a mellet, mely meg se remegett. A rendőr a cselédlány tarkóját szaglászta apró szippantásokkal, száját néha a bőrre tapasztotta a haj tövénél.

- Csiklandoz! Szóval, még nem zárták le a nyomozást?

A sapkáról jókora vízcseppek estek Alice kezére.

- Sajna!... de most már nem fog soká tartani. És én nem élvezhetem többé az ilyesféle dolgokat...

A lány visszafogottan mosolygott.

- Letartóztatják?
- Már nem kell hozzá sok. Egy apró jel. Érzi, hogy szorul a hurok. Ilyenkor mindig csinálnak valami hülyeséget.
- Ez fáj - mondta a lány, mert a férfi megszorította a mellét.
- Ezt nem szereti?

Gépies „igen”-nel válaszolt. A férfi három centire mosolygott az ajkától.

- Vallja be, hogy izgatja ez a szatír-stílus! De, igen! Láttam magán! Minden nő egyforma...

A lány lába teljesen átfagyott, cipője átázott, és mivel a férfi mindig ugyanazt a mellét szorongatta, égető fájdalmat érzett.

- Gondolja, hogy holnap letartóztatják?
- Ha csak rajtam múlna, sohasem tartóztatnám le, és akkor...

Azzal lehajolt, száját a lányéra tapasztotta, aztán boldog képpel egyenesedett fel újra.

- De találkozhatnánk máshol is...
- Találkozhatnánk... - mondta a lány, és a pillanatnyi szünetet kihasználva meghúzta a csengőt.
- Rólam fog álmodni?
- Lehet.

A kapu kinyílt, a férfi kitámasztotta a lábával, benyomult a lány után, és a sötét folyosón a karjába szorította. A lány a kapunyílásban most világosabban látta az utcát, érezte a nyirkos, hideg levegőt és a cigarettaszagot, ami a férfi szájából áradt. A férfi, folyamatosan a száján tartva a száját, két kézzel végigmarkolászta, combjától a tarkójáig, és térde remegni kezdett.

- Vigyázat!... - súgta a lány, azzal elfutott az udvar felé, a férfi pedig elégedetten csukta be a kaput, újra behúzódott a sarokba, felhajtotta gallérját, aztán mosolyogva nézett szét az üres kereszteződésen. A kávéház redőnyét épp lehúzták, az utolsó vendégek szétszéledtek, eltűntek a mellékutcák mélyén.

Alice az ágyán ülve lassan melengette kezével kihűlt lábait.

Monsieur Hire, immár kalapban, felhajtotta az egyik szürke papírlap sarkát, és az eső függönyén át gyengéd vágyakozással nézett végig az üres szobán, a vetetlen ágyon, melynek egyik redőjében egy hajcsat hevert.

Az ajtóból mégis visszafordult. Kivette a szekrényből a kartondobozt, abból pedig a gumival átfogott tárcát. Amikor újra kinyitotta az ajtót, már a táskájában lapultak a

kincstárjegyek, ráadásul közben összetépte az osztályáról készült fényképet.

A ház ebben az órában szokás szerint lármás volt: a gyerekek iskolába készültek, a férfiak öltözködtek és sohase találták, amire szükségük lett volna, a szénhordó az egész lépcsőt elfoglalta puttonyával, melyet a tarkóján cipelt föl.

Monsieur Hire méltóságteljesen lépkedett lefelé, amikor a második emeleten a felügyelővel találta szembe magát, aki egy lakásból lépett ki. Nem szólt semmit. A nyomozó sem. De tekintetük a másodperc töredékéig összetalálkozott, és Monsieur Hire-nek egy pillanat alatt görcsbe állt a gyomra, mintha megfeküdte volna a reggeli.

Mégis folytatta útját lefelé a lépcsőn. Egy női kéz a küszöbről rántott vissza egy induló kisgyereket. A ház előterében vékony sugarakban csordogált a plafonról a beszivárgott esővíz. A házmesternő a lakása előtt állt, négy-öt lakó vette körül. Ahogy Monsieur Hire feltűnt a színen, mind elhallgattak. O szokása szerint megérintette kalapja karimáját, kidiillesztette mellét, és még feltűnőbben szökdécselt, mint általában.

Az esővel kevert szél durván lecsapott rá, ahogyan Alice-ra előző este. A tej bolt előtt csak az óriási sütőtököket hagyták kint, meg a tejesüvegeket. Monsieur Hire-nek csak egy egészen kicsit kellett elfordítania a fejét, hogy meglássa Alice rózsaszín arcát a pénztárgép mellett, fehér köténben, meztelen karral. A lány a villamosig követte tekintetével.

O másfelé nézett. Csak egyetlen ház állt az övével szemben, egy költöztető cégé; a bejáratban négy férfi állt az alacsony szakállas nyomozóval, és a távolból őt figyelték.

Sietni kezdett. Esernyőjét elfelejtette kinyitni. Amikor a kereszteződéshez ért, megfordult, és egy egész csoport embert látott a háza kapujában. Az alacsony szakállas most futásnak eredt. Szinte egyszerre értek a villamoshoz. A nyomozót már várta a társa. Tehát legalább hárman itt voltak, Villejuifben. Monsieur Hire elkapta a szavait: - Mit mondott a főnök?

Hiába tartotta vissza a lélegzetét, a választ nem hallotta. A villamos már ment. A két férfi a peronon maradt, végig beszélgetve, egyikük néha Monsieur Hire-re pillantott.

A metrón már csak egy nyomozó kísérte, de ez még nyugtalanítóbb volt. Mikor megérkezett a Saint-Maur utcába, a tűz sehogy sem akart lángra kapni. Monsieur Hire egy negyedórán át térdelt a kandalló előtt és fújta, hogy erősítse a huzatot.

Szükségtelen volt közelebb mennie a kisablak- hoz, ha tudni akarta, merre jár a kísérője. A nyomozó már rátalált a szemközti kiskocsmára, letáborozott az ablak mellett, és a pincérlánnyal beszélgetett, aki a pultot meg a kávégépet törülgette.

Mindamellett egy pillanat alatt elhagyhatta a helyet. Ahogy a dolgok állnak, talán még le is guggolna, hogy benézzen a rácsokon át.

Monsieur Hire nem tétlenkedett. A pince mélyén hegyekben álló vízfestékes dobozokból több százat becipelt, és hevenyészett falat emelt belőlük a helyiség közepén. Nem sietett, a szokásos tempójában dolgozott: lassan, de folyamatosan.

Amikor már le tudott ülni úgy, hogy kintről nem lehetett látni a kezét, odavitte felöltőjét, egy ollót, és az egyik iratrendezőből egy fémdobozt.

Két órájába telt, mire kifejtette és visszavarrta az ujjak csíkos szaténbélését, mely vastagabb volt, mint a többi részen. Gyűszűvel dolgozott, mint egy szabó, be-beharapva alsó ajkát. Végül a kincstárjegyek biztonságba kerültek a kabátujjban, ő pedig ugyanazzal a kitartó lassúsággal lebontotta a dobozokból emelt falat.

A tűz kialudt; elfogyott a fa. Monsieur Hire magára vette a felöltőjét, és elindult, hogy hozzon. Ahogy a bár előtt elhaladt, látta a felügyelőt, aki egy pohár grog előtt ücsörgött, láthatóan vidám hangulatban, szóval tartva a tulajt és a pincérlányt. Amikor meglátta őt, felugrott, az ajtóhoz sietett, de látván, hogy már be is tért a szeneshez, ki se bújt a jó meleg zugból.

A tucat gyújtóssal visszatérő Monsieur Hire elé ugyanaz a látvány tárult, mint odafelé: a kis bárban a három ember mintha szoborrá merevedett volna. Csakhogy még jóformán el sem hagyta a kirakatot, amikor a tulaj és a pincérlány előbb az ajtóba, majd egészen a járdára

futott, hogy jobban lássa őt.

Mindez nem zavarta Monsieur Hire-t a munkában: huszonhárom csomagot készített el címkével, feladóvevénnyel, mindennel. A hátát most melegítette a tűz, a lámpa megvilágította az asztalt, a kis- ablak szürke téglalapjában lábak vonultak el, néha egy-egy babakocsi vékony kerekei.

Az utolsó cédulával együtt két levelet is megírt, olyan óvatosan, hogy a felügyelő még akkor sem vehette volna észre, ha minden mozdulatát figyeli. Az első Viktornak szólt, a bowling mellett dolgozó pincérfiúnak.

Kedves Viktorom!

Maga az egyetlen, aki megtehetné nekem a következő szívességet. Miután elolvasta eme sorokat, ugorjon he egy taxiba, és vitesse el magát a villejuifi kereszteződéshez. Jobbra lát majd egy tejboltot, menjen be, és vegyen valami apróságot. Bizonyára találkozni fog a cseléddel, egy vörös hajú lánnyal. Adja át neki diszkréten a mellékelt levelet.

Számítok magára. Később mindent megmagyarázok. Addig is köszönöm.

Keresett egy vadonatúj százfrankost, és átolvasta a másik levelet, melyet Alice-nak szánt.

Reggel 5 óra 40-kor várom a Gare de Lyonon. Legyen nagyon óvatos. Fölösleges személyes holmit hoznia. Szeretem.

Az egész belefért egy akkora kis borítékba, mint amilyeneket az ügyfeleknek küldött. Hosszan nézte, kimerültén, mintha órákon keresztül komoly fizikai munkát végzett volna.

Végül felöltözött, fogta a csomagjait, és a zuhogó esőben elindult a postára. A szakállas nyomozó unottan követte. Monsieur Hire - szokás szerint - jó öt percre elfoglalta a kisablakot, és amikor távozott, Viktornak szóló üzenete már útban volt csőpostán a címzett felé.

A postahivatal nagyjából üres volt, és az elavult plakátokkal, a nagy, kerek faliórával, a kövezeten csordogáló vízcsíkokkal leginkább egy pályaudvarra hasonlított. Monsieur Hire még nem indult tovább. Többé nem számított, hol van. Hosszú órák álltak előtte. A Saint-Mair-i iroda már nem volt az irodája. A villejuifi szoba nem volt a szobája. Otthona immár az a velúrgalléros fekete felöltő lett, melynek ujjai és vállai ropogós papírokkal voltak kitömve.

A felügyelő unta a várakozást, de Monsieur Hire szándékosan elolvasott minden plakátot a falon, egytől-egyig.

Hihetetlen egy délután volt. Az eső még jobban rákezdett. Az emberek nemigen mertek nekiindulni az utca másik oldalára, mintha megannyi vad hegyi patakon kellett volna átkelniük. A taxik lassan gurultak, nehogy megcsússzanak. Foszladoztak az újságok a kioszkok előtt.

És amíg egész Párizs a nyakát behúzva járt a víz- özön-szerű esőben, az emberek arca eltorzult, tízesével szorongtak egy-egy kapualjban, vagy egy üzletben topogtak várván, hogy kiderüljön egy kicsit, Monsieur Hire-nek szárnyakat adott a jókedv.

Ernyőjét egyenesen feltartva járt-kelt, amerre épp a kedve vitte, és esze ágában sem volt azon aggódni, hogy sáros lesz, vagy elkésik valahonnan. Meg-megállt a kirakatok előtt. Egy cukorkás bódénál vett néhány szem csokit, a zacskót a zsebébe tette, és időnként lassan elszopogatott egyet.

Mintha megnyíltak volna előtte a tér és az idő kapui. Semmi dolga nem volt. Sehol sem kellett lennie.

De ami a legcsodálatosabb: a szabadsága véges volt. Reggel ötkor, egészen pontosan öt óra negyven perckor véget ér majd. És ő helyet foglal egy vasúti kocsiban, egy nővel szemben. Előrehajolva beszél majd hozzá. Az étkezőkocsi alkalmazottjának e szóval nyújtja majd át a jegyeiket: - Kettő!

Kettő! Szökdécselt. Esernyője néha beleakadt egy másikba. Olyan utcákon kóborolt, ahová nem gondolta volna, hogy valaha is beteszi a lábát, miközben egy egész élet állt előtte, egy egész élet minden napja, minden órája.

Most már csak tizenegy, már csak tíz óra volt hátra! Párizs fényei lágyultak. A Grands

Boulevards-on megállt egy ékszerbolt előtt. Több ezer gyűrű, vakító fényben - de Monsieur Hire-nek eszébe jutott, hogy a Francs-Bourgeois utcában az ékszerek olcsóbbak, hiszen jórészt a zálogházból valók.

Nem szállt fel buszra vagy villamosra. Jobban esett sétálni a kirakatok fényözönében, majd a sötétebb utcácskákban, ahol csak a járda köveinek csillogása vezeti az embert.

Ott, ahol született, már nem szabóság működött, hanem egy fonográf-kereskedő. Ugyanakkor az első emeleti ablakok - ahol a plafon olyan alacsony volt, hogy éppen csak föl lehetett egyenesedni - teljesen olyannak tűntek, mint valaha. Persze miért is ne? Ki cserélte volna ki őket?

A rendőr mintegy lázálomban támolygott mögötte. Monsieur Hire bement egy ékszerboltba, és negyed órán keresztül nézegette, forgatta a gyűrűket. Végül egy türkizköves mellett döntött, melyet olcsóbban odaadtak, mert egy kissé meg volt karcolódva. Az üzlet fényességéből kikémlelve a felügyelő szerencsétlen orrát, szakállát látta a kirakatüvegre tapadva.

A kereskedő - egy sovány, izgága férfi - különös érdeklődéssel nézte, de csak akkor kérdezte meg, miután Monsieur Hire már fizetett: - Nem a Hirowicz fia véletlenül?

- De, igen! - mondta ő lelkesen.

A kereskedő betolta a kassza fiókját, és csak eny- nyit mondott: - A!

Monsieur Hire az utcán még sokáig hallotta a fülében ezt az „A!”-t. Ez az „A!” nem hagyta nyugodni, ráült a lelkére. Miért mondta, hogy „A!”?

Hátranézve megint meglátta a végsőkig elcsigázott nyomozót, de már nem szórakoztatta. Ellenkezőleg: gyűlölni kezdte, és a járda legszélén kezdett el menni, a háta mögül érkező buszok motorzaját fülelve.

Az akció a République téren végül sikerült. Az autók szorosan egymás mögött álltak, nem tudtak haladni. Rendőr sípja visított. A taxik dudáltak. Abban a pillanatban, amikor az összefüggő áradat valami csoda folytán felszakadozott, Monsieur Hire felugrott egy busz peronjára, miközben a felügyelő nem tudott utána szaladni, mert a taxik az útjában álltak.

Monsieur Hire a Saint-Martin kapuig ment, ott átszállt egy másik buszra, mely a Gare du Nord- hoz vitte, onnan pedig gyalog indult el az Opera felé, végig a La Fayette utcán.

Az élet feketén hömpölygött a kivilágított utcákon. Fel kellett venni a ritmust, ha akarta az ember, ha nem.

Még kilenc óra!

De vajon miért mondta a Francs-Bourgeois utcai zsidó, hogy „A!”?

Hirtelen fáradság tört rá. Bement egy moziba, és követte a jegyszedőnő zseblámpájának fényfoltját a sötétben.

Bal oldalán ült valaki, ültek tőle jobbra is, és amerre nézett, egész fejsorok, melyeket a vetítővászon halvány fénye kissé kiemelt a sötétségből. Meleg volt. Egy női hang hosszú mondatokat mondott, természetellenesen felhangosítva, és a szavak között időnként hallani lehetett a nő lélegzését, mintha nézők ezreit legyintette volna meg leheletével, míg fent, a nézők előtt egy gigantikus száj tátogott.

Monsieur Hire sóhajtott, mélyen befészkelte magát székébe, kinyújtotta kurta lábait.

Hát nem végtelenül csodálatos, hogy itt van - ő, akit a rendőrség keres, akit Villejuif lakói egy lány meggyilkolásával vádolnak?

Itt van, de már nem sokáig! Alig nyolc óra múlva a Gare de Lyon peronján lépked majd egy vasúti kocsi előtt, melyen az ő foglalt helyei találhatók. Két hely! Alice csak az utolsó percben fog befutni, hiszen a nők mindig késnek. O integet majd neki, hogy igyekezzen. Aztán felhúzza a lépcsőre.

Egymást nézik majd, miközben a vonat gurulni kezd a lábuk alatt, elsuhannak mellettük Párizs utolsó utcái, elhagyják a magas külvárosi házakat, a fák közt meghúzódó villákat, és kiérnek a nyílt vidékre.

Megrázkódott, maga sem tudta, miért, és ahogy balra fordult, csodálkozó arc nézett vissza rá. Jobbról idős hölgy meredt rá hasonlóan, és egy kissé odébb is húzódott.

Talán, mert lihegett? Most megnyugodott. A képernyőre figyelt, még a filmet is igyekezett megérteni.

De még egy nagyot sóhajtott, végsőkig telve feszültséggel és türelmetlenséggel, mert vannak pillanatok, mikor az embernek annyira fáj a várakozás, hogy - miközben ujjai szinte görcsbe szorulnak és térdei remegnek - egyszerre szeretne nevetni és vinnyogni.

9.

Ugyanaznap délelőtt tíz óra tájban a házmesterné meglepve látta, hogy az egyik szomszédasszony, akivel nem is szokott beszélni, az ő lányát hozza az óvodából. A kislány nyaka merev volt, és mintha megnyúlt volna a kötés alatt, amit az anyja reggel tett rá, mert fájt a torka. Szemei csillogtak, arca elgyötört volt.

- Megkértek, hogy hozzam haza, ezt pedig adjam oda önnek.

Egy cédulát tartott a kezében, az óvónő írta.

Gyerekük torkán fehér foltok vannak. Mielőbb ágyba kell fektetni. Feltétlenül hívjanak hozzá orvost!

A házmesternő átemelte lányát a küszöbön hagyott vödrön meg a felmosórongyon, és azon töprengett, hová tegye, végül egy székre ültette a kályha mellé.

- Maradj itt!

Soha nem esett ennyit. Fárasztó volt még látni is, ahogy zuhog, kopog, csobog a kövezeten, ahogy szétfolyik mindenfelé, mindent bepiszkít, mindent eláztat. Az udvaron az elfolyó nyílás nem bírta, a vízszint percről percre nőtt. A házmesternő nekilátott befejezni a felmosást, hogy becsukhassa az ajtót, mikor a háta mögül két férfi lépéseit hallotta.

Az egyik egy főfelügyelő volt, aki taxin érkezett, és már negyedórája a nyomozóval beszélgetett. A házmesternő felajánlotta nekik, hogy húzódjanak be a lakás előterébe, de ők visszautasították. Járkáltak az előtérben, az utcától az udvarig, felhajtott gallérral, zsebre tett kézzel, és mondataik között hosszú szüneteket tartottak. A főfelügyelő végül visszament az út túloldalán várakozó taxihoz, beült, és elhajtott. Néhány perc múlva a házmesterlakás előterében megjelent a nyomozó, hogy a kezét megmelengesse a kályha fölött.

- Nemsokára visszajön a vizsgálóbíróval és egy házkutatási paranccsal.

A házmesternő, aki a vizes küszöbön térdelt, felnézett, bár a felmosást nem hagyta abba.

- Maradsz a helyeden! - kiáltott rá éles hangon a lányára, aki lecsusszant a székről.

A kereszteződésben a rendőr vízhatlan kabátban és hegyes kapucniban állt, körülötte teherautók, furgonok húztak el, gyalogosok tétováztak az út szélén, el- induljanak-e a túloldalra. A kordés árusok némelyike üres szatyrot tett a fejére, egy másikat meg a vállára.

A tejbolt egy lépcsőfokkal lejjebb helyezkedett el az utcaszintnél, és reggel óta folyamatosan törölgetniük kellett a járdáról befolyó vizet. A boltosné fapapucsban dolgozott, Alice szintén. Egyformán idegesek voltak. A vevők megálltak a küszöbön, meglátták a vizet, és sarkon fordultak.

- Várjon! - kiáltott a boltosné. - Mindjárt feltöröljük! Alice! Alice!...

Es ahogy telt az idő, ez a rikácsolás csak egyre inkább elmérgesedett.

- Ennyire tesze-tosza még sohase voltál. A, te is ki tudod választani a napot...

A boltosné egészen alacsony volt, kerek, üde és savanykás, mint egy alma. Most a küszöbnél állt.

- Ne féljen! Majd itt kiszolgálom.

Alice tényleg tesze-tosza volt, de legalábbis figyelmetlen, komor tekintete mintha máshol járt volna; nem szokott ilyen lenni. Minduntalan azon kapta a boltosné, hogy a szürke kirakatüveget bámulja, amely mögött a járókelők olyanok voltak, mintha egy rossz tükörben látná őket az ember.

- Alice!

Felugrott, fapapucsában a pulthoz csoszogott, kimérte a vajat vagy a sajtot.

- Huszonkilenc sou.

Fél tizenegykor a felügyelő, aki már felmelegedett a házmesternél, nyakig begombolva ballonkabátját újra a járdán sétált fel és alá, és valahányszor az üzlet felé ment, hosszú pillantást vetett Alice-ra. Az eső végigcsorgott az arcán, de úgy tűnt, inkább mulattatja, és

csak feltüzeli vágyakozását.

Tizenegy előtt tíz perccel a cselédlány hirtelen kilépett a hátsó ajtón, ami az udvarra vezetett.

- Alice! Hova mész már megint?
- A mellékesre! - kiáltott.

Es amikor tíz perccel később visszatért, szaporán vette a levegőt.

- Jobban is megválaszthattad volna a pillanatot. Na! Szolgáld ki Rorive asszonyt!

Egy teherautó feldöntött egy biciklist, a rendőr mellett néhány méterre. Bevitték a sarki kávéházba, a használhatatlanná vált kerékpár az úttest közepén maradt. Alice két mérés között kinézett. De a biciklista nemsokára kijött, bicegve, kábán, tetőtől talpig sárosán. Imbolyogva, mintha részeg lenne, odament a járgányához, felállította, és maga előtt tolva eltűnt.

Emilé a kávéház bejáratában állt.

- Kimenjek húsért?
- Megőrültél? Amikor hat vevő vár egyszerre?

És az idő múlt, az eső zuhogott, autó autót követett kint az úton. Emilé visszament a kávéházba, és időnként letörülte kézfejével az ablakról a párát, hogy lássa, nem ment-e ki Alice.

- Most mehetek? Három szelet bordát?

Csak magára dobta zöld kabátját, és már szaladt is, csaknem feldöntve a felügyelőt, aki a sarkon várt rá.

- Itt ne! - mondta a lány.

A férfi megkerülte vele a sarkot.

- Láthatom ma este? Lehet, hogy utoljára vagyok itt.
- Igen! - súgta a lány türelmetlenül, és a kávéház felé kémlelt.
- Mikor?
- Nem tudom. Kicsit később megmondom.

És beszaladt a kis mellékutcába, ahol egymást érték az üzletek. A hentesnél, miközben várta, hogy becsomagolják a húst, az utcát figyelte a kirakaton át. Amikor kijött, Emilé ott állt, de a lány észrevette a felügyelőt is a nagy út sarkán.

- Vigyázz!

A papírbolt kirakata előtt megállt, és anélkül, hogy a férfira pillantott volna, elhadarta: - Átvittem hozzá mindent! Meg akart lépni velem, téged meg felnyomni.

És már ment is, mert az volt a benyomása, hogy a nyomozó figyeli. Rámosolygott, ahogy elhaladt előtte, aztán belépett a tejboltba, kabátját a fogasra dobta, a visszajárót betette a kasszafiókba.

- Mennyi? - kérdezte a tulajdonosnő.
- Hét húsz.

A kislányt végre lefektették a házmesterlakás előterében, és most, hogy ágyba került, arca vörösen tüzelt, szeme lázasan csillogott, sípolva lélegzett.

Bátyja az ebéd után nem ment vissza az iskolába.

- Szórakoztasd a húgodat!

A házmesternő el volt keseredve. Semmi sem ment úgy, ahogy kellett volna. Az udvaron ládákra fektetett pallókon közlekedtek, és a vízszerelő még mindig nem érkezett meg. Mintha csak szándékosan így szervezték volna, a pénzbeszedők közvetlenül a gáz- vagy villanyszerelők után érkeztek.

És három órakor már egy autó állt meg a ház előtt, és a délelőtti főfelügyelő szállt ki belőle egy sovány férfi társaságában, aki hét centi magas ingnyakat viselt. A nyomozó kisietett eléjük. A kapubejáróban beszélgettek. Ügy tűnt, sohasem fogják befejezni. Végül a főfelügyelő benyitott az üvegezett verandára:

- Tudna adni egy kulcsot?

- Nem, Monsieur Hire mindig magával viszi.

A főfelügyelő becsukta az ajtót, és néhány pillanat múlva a nyomozó, kabátja gallérját felhajtva, elszaladt az utca felé.

A két férfi, aki ott maradt, nem tudott mit kezdeni magával. Odébb mentek néhány lépést, megálltak, megint elindultak, néha mondtak valamit röviden, érdeklődéssel mustrálgatták a házmesterlakás előterét, aztán az udvart, a mögötte álló házat. A sovány, magas galléros másodszor is benyitott.

- Bocsánat, asszonyom, ugye egészen biztos benne, hogy a bűntény éjszakáján kétszer is kinyitotta a kaput Monsieur Hire-nek? Kérem, gondolkozzék! Ez nagyon fontos.

A házmesternő éppen vizes borogatást tett a lánya nyakára.

- Azt hiszem, biztos vagyok benne.
- Nem arról van szó, hogy hiszi-e vagy nem.
- Jó, hát akkor biztos vagyok benne, hogy kétszer is Monsieur Hire nevét kiáltották.

Látszott rajta, hogy szenved. A főfelügyelő rosszkedvű volt. Talán az idő tette, de aznap mindenki ideges volt. Zajt hallottak a kapu felől. A felügyelő tért vissza egy lakatossal. A négy férfi elindult felfelé a lépcsőn.

- Hagyjál már békén! - ordított rá a házmesternő a fiára, aki épp nyitotta a száját, hogy mondjon valamit.

Szokatlan zaj ütötte meg a fülét. Kisietett a verandáról. Négy-öt ember ácsorgott a bejáróban, és az ajtót nézték, mintha várnának valamire.

- Mi tetszik?

Nem tudta becsukni az ajtót, mert a tejbolt tulajdonosnője jelent meg, és közvetlen, nyájas hangon érdeklődött: - Igaz, hogy ez a vizsgálóbíró, és hogy Hire-t le fogják tartóztatni?

- Nem tudom! - vakkantotta a házmesternő. -

Gondolja, hogy elárultak valamit is? Jó jó, ne hagyd, hogy a húgod kikeljen az ágyból!

Sokáig voltak odafenn. Két idős nő a harmadikról lejött, és aggódva kérdezősködött. Végtelennek tűnt az eltelt idő, és olyan nyomasztó volt, mint amikor az orvos bezárkózik a beteggel, és csak azt hallani, hogy jön-megy, de nem lehet tudni, mi történik.

Alice nem mutatkozott. A boltban maradt. A sofőr az üléséről megvetéssel nézte az embereket.

Végre lejött a felügyelő, de már nem az a szelíd, jó kisfiú volt, aki segített elkészíteni a kávét a házmesternőnek. Intézkedett, nem érdekelte senki.

- Hol van itt telefon?
- A sarkon, a bárban, az van a legközelebb.

Fontoskodva elrohant, titokzatosságot árasztva maga körül. Mielőtt belépett volna a telefonfülkébe, elhaladt Emilé mellett, és még mentében odaszólt a pultosnak: - Egy rumot! Sietek...

Semmi sem hallatszott ki a beszélgetésből. A főfelügyelő és a bíró még mindig fönt volt. A lakatos épp ebben a pillanatban hagyta el a lakást, hátán a szerszámos ládájával.

A gázlámpák már égtek. Az autók bekapcsolt lámpával közlekedtek, pedig még derengett valami kis nappali világosság. A házmesternő csak a lakókat engedte be magához: három asszonyt, akik most ott ültek a félhomályban a kályha körül.

Semmi sem történt. Az eső továbbra is zuhogott. A fények hosszú, tekergőző kígyókat rajzoltak a vizes padlóra. Ebben a pillanatban látta jónak megérkezni a vízszerelő, és ki kellett menni vele az udvarra, megmutatni a lefolyó helyét, hozni neki egy széket, egy harapófogót és egy lámpát. Semmit sem tudott csinálni egyedül. A házmesternő alig ért vissza a lakásba, amikor újra hívta.

Öt órakor egy másik autó állt meg a kapu előtt. Négy férfi szállt ki belőle, és megindult a házmesterlakás felé. Hirtelen a főfelügyelő bukkant fel a lépcsőházban, aki szó nélkül kivezette mind a négyet.

Ekkortájt kezdtek hazaszállingózni a lakók, és ahogy meglátták az asszonyokat a folyosón és az üvegezett verandán, ők is megálltak, aztán még kimentek, hogy az útra is vessenek egy pillantást.

A főfelügyelő szétküldte az embereit: kettőt a villamosmegállóba, hiszen Monsieur Hire onnan szokott érkezni, egy másikat kicsit a házon túlra, a negyediket a sarokra. Az autókat odébb vitette vagy száz méterrel, hogy ne keltsenek feltűnést.

- Kérem magukat - szólt a folyosóra érve -, hogy ne csoportosuljanak itt, és ügyeljenek rá, hogy a ház úgy nézzen ki, ahogy szokott.

Nem nézett senkire. Lassú, súlyos léptekkel fölment. A sarki bárban Emilé a sokadik rumját itta, időnként az ablakhoz lépett, letörülte a kezével, és odanyomta a homlokát.

Mindenki ugyanarra várt. Az eső ellenére vagy tíz kíváncsiskodó gyűlt össze a járdán. Az emberek odamentek a főfelügyelő által kiküldött civil ruhás nyomozókhoz, hogy egészen közelről megnézzék őket, mire azok dühösen hátat fordítottak nekik. Még a közlekedési rendőr is közelebb ment hozzájuk, megérintette a kapucnija szélét, kacsintott.

- Megvan? Az az alacsony, kövér, göndör baju- szú, igaz? Tudja, soha nem ér haza hét előtt.

A pár perce még üres villamosok most zsúfolásig tömve érkeztek be, és a két nyomozó együtt is alig győzte átnézni a tömeget. Hét órakor a főfelügyelő lejött, és ő is körbejárta a kereszteződést. Feloszlatott egy csoportosulást, mely szinte rögtön újra összeverődött tíz méterrel arrébb.

Öt-hat villamos is megállt azóta. Akik leszálltak, futva indultak el a zuhogó esőben. Negyed nyolc volt. Hét óra húsz. Hét huszonöt.

A szegény, szerencsétlen kis szakállas nyomozó beért a Bűnügyi Rendőrségre, és a portásfiútól megkérdezte: - Itt van a főnök?

- Elment Villejuifbe egy letartóztatásra.

Nyolckor a villamosok már szinte üresen érkeztek. Az egyikről a nyomozó szállt le, és kétség- beesetten nézett a kollégáira.

- A főfelügyelő?
- Épp most ment föl megint.

A nyomozó nem is ment, de futott, a tüdeje majd kiszakadt, szája mozgott, mintha szavakat formált volna. Elhaladt a házmesterlakás bejáratában táborozó kisebb csapat előtt, elbotlott az első lépcsőfokon, majd fölkelt, s még gyorsabban kezdett szaladni. Ajtók nyíltak. Amilyen kicsi volt, olyan nagy lármát csapott. Végül felért, bekopogott. Maga a főfelügyelő nyitott ajtót.

Igen szépen elvoltak ott fenn a fűtetlen lakásban, magukon hagyták a felöltőjüket. A bíró az egyetlen fotelben ült, lábát a hideg kályha mellé tette. A másik nyomozó az asztal sarkának támaszkodott, és a körmét piszkálta.

- Nos?
- Nyomát vesztettem. Bolond egy napot tartott. Reggeltől az irodájában dolgozott, de miután elment a postára, ahogyan minden nap...

A tejboltban Alice a föld fölé görnyedt, hogy felszedje a vizet egy ronggyal. Fejjel a nyitott ajtó felé állt, blúza kivágása látni engedte a mellei közötti sötétebb gödröt.

Hirtelen fölegyenesedett. Valaki nézte. Egy férfi állt közvetlenül mellette, fekete felöltőben, mely alatt fehér ingmell és egy apró csokornyakkendő virított.

- Kérek szépen egy...

Rámutatott egy sajtra. A lány a kötényébe törülte kezét.

- Mennyi lesz?

Karját kinyújtva Alice markába nyomta a pénzt, és azzal együtt egy borítékot is, majd sietősen távozott. Kint kószált még egy kicsit, megnézte a szomszéd házat, hallgatózott, hátha megérti, mit beszélnek a csoportba verődött emberek, de mikor meglátta, hogy egy villamos

indulni készül, nekiiramodott, és még éppen elérte.

A főfelügyelő és a bíró kilépett a házból, és elindult az úttest felé, miközben az autójuk lassan közeledett. Csak a bíró ült be, a főfelügyelő gondterhelten elsietett a bárba, és bezárkózott a telefonkabinba. Egy lakó a házból éppen a doktort hívta, mert a kislánya aggasztóan sípolva vette a levegőt.

- Bezárhatsz! - kiáltotta a boltosné az ajtóból.

Alice leeresztette a redőnyt, és elment az üzlet hátsó részébe a vasrudakért. Az utcán állók közül néhányan hazamentek vacsorázni, de mindjárt utána vissza is tértek. Az úton szinte senki sem járt, és annyira csillogott, hogy a nagy ritkán elhaladó autók lámpái visszatükröződtek rajta. Idehallatszott egy háromszáz méterre álló mozi csengetése, és néhányán, akik nem tudtak semmiről, megállás nélkül továbbmentek.

Hazafelé menet Alice összetalálkozott a felügyelővel, aki egészen halkan és gyorsan azt mondta neki: - Nemsokára megpróbálok felmenni magához. Ne kulcsolja be az ajtót! - azzal gyengéden rámosolygott.

Monsieur Hire nem volt álmos. Egyébként sem lett volna türelme bemenni egy szobába, levetkőzni és ágyba bújni. Kisodródott a moziból, a tömeg melegítette és beburkolta, és ő követte, ment a fényben és a zajban, megállt, amikor megálltak a járda szélén, lendületesen megindult, amikor mindenki továbbment.

De az áradat lassacskán veszített sodrásából, egyre több hézag akadt az emberek között, akiket elnyelt egy-egy sötétebb mellékutca vagy a metróbejárat. A fényes kirakatok sora is egyre hézagosabb lett. Monsieur Hire gyorsított, hogy hamarabb legyen reggel, ott legyen a pályaudvaron, annyira sietett, hogy szinte szaladt már, rövid karjaival hadonászva.

Nem volt éhes, sem szomjas. Csak annyit kívánt, hogy a remegés, ami megszületett benne, az a forróság, az a lökéshullám, ami vitte, ne érjen véget, és bement egy kapualjba, ahol letompított zene hallatszott, és benyitott egy táncos szórakozóhely párnázott ajtaján.

Orrcimpái megremegtek az örömtől, kéjtől és diadaltól. A fény elvakította. A piros szín uralt mindent, a falakat, a plafont, a bokszokat, és csillámló színekkel befestett meztelen testeket látott mindenfelé.

Zaj volt. De nem is zaj, hanem általános morajlás, olyan, mint a hullámverés, melyhez a rézfúvósok vidám rikácsolása társult.

Mosolyogva leült, olyan extatikus állapotban, mint egy táncosnő, aki túl sokat keringőzött. Vissza kellett nyernie lélegzetét. Körbepillantott, és nőket látott, főleg fiatalokat, eladónőket, munkásnőket, gépírónőket, akik ugyanúgy remegtek, ahogy ő, akik lázasan beszélgettek, felkeltek, leültek, táncoltak, rohantak.

- Egy... egy köménypálinkát! - mondta a pincérnek.

Határtalan jóság hulláma tört rá, és elgyengítette, ellágyította, és közben öntudatlanul egy bájos, fiatal nőt bámult, aki a barátnőivel ült néhány méterre tőle. Karcsú volt. Arca hegyes, ajka keskeny, szeme zöld, haja kóc. Piros-kék csíkos trikót viselt, amelyen átütött két kicsi, egymástól távol ülő melle, inkább hosszú, mint széles, akár két éretlen körte.

Különleges érzékkel rendelkezett ahhoz, hogy megérezze, és kiszúrja akár az egész termen át, aki vele akar táncolni, és azonnal felkelt, odament hozzá, két karját egyszerre fölemelte, míg fogpiszkálószerű lábai felvették a ritmust. Ha tánc közben barátnője elé került, sohasem mulasztotta el, hogy ki- öltse rá a nyelvét partnere válla fölött.

Monsieur Hire saját magának mosolygott, és ez a mosoly nemcsak az ajkán tanyázott, hanem átitatta az egész arcát. Nézte és mosolygott, és a lány, amikor visszaült a helyére, szemöldökét ráncolva vette őt szemügyre, aztán a könyökével megbökte a barátnőjét.

Nem nevettek. Hiába fordította el fejét, érezte magán szigorú, gyanakvó tekintetüket. Nem tett mást, csak osztozni akart az örömben, ami körülvette.

És a fruska most tánc közben Monsieur Hire-re mutatott, és a lovagja megvetéssel mérte végig.

Most már nem tudott hova nézni. Nem nyúlt a pálinkához. Intett a pincérnek, aki szó nélkül odajött.

- Mennyi lesz?

Kidüllesztette a mellét. Fontoskodva húzta elő pénztárcáját a zsebéből. Amíg az aprót várta, pödört egyet a bajuszán, és - már állva - egy hajtásra kiitta a szeszt, miközben a hányinger kerülgette.

A járda üres volt. Nem messze kezdődtek a Montmartre fényei. Monsieur Hire megrázkódott. Nem annyira azért, hogy lerázza az esőt, ami a vállát áztatta, hanem hogy eloszlassa azt a rossz érzést, amely valami rossz szájízként maradt meg benne. Tisztán látta magában a trikós lányt. Mit ártott neki? És ha egyszer mindenkire nevetett, őrá miért nem?

Egy váll-lapos ajtónálló piros esernyővel a kezében megállította és a kabaré bejárata felé igyekezett terelni őt: - Erre! A Montmartre legvidámabb helye! A pezsgő nem kötelező.

Monsieur Hire nem mert bemenni, de ellenkezni sem, míg végül már éppen vették volna le a felöltőjét, mikor eszébe jutottak a kincstárjegyek. Villámgyorsan visszarántotta a portás kezéből, és határozottan kijelentette: - Magamon hagyom!

- Nagyon meleg van odabent. De ha az úr jobban szeretné...

Még csak egy óra volt. A főfelügyelő ruhástul aludt Monsieur Hire ágyában, míg a nyomozó az ablaknál állva jeleket küldött Alice-nak, melyekkel azt akarta közölni: - Mindjárt megyek!

A lány nem értette. A szoba közepén megvonta a vállát, hogy mutassa, fogalma sincs, aztán - mivel fáradt volt ehhez az egész majomkodáshoz - áthúzta a fején a ruháját, kibújt a kombinéjából, átázott harisnyájából, és meztelen lábait dörzsölni kezdte egy törülközővel, hogy felmelegítse őket.

10.

Négy órakor elállt az eső, és heves nyugati szél süvített a kihalt utcákon. A főfelügyelő Monsieur Hire ágya szélén ült, szemét dörzsölte, majd keservesen fölkelt.

- Te jössz! - szólt oda a nyomozónak. - Hány óra?

Nyújtózkodott, izmait próbálgatta, hogy magához térjen. Zakója háta gyűrött volt. Míg a másik elfoglalta a helyét, gépiesen kinyitotta a kartondobozt, amit a ruhásszekrény mélyén találtak, és amelyikben rábukkantak a meggyilkolt nő retiküljére. Átlagos táska volt, szarvasfejes dísszel, kopott selyembélése púderrel teli.

- Fölébreszt majd?

A főfelügyelő nagy, álmos szemekkel nézte a táskát, sorba tapogatta meg, ami benne volt: a bankjegyeket, a púderpamacsot, a rúzst, az épp hogy megkezdett csomag cigit.

- Vagy piszkosul dörzsölt a pasas, vagy idióta - dünnyögte, és visszatette a táskát.

Megtömte pipáját, felnézett az égre, ahol szürke és fehér felhők kergették egymást egy holdbéli mezőn.

Monsieur Hire előtt az asztalon egy üveg pezsgő állt, ő pedig csökönyösen hajtogatta: - Nem, higgye el! Ne is erőlködjön.

A nő, aki mellette ült nem adta még fel, szívta a cigijét, a férfi vállára támaszkodva, egyik mellét hozzányomva.

- Csak nem vagy más, mint a többi?
- Menyasszonyom van!

Első ízben ejtette ki a szót. Annyira meghatódott tőle, hogy nem értette, miért erősködik még a másik.

- És akkor mi van?
- Az, hogy nem!

A nő végül felállt, arcán unalom és megvetés.

- Ha azt hiszed, téged nem csal meg a menyasszonyod...

Monsieur Hire meg se rezzent. A mulató majdnem üres volt. Befészkelte magát egy sarokba, a zenészek komoran méregették, és türelmetlenül néztek össze, hogy mikor megy már el.

- Pincér!

Felcsillant a remény.

- Hozzon nekem tollat meg papírt.
- Nem tudom, hogy tudunk-e... - mormogta a fiú távozóban.

A főnökkel beszélgetve a távolból nézte Monsieur Hire-t. A két nő, aki eddig várakozott, most felöltözött. Kezet fogtak a zenészekkel, és távoztak. A pincér végül megjelent egy kis üveg lila tintával, egy olcsó tollszárral, egy darab kockás papírral és egy borítékkal.

- Öt perc múlva zárunk - jelentette be.

A szaxofonos kérdőn nézett a főnökre, mire az nemet intett. Nem kell játszani! A zenészek összepakolhatták a hangszereiket és elmehettek.

A toll karcolt, minduntalan beletépett a szálkás papírba.

Tisztelt Allamügyész úr!

Tisztelettel közlöm. Önnel, hogy a villejuifi gyilkosság elkövetője egy fiatalember, aki ottani lakos, valószínűleg autószerelő a szakmája, keresztneve Emilé. Családnevét és lakcímét nem ismerem, de azt tudom, minden vasárnap a Colombe stadionba megy. Középmagas, áv *általában vörösesbarna puhakalapot hord.*

Őszinte tiszteletem.

Nem írta alá. Megcímezte, kért egy bélyeget. Mire a levél megérkezik a címzetthez, ő messze jár már, Alice-szal együtt.

- Százötven frank lesz - mondta tagoltan a pincér, türelme végső határán.

Itt-ott már száradt a macskakő, fent, az utcák fölött a szél süvített a tetőcserepeken. Időnként egy- egy kordé éktelen lármája töltötte be a levegőt perceken át. Egy járókelő lépéseit az egész negyeden keresztül követni lehetett.

A Gare de Lyon bezárt kapuja előtt vagy tízen várakoztak. Néhányan a földre tett csomagjaikon ülve bóbiskoltak. Mögöttük, az üres, lezárt pályaudvaron időnként egy vonat füttyentett.

Dermesztő hideg volt. Egy kis bárban, az utca túloldalán, világosság gyúlt. Valaki lámpával járkált a termekben, ajtókat nyitott és csukott, tárgyakat mozdított el kisebb-nagyobb zajjal.

Monsieur Hire szédelgett a fáradtságtól, de ez csak egy rövid szakasz volt, a legrosszabb, az átmenet az éjszaka és a nappal között. Lehunyta a szemét egy-két percre. Kéj öntötte el, mert a szeme szinte már égett. Röpke mosoly futott át az arcán. 123

Odabent léptek közeledtek a kapuhoz. Kulcs csikordult. Eltávolították a vasrudakat, és az alvók gyűrött arccal fölkeltek, majd beléptek a hatalmas csarnokba, amely még üresen tátongott, mint egy óriási harang. Csak egy pénztárban égett a villany. Monsieur Hire vette észre először. Meg kellett várnia, míg a vasutas átveszi a zakóját, és megtölti a tollát.

- Két másodosztályút kérek Genfbe.
- Retúr lesz?
- Nem, csak oda.

Hirtelen reszketés fogta el. Keze remegve kutatott zsebében a tárcája után.

- Öt óra negyvennégykor indul, ugye?
- Negyvenháromkor.

Az alkalmazott sötét pillantást vetett rá, megnézte a bajuszát, a kezét, a tárcáját. Még előre is hajolt, mikor Monsieur Hire szökdécselve eltávolodott, és bement a restibe. A pályaudvar lassan benépesült. Egy fiú kis kosárkákba kiflit rakott, egy másik fu- részport hintett a deszkapadlóra félkörívekben.

Öt óra tízkor két férfi ült a büfé egyik sarkában, egyikük a kezében tartott papírcetlit újraolvasva ezt mormogta: - Ö az.

Monsieur Hire a faliórára pillantott, aztán a bejáratra, megint a faliórára, majd a saját órájára.

- Mennyi lesz?

Szárazon és kimérten beszélt.

- A genfi vonat bent áll, ugye?
- Harmadik vágány.

Monsieur Hire előbb kiment körülnézni az utcára. Még sötét volt. Nem is kezdett még világosodni, az ég mégis halványabb volt, talán a hold miatt, és az első villamosok, a pályaudvar felé tartó taxik, a már nyitva tartó bárok mind azt sugallták, hogy az éjszaka elmúlt már.

A többi pályaudvaron is voltak emberek, akik Monsieur Hire személyleírásával a zsebükben figyelték az utasokat.

Hosszú szerelvény volt. Egy része kilógott az üvegcsarnokból, a peronok legvégéig, ahol már hűvösebb levegő járt. Monsieur Hire már kiválasztotta a kocsit, a két ülőhelyet is. Most a peronon állt, megsemmisülve a pillanat ünnepélyességétől.

A falióra nagymutatója ugrásokkal haladt előre, percről percre, és minden alkalommal hallatszott a kattanás, ahogy a szerkezet kiold. A peronon nőtt a forgalom: a vonat személyzete, az újságárus, a csokoládét és limonádét árusító kiskocsi.

Öt óra negyvenkor a szerelvény zökkent egyet, mintha az erejét próbálgatná indulás előtt. Monsieur Hire érezte, hogy a térde megremeg, és lábujjhegyre állt, hogy a fejek fölé lásson. Egyszer csak nekiiramodott, lihegve, magában beszélve a boldogságtól, mert észrevett egy zöld kalapot. De amikor tíz méterre volt, látta, hogy egy alacsony, kövér hölgy az, gyerekkel a

karján, akit fölsegítenek a harmadosztályú kocsi lépcsőjére.

A két nyomozó készen állt rá, hogy visszatartsa. Akárcsak Monsieur Hire, ők is kíváncsian nyújtogatták a nyakukat, hogy lássák, ki érkezik.

De senki sem érkezett. A vonat fütyült. Egy vasutas végigszaladt, becsukta a kocsik ajtaját. Monsieur Hire még reménykedett. Annyira feszült volt, hogy mindene fájt. De hát így képzelte az indulást, vagy nem? Mindig is úgy gondolta, hogy Alice az utolsó másodpercben fog befutni, és segíteni kell majd neki felugrani a lépcsőre, miközben a vonat már meglódul. Lábával topogott a földön. Arca eltorzult és ugyanakkor mosolygott, a türelmetlenségtől könny szökött a szemébe.

És akkor egyszer csak az volt az érzése, hogy megindult vele a peron. De nem a peron volt az. A vonat mozdult meg, aztán fokról-fokra gyorsult, gyorsult. Vonatajtók suhantak el, bennük arcok, integető zsebkendők.

Kezét zsebre téve elindult, vállait dobálva, mintha így akarna szabadulni az elkeseredettségtől.

- A jegyét kérem!

Odanyújtotta az övét, de figyelmezették: - Ez nem peronjegy. Ez...

- Jó, megyek már.

A vasutas furcsálkodva nézte a távolodó fekete felöltőt a velúrral, meg a kurta, remegő lábakat.

Monsieur Hire sírni szeretett volna. Megállt a díszbejárat lépcsőjének tetején, meredten nézte a teret, melynek kövei alig észrevehetően egyre fehérebbek lettek.

Nem tudta, mi van vele. Több dolog is egyszerre. Fázott: furcsa, alattomos fázás járta át a testét, mintha tűk fúródnának belé, miközben a bőrét hideg verejték borította. Félt is. A levélre gondolt, amit a postaládába dobott, Emile-re, meg a főfelügyelőre, aki kegyetlen kérdéseivel mintha megütötte volna. Éhes is volt. Éhes vagy szomjas, nem tudta. Ugyanakkor melege is volt. Érezte, hogy lábai gyengék, de nem mert beülni az ivóba.

Lehet, hogy Alice csak elkésett? Lehet, hogy Emilé nem hagyta, hogy eljöjjön? Lehet, hogy bármelyik percben megérkezhet?

Végignézett mindenkit, aki a mellette megálló taxikból kiszállt, és ők is megnézték őt, mivel tényleg olyan benyomást keltett, mint valami titkosrendőr.

Hat óra. Az égbolt még mindig sápatag. Az utcákon buszok hada diibörgött, és neki nem volt mer- sze nekivágni. Tett néhány lépést, lement két-há- rom lépcsőfokot, aztán visszament.

- Talán nem kapott taxit!

Monsieur Hire kiszámolta, mennyi ideig tarthat az út villamossal Villejuifből odáig.

A türelmetlenség a mellkasából a gyomrán keresztül hirtelen leért a húgyhólyagjába. Megkereste a mellékhelyiséget, és miután megkönnyebbült, ide-oda járkált a pályaudvaron, hiszen lehet, hogy Alice pont azalatt ért oda.

Fél hétkor Párizs utcalámpái egyszerre kialudtak. Nappal volt. A szél papírokat sodort végig a néptelen járdákon, itt-ott még tócsák csillogtak.

Monsieur Hire ment pár lépést, aztán beült egy bárba. A legkisebbet választotta, a legócskábbat. A falakat csempe díszítette. Fél könyökkel a pultra támaszkodva megivott egy kávét. Megpróbálkozott egy kiflivel is, de alig kezdett bele, eltolta magától. Amikor a kijárat felé indult, két férfit látott a járda szélén álldogálni. Mikor vagy száz métert megtett, visszafordult; a két férfi ott jött mögötte.

Nem tudta, miért, de elkezdett annyira sietni, hogy az emberek megfordultak utána, amerre csak járt. Valami iszony lett úrrá rajta, pánik. Berobogott az első metrólejáróba, a két férfi követte a peronra.

A levél elment. Délre megérkezik a címre. Minthogy nem jött el, Alice bizonyára a tejesüvegeket rakja ki éppen az ajtók elé. Fapapucsot hordott, de reggelente a lépcső aljában hagyta, hogy ne csapjon zajt, és zöld posztópapucsban közlekedett. Még nem mosakodott

meg. Nyolc óra körül felment a lakásába, és elintézte a tisztálkodást, miután felszolgálta a reggelit a főnökeinek. De napközben nemigen lehetett átlátni hozzá a piszkos ablaktáblákon át az udvar gyér fényénél.

A metró megállt, újra elindult. Monsieur Hire elfelejtette figyelni az állomásokat, mégis, amikor a piacé d'Italie-ra értek, megszokásból leszállt.

Párizs azalatt ébredt föl, míg ő a föld alatt utazott. Teherautók és kocsik özönlöttek végtelen sorokban befelé a városba, a villamosok ontották magukból a munkásokat és alkalmazottakat, de főleg a munkásokat, hiszen az alkalmazottak csak később kezdik a munkát.

Mihez kezdjen most? Alice nem jött el! Az a kérdés föl sem merült benne, hogy vajon a lány szereti-e. Korábban sem merült fel benne soha. Csak azt szerette volna tudni, hogy az övé lesz-e. És megmutatta neki a nyolcvanezer frankot.

Nem cinizmus volt ez: alázat. És minthogy Alice a kincstárjegyek ellenére nem jött el, Monsieur Hire nem értette a dolgot. Kicsúszott a lába alól a talaj, és nem tudta, miért, most a piros-kék csíkos pólós lány jutott eszébe, aki előbb gyanakodva, később ellenségesen nézett rá. Miért?

Várta a Villejuifbe menő villamost, és megállapította, hogy két kísérője még mindig a nyomában van. Szomorúság kerítette hatalmába - már nem türelmetlenség volt, hanem szomorúság, forró és érzelemmel teli, mint a könnyek. Ilyentájt kezdte hajdan, a Saint-Antoine utcában kiakasztani a ruhákat az állványokra, és megállítani a járókelőket. A börtönben, ahol korán van ébresztő, szintén ilyenkor sétálnak az udvaron, egymás mögött, némán, fülelve a falakon túl ébredező Párizs morajlását.

Felöltője a vállán még mindig vizes volt az esőtől, jeges hideg áradt belőle. Befutott egy villamos. Üres volt, mint általában a kora reggeli villamosok, melyek a külvárosba tartanak. A kalauz felismerte Monsieur Hire-t, aztán a két férfira nézett, akik egy kissé távolabb telepedtek le.

A díszlet végigpörgött, mint mindig: balra a gyógyszergyár, aztán egy hatalmas szappanreklám, majd az emelkedő, ahol mindig folyt valamilyen építkezés.

Monsieur Hire egészen gyengének érezte magát. Szemhéja le-lecsukódott, de nem merte le-hunyni, mintha attól félt volna, hogy elalszik. És bár nem evett semmit, hányingerféle környékezte.

Látta az utcát, amely a csempével borított házhoz vezetett, ahol a fürdővíz gőze lengte be a folyosót. Semmiféle vágy nem ébredt benne. Még egy kis undort is érzett.

- A jegyét legyen szíves!

Mindig hordott a zsebében egy jegytömböt, és egy másikat a metróhoz. Fejből tudta mindegyik útvonal tarifáját.

- Köszönöm.

Mintha valami hiányzott volna. Lenézett a térdére, és rájött: a fekete bőrtáskája. Zavarba jött. Leginkább attól, hogy ő, akit a memóriája sohasem hagyott cserben, most nem emlékezett, hol hagyta el.

Nem volt semmi jelentősége, a táskában semmi fontos nem volt. O mégis ebbe az irányba hajszolta gondolatait, minden erejét a kérdésre összpontosítva.

Hol hagyhatta? Miért nem fekszik most is a térdén, mint mindig?

Eleinte komoly erőfeszítésébe került, hogy erre koncentráljon, de hamarosan valóságos lázban égett. Tudni akarta. Homlokát ráncolta. Összehúzta a szemöldökét. Ajkát beharapta, és vad tekintettel nézett maga elé.

Alice ment le elsőnek, és segített a főnöknőnek üvegekbe tölteni a három bődön tejet, majd az üvegeket kerek, kék papírdarabbal befedni. A tejbolt ekkor még nem nyitott ki, a redőnyök leengedve, az üzletet félig elöntötte a víz.

- Igyekezz majd, hogy hétre ez föl legyen takarítva.

Kint az utcán két férfi őrködött, és a sarkon, a jobb oldali bárban már világos volt. Alice messziről felismerte a pultnál Emile-t, aki valószínűleg le sem feküdt, és egy pohárka rum állt

a kávéja mellett.

Ruhája tegnap óta még nem tudott kiszáradni, gyűrötten tört meg a bokáján. Üres teherautók húztak el, visszatérőben a piacokról. A vidéki oldal párásabb volt, mint a párizsi: a földek lassabban száradnak, mint a kövezet, a fákról még órák múlva is csöpög a víz.

Az első emeleten kinyílt egy ajtó, amikor Alice letette elé a liter tejet, és a férfi, kezében borotvával, azt kérdezte: - Letartóztatták már?

- Még nem.

Amikor visszaért a földszintre, a házmesternő behívta. Lidérces éjszakája volt, mert percenként az volt az érzése, hogy a lánya nem lélegzik. Villanyt gyújtott, megnézte a lány vértolulásos arcát, kitágult orrcimpáit. Eloltotta a lámpát, hallgatta egy darabig a gyerek szuszogását, de nem sokkal később rémülten ugrott fel, és hiába hegyezte a fülét.

Sápadt volt. Haja összevissza állt.

- Még mindig ott vannak? - mutatott a felsőbb emeletek felé.
- Fényt láttam.
- Esik még?
- Nem. De fúj a szél.

Aztán Alice a szomszédos házakat is kiszolgálta, majd visszavitte a tejboltba - melynek redőnyeit közben a boltosné felhúzta - az összes üres üveget.

A nyomozó lejött, és a lányt nézte a kirakaton keresztül, mintha rá várna.

- Még mindig ott vannak! - jegyezte meg a boltosné ugyanúgy, ahogy a házmesternő.

A nyomozó mosolygott, valamit integetett, de Alice nem értette. Azt akarta jelezni, hogy este nem tudott hozzá átmenni a szobájába, és hogy az ügy még nem dőlt el. Arca szürke volt a borostától. Egyszer csak a bár tulajdonosa jelent meg mellette, kék kötényben, és magával hívta a bár felé.

- Most már lekapcsolhatod a lámpát! - kiáltott a boltosné a hátsó helyiségből.

Szinte teljesen kivilágosodott már. Csak a bárban és a villamosokon égett lámpa. Emile-nek látnia kellett Alice-t a kirakat üvege mögött, ő pedig azt látta, amint a férfi újabb kávét és rumot rendel.

Aztán a nyomozó érkezett vissza futva, és odaszólt a küszöbön ácsorgó cselédlánynak: - Itt jön!

- Mi van? - vakkantott a boltosné.
- Mindjárt megjön Monsieur Hire!

A házmesternő a kapuban állt, szemében aggodalom, Alice-t kereste.

- Azt hiszem, most fogják letartóztatni! Én meg várom az orvost!

A házban ajtók nyíltak és csukódtak. Az első emeleti bérlő jobbra is, balra is szétnézett az utcán.

- Tényleg jön?
- Várj meg, Georges! - kiáltotta egy hang fentről.

A hentes kijött a bárból, valakivel beszélni kezdett, az megkínálta egy cigarettával, aztán mindketten elindultak a ház felé, és a bejárattól néhány lépésre megálltak. A házmesternő aggódva nézett a hentesre.

- Mi van?
- Most fogják letartóztatni!

A hentes leintett egy teherautót, amely a járda mellett haladt el éppen; egy barátja vezette.

- Gyere, nézd meg te is!

Egy nő jött le a házból, majd egy másik is.

- Igaz?
- Mi?
- Megvan a bizonyíték. Megtalálták nála a retikült. Mindjárt letartóztatják!

A kapuból lehetett látni a rendőrt a villamos- megállóban, és egy másikat is, aki úgy tűnt,

mintha el akarná állni a keresztbe menő utcát.

- Alice! Nem törülted fel a vizet.
- Megyek már!

Kelletlenül bement, elővett egy rongyot a hátsó ajtó mögül, és kivörösödött kezét beledugta a hideg vízbe. A nyomozó, aki csak az imént ment föl a főfelügyelőhöz, már vissza is jött.

- Ne csoportosuljanak, kérem! Nincs itt semmi látnivaló. Az égvilágon semmi!

Tízen voltak ekkor, pár perc múlva már tizenketten, végül aztán még a bárból, meg innen-onnan csapódtak hozzájuk. Emilé is közelebb jött, de a tömeg mögött megállt, mintha nem akarta volna, hogy meglássák.

A sofőrök lassítottak és tekergették a fejüket, mert nem értették, miért van itt ez a sok ember, holott balesetnek nyoma sincs. A sarki rendőr tette a dolgát, de szemét a házon tartotta.

- Kérem önöket! - kiabált a felügyelő, de rá se hederítettek. - Elrontják az egészet!

A főfelügyelő egyedül volt Monsieur Hire szobájában. A retikül az asztalon feküdt. Ide csak az autók zaja hallatszott be az útról, meg egy nő hangja, aki üvöltött a gyerekekkel, mert nem öltöztek elég gyorsan.

- Oszoljanak szét! Zavarják a rendőrség munkáját!

Befutott egy villamos. A rendőr, akit őrködni rendeltek, jelt adott a kezével, amit a nyomozón kívül mindenki más is megértett.

- Itt van!

Alice, aki a bejáratot mosta fel éppen, tovább húzogatta a rongyot a kék padlóköveken.

11.

A nyomozó már rohant is fölfelé, hogy megvigye a hírt a főnökének, amikor Monsieur Hire, megkerülve a villamost, felbukkant. Messziről egész kicsinek látszott, nagyon kereknek, nagyon feketének, halottsápadt arcát keresztbe vágta koromfekete bajusza.

Két férfi lépkedett mögötte, annyira közel, hogy úgy tűnt, ők támogatják. Monsieur Hire szaporán kapkodta kurta lábait, mintha csak menekülne előlük.

Már észrevette a csődületet. Nehéz lett volna nem észrevenni, hiszen ilyenkor szinte senki sem járt az utcán. Megállt a járdaszélen. O volt az egyeden, aki át akart kelni - nyomában a két felügyelővel -, a forgalmat irányító rendőr mégis a sípjába fújt, és megállította a kocsisort botjának egy mozdulatával.

Megindult. Mintha egy felhőben járt volna, puha, megfoghatatlan, láthatatlan burok vette körül. Szeme csak a ház bejáratát látta, az összesereglett embereket, akik mind egy irányba néztek. Füle nem hallott mást, mint a két férfi lépteit a háta mögött.

A járdán most hirtelen még többen lettek. Jöttek bentről és kintről, férfiak és nők, még gyerekek is, akiket nem engedtek előre menni.

- Itt maradsz, megértetted?

Monsieur Hire közeledett. Nem mert egyenesen benézni a tejboltba, de a szeme sarkából látta Alice meggörnyedt alakját, ahogy az ajtó előtt mossa a követ. Kidüllesztette a mellkasát. Meg fogja nekik magyarázni. Egyik orrlyukát nátha dugította el, nehezen kapott levegőt, de ez most nem számított.

Most át kell jutnia valahogy. Volt is egy keskeny folyosó az emberek és a bejárat között, csak meg kellett szaporáznia egy kicsit a lépteit.

Tíz... tizenöt lépést tett meg. Aztán hirtelen egy mozdulat villant a szemébe, közvetlenül maga mellett, ezzel egy időben a kalapja lerepült a fejéről. A tömegből nevetés csattant fel több helyen.

Rosszul tette, de gondolkodás nélkül cselekedett, ösztönösen, amikor megpróbálta felvenni a földről. Egy rúgás messzebb röpítette a kalapot, és mintegy véletlenül, a láb Monsieur Hire arcát is elérte, összesározva és felhorzsolva azt.

Mindkét oldal megdöbbent: Monsieur Hire felegyenesedett, és zavartan hordozta körül tekintetét az arcokon, a nézők számára is meglepetés volt, de még inkább jelzés.

Monsieur Hire imbolygott egy kicsit, és könyöke majdnem hozzáért egy nőhöz. A közvetlen mellette álló férfi nem tétovázott, egy ökölcsapással odébb taszította.

Ökle Monsieur Hire testébe csapódva furcsa hangot adott, és ezt a hangot egyszerre mindenkinek kedve támadt újra hallani.

Elvesztette egyensúlyérzékét, tájékozódási készségét. Lábujjhegyre állt, mert szinte mindenki magasabb volt nála, karját arca elé hajlította védekezésül.

- Hagyják, hadd menjen! - kiáltott rájuk az egyik rendőr.

Mégis vagy harmincan akarták visszatartani. Monsieur Hire nekiszorult a kapu sarokkövének. Kezét eltalálta egy kavics, vérzett. Valaki nagy erővel sípcsonton rúgta.

Nem látott semmit. Hátrálni kezdett, talán az ökölcsapások vagy a rúgások nyomták hátrább. Keze az ajtószárnyat tapintotta, lába alatt a folyosó kövét érezte.

Futásnak eredt, ahogy a lába bírta, nekirugaszkodott a lépcsőnek. Be akart nyomni egy félig nyitott ajtót, de az bezárult előtte.

A morajlás követte. Az emberek a nyomában jártak, ő pedig rohant, lihegve, tébolyult tekintettel. A falak, a korlát, az ajtók, minden idegennek tűnt. Kijáratot keresett. Fogalma sem volt, hány emeletet rohant már fel.

Nyílt egy ajtó, és fel sem ismerte, hogy a sajátja. Egy férfi megpróbálta útját állni, de ő átbújt a lábai között, maga sem tudta, hogyan. Tovább rohant fölfelé, most már teljesen

ismeretlen környezetben. Ennyire fent sohasem járt még. Egy öregasszony a korlátra hajolt, reszketett, kezeit összekulcsolta.

Félrelökte, befutott a lakásba. A lépcsőnek vége volt. A szobában egy tűzhely, egy asztal és egy megvetett ágy.

- Öljétek meg!

Ez hallatszott. Mindenfélét ordítottak. Általános hangzavar volt, és egy erőteljesebb hang igyekezett túlharsogni az egészet: - Hagyják! Majd a rendőrség elintézi!

Amit ekkor tett, sohasem tette volna meg hidegvérrel. A feje fölött egy padlásablak helyezkedett el a ferde plafonban. Belecsimpaszkodott. A bádog vágta a kezét, de kapálózott, egyensúlyozott a lábaival, és az egyiket sikerült beakasztania az ablak peremébe. Abban a pillanatban kászálódott ki a tetőre, mikor a padlásszobát elözönlötte a tömeg. Az öregasszony úgy jajveszékelt, mintha őt akarnák meggyilkolni.

Micsoda tető! Szeme kikerekedett. Félt. Néhány cserép száraz volt, mások még nedvesek. Az egész irtózatosan lejtett, és nem látszott más, mint egy üres telek, messze, a tető széle mögött.

Pár másodpercig állt ott, egyensúlyozva, karjai széttárva, szemében őrület. Egy kéz nyúlt ki a csapóablakon, megpróbálta elkapni a lábát. Talán hátralépett. Mindenesetre megremegett és előreesett, aztán csúszott, csúszott, majd mindkét kezével megkapaszkodott valamibe, ami lengett.

Ekkor minden maradék erejét összeszedve üvölteni kezdett: nem emberi üvöltés volt ez, és szétszaggatta a torkát. Lábai, teste a semmiben lógtak. Keze fájt. Karjai megfeszültek.

Kapálózott a lábaival. Valami támaszt keresett. De a lába semmit sem talált, teste megnyúlt, karjai
már szinte eltörtek.

Már nem üvöltött. Visszatartotta a lélegzetét. A téglafalat nézte, pont vele szemben, aztán felnézett a bádogból készült párkányra, közvetlenül fölötte, mellyel elvágta az ujjait.

És a párkány elvált! Elhajlott! Néhány milliméterrel lejjebb került. Fölötte beszéltek, minden bizonnyal a tetőablakban.

Már nem fenyegették. Halk, aggódó hangok
voltak.

Mindjárt letörik az egész! Nem mert maga alá nézni. A kezei annyira izzadtak, hogy akármelyik pillanatban megcsúszhattak. A vér teljesen megfagyott benne. Nem mozdult. Már csak a kezeit látta, a saját kezeit, melyek felismerhetetlenné váltak a kidagadt vénáktól, a lehelete tüzes volt.

Az emberek áthúzódtak az üres telekre, hogy jobban lássák. Az autók folyamatosan húztak el a telek és a ház között. Látszott a meredek, vízfoltos tető, fejek a tetőablakban, és egy egyenruhás rendőr kiemelkedő felsőteste.

Az új téglahomlokzat teljesen sima volt, sehol egy kiszögellés. A perem egy nagy darabon elvált Monsieur Hire súlya alatt, megereszkedett, mint egy girland, középen a testtel, mely most olyan merev volt, hogy azt lehetett hinni, halott.

A főfelügyelő az embercsoport közepén állt, de észre se vette őket. A rendőr odafent mutogatott valamit, és a főnöke lentről, karjait lengetve, mint egy szemafor, nemet jelzett.

Lehetetlen volt, hogy a rendőr lemásszon, mert maga is legurult volna, és a perem végképp elengedett volna.

A házban nagy lehetett a jövés-menés. Az öregasszonynál, a manzárdszobában volt egy csoport, és lent, az üres telken egy másik.

Megállt az első autó, mert meglátták a tetőről lógó fekete testet. Később még több megállt.

- Hívd a tűzoltókat! - rendelkezett a főfelügyelő.

Kinyílt egy ablak közvetlenül a test alatt. Monsieur Hire-nek látnia kellett a férfit két méterre tőle, az viszont nem tehetett semmit. Jobb híján odaszólt neki: - Tartsa erősen!

Találtak valahol egy darab kötelet. A rendőr a tegnapi vízszerelő segítségével leeresztette a tetőn. A főfelügyelő karmozdulatokkal irányította a távolból: - Balra!... Még!... Kicsit vissza!

Az az!

És a kötél, mint valami kígyó, végignyúlt a tetőn, át a peremen, és Monsieur Hire arca előtt lógott. De ő nem ragadta meg. Talán nem merte elengedni a peremet? Félt, hogy nem tudja tartani magát - még ha csak egy másodpercre is - fél kézzel?

A kereszteződésben megállt az élet. Az autók eltorlaszolták az utat. A rendőr, mint mindenki, fölfelé nézett, és néha a távolban egy-egy tájékozatlan sofőr türelmetlenül dudált.

Mindennek ellenére az egész nem volt több lent a földön, mint néhány sötét folt, néhány sűrű csoportosulás, és körülötte itt-ott magányos alakok mozogtak az üres térben.

- Jönnek már a tűzoltók?
- Három perc.

Monsieur Hire alatt a járdán senki sem állt.

Az orvos, aki az imént érkezett, a sarkon álldogált, itt akadt rá a házmesternő.

- Még ilyet! Hát gondolta volna valaki?

Alice az üres telken állt, két méterre a nyomozótól, aki időről-időre talált valami ürügyet, hogy rámosolyogjon.

- Á! - morajlott fel a tömeg, amikor Monsieur Hire felöltője feljebb csúszott a tarkóján.

Azt hitte mindenki, leesik. Látták, ahogy remeg a teste, összehúzódik, kienged. Néha a lábai szétnyíltak, majd a térdei görcsösen összeszorultak, és a kötél még mindig ott lógott az orra előtt tíz centiméterre.

Az arcát nem lehetett látni. Csak a hátát, a lábait - a lábait, melyek sohasem maradtak mozdulatlanok, reménytelenül keresték a támaszt.

Alice közelében állt Emilé is, keze a zsebében, arca beteges és hideg. A lány ránézett, de ő nem vette észre. Szeme lázasan csillogott. Nyaka már elgémberedett a felfelé nézéstől, míg a lány inkább a lenti embereket figyelte.

Adatokat soroltak: - Huszonhárom méter magas a ház.

És a falak még sohasem tűntek ennyire magasnak, simának, és a járda ennyire szűknek. Sziréna vágott keresztül az álló autók között, de ez csak a mentő volt, mely előbb ért oda, mint a tűzoltók, és éppen a bejárat előtt állt meg, öt méterre onnan, ahol Monsieur Hire leesett volna.

Mindenki megkönnyebbült, amikor végre kivehetővé vált a tűzoltók kolompolása. Aztán mindenki görcsbe rándult, mert érezhető volt, hogy most vége lesz. Talán néhányan még kívánták is, hogy a dráma mégis bekövetkezzék?

Monsieur Hire tehetetlen teste alig észrevehetően hintázott, mintha a szél fújná.

A tűzoltók, mit sem zavartatva magukat a nézők seregétől vagy a rendőröktől, elhelyezkedtek a kereszteződés közepén. Huszan-harmincan is sürgölődtek egy pirosra festett jármű körül, és lassan egy létra nyúlt ki ebből a járműből, emelkedett, egyre hosszabb lett, elérte a harmadik, majd a negyedik emeletet.

Emilé még mindig felfelé nézett, falfehéren, keze remegett a zsebében, ahol egy öngyújtót szorongatott.

Alice ránézett, aztán a nyomozóra, aztán néha, ritkán óvatosan felpillantott a kékeszöld égre, melynek nyers fénye bántotta a szemet, majd a téglafalra.

Egy tűzoltó, rézsisakkal a fején, nekivágott a semmibe nyúló létrának, még mielőtt teljesen kinyílt volna. A létra meghajlott a súlya alatt, mint egy cirkuszi mutatványban. Az utolsó szelvény is kitolódott, és Monsieur Hire lábai még egyszer szétnyíltak és összezárultak, feje félig elfordult, bajusza egyik fele előbukkant.

Minden elnémult, leszámítva egy nagy autót, amely mindenképpen tovább akart jutni. Akik a tetőablakban voltak, nem láttak semmit, és mutogatva próbáltak érdeklődni.

A tűzoltó közeledett. Két méter. Egy méter. Három létrafok. Kettő... Egy...

Átkarolta Monsieur Hire derekát, és láthatóan erőlködnie kellett, hogy Monsieur Hire elengedje, amit szorított. Az első néhány lépcsőfokon még mozgott a teste, mintha tiltakozott volna, aztán elemyedt.

Lejjebb a létra már kevésbé lengett ki. A legalján már olyan szilárd volt, mint egy lépcső, és egyszerre mindenki sietett közelebb jutni, miközben a rendőrök egymás kezét fogva megpróbáltak kordont alkotni körülötte.

Két létrafok. Egy létrafok. A tűzoltó leért a földre terhével. A fej lógott. Alice keze a tömegben megkereste az Emile-ét, és megszorította. Az emberek most újra mertek suttogni, majd beszélni. A moraj nőtt.

- Csendet!

És a járda mellett a földre fektették Monsieur Hire ernyedt, mozdulatlan testét. A házmesternő orvosa utat tört magának a tömegben. Az arc viaszfehér volt. A mellény felcsúszott, csíkos ing és nadrágtartó tűnt elő.

Ebben a pillanatban csak a csörlő zúgását lehetett hallani, mely a létra egységeit csúsztatta a helyükre, egyiket a másik után.

- Meghalt. Leállt a szíve... - mondta az orvos, és felállt.

Nem csak a főfelügyelő hallotta. Az emberek közelebb hajoltak. Monsieur Hire nem volt többé. Halott volt, már lecsukták a szemeit. Nyitott tenyerén még ott voltak a vérnyomok.

- Vitessék el! Hívják ide a mentőt!

A mentő dudált, az emberek kelletlenül nyitottak utat neki. A házmesternő mindenki mögött állt, és nem tudta, mihez kezdjen. Föl s alá járkált az emberek háta mögött, és nem mert közelebb menni.

Emilé viszont módszeresen tört előre, már a harmadik sornál tartott, a másodiknál, apró, élénk szeme dárdaként meredt ki sovány arcából.

Alice keze néha hozzányomódott a karjához. Meg se rezzent. Csak nézett. Mindent látni akart. A testet feltették egy hordágyra, két férfi felemelte.

- Emilé! - súgta a cselédlány.

Ránézett, hidegen, csodálkozva, hogy ő is ott van.

- Mi van?

Elfordította a fejét.

- Féltékeny vagy? Azt hiszed, hogy...

Aztán élesen: - Nem igaz! Semmit sem kellett tennem, Emilé, esküszöm!

Mellét a férfi karjához nyomta.

- Nem hiszel nekem? Azt hiszed, hazudok?

A férfi kibontakozott, hogy cigit vegyen elő és rágyújtson. Az emberek távolodtak. A mentő dudált, mielőtt elindult. Az autóáradat újra hömpölyögni kezdett.

- Esküszöm neked! - ismételte a lány.

Aztán észrevette a tejbolt kirakatát három lépéssel mellette, a főnöknőjét, aki már várta. A nyomozó, aki felügyelt a tömeg szétrajzásánál, odajött hozzá, de nem mosolygott. Arca fénytelen volt, szemöldöke összehúzva.

Mindenki szégyenkezve távozott. A házmesternő hangja hallatszott, aki a doktor mellett futva ezt mondta: - Csak azt nem tudom, hogy nem-e kruppja van neki, és...

- Jövök már! - kiáltott Alice, ahogy belépett az üzletbe, és felvette a vödröt és a rongyot, amiket a bejáratban hagyott. - Nem lehetek egyszerre két helyen!

A piros kocsi fedélzetén, mely Párizs felé száguldott, a tűzoltó magyarázta: - Teljesen elengedte magát a karomban ott fenn, mintha hirtelen rájött volna a szédülés. Én már éreztem, hogy vége van.

És az emberek Villejuifben mentek a dolgukra, hiszen egy egész kis világ két óra késésben volt.

VÉGE